Gazeta Polska
codziennie

„NIECODZIENNA GAZETA POLSKA”

Chciałbym, aby to był dzień dobra

„Zło dobrem zwyciężaj” – pod takim hasłem 19 października ulicami stolicy przejdzie Narodowy Marsz Papieski. Wydarzenie wpisuje się w obchody 40. rocznicy męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki. – Chciałbym, żeby od tego marszu rozpoczęło się dobro – mówi bratanek ks. Jerzego Marek Popiełuszko, prezes Fundacji Dobro.

Gazeta Polska
codziennie

DZIŚ POSIEDZENIE SĄDU W SPRAWIE ZATRZYMANIA SERCANINA

Służby nadal ukrywają prawdę w sprawie tortur ks. Olszewskiego

Tortury i nieludzkie traktowanie ks. Olszewskiego miały miejsce i dlatego służby w dalszym ciągu nie chcą udostępnić nagrań z zatrzymania. Twierdzą, że ich nie ma, co jest wbrew ich własnym przepisom – mówi obrońca księdza Michał Skwarzyński przed dzisiejszym posiedzeniem sądu w sprawie zatrzymania i tortur sercanina. Na posiedzenie nie zostali też wezwani agenci ABW dokonujący zatrzymania, nie będzie więc ich konfrontacji z obroną. – Są jednak fakty, o których sąd wie, jest relacja ks. Olszewskiego. Mam nadzieję, że na tym posiedzeniu sąd wyda werdykt – mówi Skwarzyński.

s.5

fot. YouTube/d

albicla.com/GPCodziennie
twitter.com/GPCodziennie
facebook.com/GPCodziennie
GPCodziennie.pl
Piątek-Niedziela 18-20/10/2024 CENA 6,00 zł (w tym 8% VAT) #204 (3794) / INDEKS 100625 / WYDANIE 1

Piątek-Niedziela
na weekend

POLSKA

Najmocniejsze cytaty z orędzia prezydenta

Orędzie prezydenta Andrzeja Dudy wygłoszone w środę w parlamencie nazywane jest historycznym przez wielu obserwatorów polskiej sceny politycznej. Głowa państwa celnie i stanowczo wypunktowała po roku od wyborów błędy i zaniechania rządu Donalda Tuska. s.3

POLSKA

Tusk chciał kupować rosyjski prąd

Donald Tusk stwierdził, że rząd Zjednoczonej Prawicy i prezydent Andrzej Duda chcieli współpracować z Rosją w zakresie budowy elektrowni atomowej w obwodzie królewieckim. Jednak oficjalne dokumenty z czasów rządów koalicji PO-PSL jasno wskazują, że to szef PO i jego środowisko wspierali Moskwę w tym projekcie. s.4

ŚWIAT

Trump o bł. ks. Popiełuszce: Siła prawdy, dobra i piękna

Były prezydent USA oddał hołd kolejnemu polskiemu bohaterowi. Tym razem przypomniał w mediach społecznościowych o przypadającej w sobotę 40. rocznicy męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki. Z tej okazji Donald Trump podpisał też wyjątkową deklarację. s.6

PUBLICYSTYKA

Nie ma „wadliwych powołań” sędziowskich. To kłamstwo

Rzekome wady proceduralne na etapie wyboru kandydatów na sędziów w Polsce nie mogą stanowić podstawy do podważania skuteczności powołania sędziego przez prezydenta RP – mówi „Codziennej” sędzia Izby Cywilnej Sądu Najwyższego dr hab. Kamil Zaradkiewicz. s.11

ISSN 2083-7119
9 772083 711050 42

eprasa.pl 2491b8b2a7

Gazeta Polska CODZIENNIE

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

fot. Wikipedia/d

Maria Skłodowska-Curie

(1867–1934), polska chemiczka, laureatka Nagrody Nobla

\\ Nie można bowiem mieć nadziei na skierowanie świata ku lepszym drogom, o ile się jednostek nie skieruje ku lepszemu. W tym celu każdy z nas powinien pracować nad udoskonaleniem się własnym, jednocześnie zdając sobie sprawę ze swej osobistej odpowiedzialności za całokształt tego, co się dzieje w świecie (...). \\

fot. niezalezna.pl/d

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-10 GOSPODARKA
11-13 PUBLICYSTYKA
14-15 SPORT
16 LUZEM

POGODA

Piątek 18.10 — Deszcz, przejaśnienia

WSCHÓD słońca 07:06 | ZACHÓD słońca 17:35

Imieniny obchodzą: Ambroży, Asklepiades, Bratumił, Julian, Just, Miłobrat, Piotr, Remigia, Remigiusz, Siemowit, Tryfonia, Ziemowit, Łukasz

Gdańsk 15°C / 9°C	Lublin 13°C / 7°C
Katowice 15°C / 8°C	Kraków 16°C / 6°C
Łódź 16°C / 9°C	Poznań 17°C / 10°C
Warszawa 15°C / 9°C	Wrocław 18°C / 10°C

Sobota 19.10 — Deszcz, przejaśnienia

WSCHÓD słońca 07:08 | ZACHÓD słońca 17:33

Imieniny obchodzą: Akwilin, Ferdynand, Fredeswinda, Gabriel, Izaak, Jan, Kleopatra, Laura, Lucjusz, Paweł, Prokul, Skarbimir, Ziemowit

Gdańsk 14°C / 8°C	Lublin 12C / 5°C
Katowice 15°C / 8°C	Kraków 15°C / 5°C
Łódź 14°C / 7°C	Poznań 16°C / 9°C
Warszawa 13°C / 7°C	Wrocław 17°C / 8°C

Niedziela 20.10 — Słońce

WSCHÓD słońca 07:10 | ZACHÓD słońca 17:31

Imieniny obchodzą: Andrzej, Apollo, Artemiusz, Aureliusz, Aurora, Budzisława, Felicjan, Irena, Jerzy, Maria, Ondyna, Witalis, Żywia

Gdańsk 14°C / 8°C	Lublin 13°C / 6°C
Katowice 15°C / 9°C	Kraków 15°C / 7°C
Łódź 15°C / 8°C	Poznań 16°C / 9°C
Warszawa 14°C / 8°C	Wrocław 17°C / 8°C

MICHAŁ KUŹ

Koalicja leci na twarz

Jak mówiłem w podkaście „Trzech panów K" (Kita, Kożuszek, Kuź), zmiany trendów społecznych nie są szybkie, ale jak już ruszą, to trudno je zatrzymać. Przewidywałem tąpnięcie dopiero około miesiąca po powodzi i są jego pierwsze oznaki. We wtorek światło dzienne ujrzał pierwszy od wyborów sondaż (IBRiS dla WP), w którym PiS wygrywa, mając 31,3 proc., podczas gdy KO – 30,7 proc. Na trzecim miejscu jest zaś Konfederacja (9,8 proc.). Do spadków obozu władzy przyczyniło się pewnie również słynne „myrchowanie". Teraz przewiduję, że nerwowe miotanie się premiera przy braku namacalnych efektów może na wiosnę zakończyć się jeszcze głębszymi spadkami. To nie ułatwi zwycięstwa w wyborach prezydenckich, ale Rafał Trzaskowski ma potężne poparcie sam z siebie, bez wyraźnego wsparcia KO. Jedno jest pewne, nie było żadnej premii za zwycięstwo. KO zjeżdża na twarz tam, gdzie PiS 9 lat temu dopiero się wybijało. Walenie prętem w klatkę opozycji nie pomaga, zagranica nie pomaga, antyimigrancka nagonka też nie. Jak nie idzie, to nie idzie.

Rafał Zawistowski

Tomasz Sakiewicz

Dziedzictwo ks. Jerzego Popiełuszki

Nie wiem, kto doradza w sprawach polskich Donaldowi Trumpowi, ale robi to naprawdę mądrze. Przepiękne wspomnienie o bł. ks. Jerzym Popiełuszce, które zamieścił w internecie w 40. rocznicę męczeńskiej śmierci kapelana Solidarności, świadczy o głębokim zrozumieniu mentalności polskiego wyborcy. Najnowsza generacja polskiej emigracji, która ma wpływ na życie w USA, to emigracja solidarnościowa. Oni mają prawo do głosowania w amerykańskich wyborach, a bardzo często ich dzieci rodziły się jako obywatele USA. To setki tysięcy ludzi w kluczowych dla wyborów prezydenckich stanach. Ks. Jerzy dla mojego pokolenia był drogą do wolności. Jego kazania miażdżyły komunistyczne kłamstwo i dawały nadzieję. Stał się czytelnym kodem kulturowym dla patriotów i ludzi kochających wolność. Jednocześnie łączył walkę o wolność z przywiązaniem do podstawowych wartości. Był bardzo polski, ale patrząc na konserwatywną Amerykę, też bardzo amerykański. I co najważniejsze, to jego ideały zwyciężyły. Trump poruszył ważną polską strunę. My również powinniśmy rozumieć, jak jest ważna.

Jan Galarowicz

Modlitwa ateisty

Najczęściej rozróżnia się ateizm teoretyczny – przekonanie, że Bóg nie istnieje, oraz ateizm praktyczny, który polega na tym, że człowiek, jeśli nawet wierzy w Boga, to żyje tak, jakby Go nie było, nie potwierdza swojej wiary życiem. Można jednak dokonać innej typologii ateizmu. Istnieje ateizm dogmatyczny, ideologiczny – ślepy, głupi, fanatyczny, nienawistny, agresywny. Doświadczaliśmy go w komunizmie. Niestety, po kilkudziesięciu latach powrócił do nas z całą siłą. Dziwi, że jego zwolennicy nie odrobili lekcji Leszka Kołakowskiego, który również początkowo był jego gorliwym wyznawcą z pistoletem w kieszeni, a po latach wstydził się swojej „wiary". Drugim rodzajem ateizmu jest ateizm egzystencjalny, zrodzony z doświadczenia ogromu zła i cierpienia w świecie, z poczucia własnej krzywdy i niesprawiedliwości itp. Nie wyklucza on przekształcenia się w ateizm otwarty, poszukujący, któremu Bóg nie jest obojętny. Dał mu wyraz Fryderyk Nietzsche, jeden z prekursorów współczesnego ateizmu, pisząc: „Wszystkie moje łzy płyną do Ciebie/ I Tobie ogień mego serca płonie!/ Wróć/ Mój nieznany Boże/ Mój bólu, moje szczęście ostatnie!".

eprasa.pl 2491b8b2a7

fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

TUSK DLA CWANIAKÓW

CYTAT \ My jesteśmy po stronie tych, którzy rzeczywiście mają ogromne problemy, żeby związać koniec z końcem, a Donald Tusk stoi po stronie tych cwaniaków, którzy udają, że budują dom, a ten dom ma swoje firanki i zapraszani są tam posłowie Platformy Obywatelskiej – powiedział poseł PiS Janusz Kowalski.

POLITYKA \ Echa wystąpienia głowy państwa w Sejmie

Najmocniejsze cytaty z orędzia prezydenta

Orędzie prezydenta Andrzeja Dudy wygłoszone w środę w parlamencie nazywane jest historycznym przez wielu obserwatorów polskiej sceny politycznej. Głowa państwa celnie i stanowczo wypunktowała po roku od wyborów błędy i zaniechania rządu Donalda Tuska. Poniżej prezentujemy dziesięć najważniejszych cytatów z przemówienia prezydenta Dudy.

fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

1. Konieczność szybkiej modernizacji armii

Zapewnienie bezpieczeństwa to jedno z najważniejszych zadań każdego rządu i każdej władzy. A Polska stoi dzisiaj przed wyzwaniami, które wymagają szczególnie odpowiedzialnych i stanowczych decyzji, zwłaszcza w sytuacji, w której za naszą wschodnią granicą w wyniku pełnoskalowej rosyjskiej inwazji na Ukrainę toczy się wojna, a putinowska Rosja nieustannie kieruje groźby wobec państw NATO, w tym także choćby ostatnio wobec nas, wobec Polski.

Dlatego szybka modernizacja i rozbudowa naszych sił zbrojnych jest dzisiaj absolutną koniecznością. Jako prezydent wspierałem, wspieram i będę wspierał wszystkie działania wzmacniające nasz potencjał obronny, nasze bezpieczeństwo militarne.

2. Obrona polskich granic

Cieszę się, że rząd premiera Donalda Tuska i jego obóz polityczny obecnie sprawujący władzę w Polsce nareszcie dołączył do obrońców granic Rzeczypospolitej! Ale przecież kiedy głosowano tutaj, w Sejmie, nad budową zapory na granicy, tylko posłowie PSL spośród posłów ówczesnej opozycji zagłosowali za jej budową. Wtedy większość ówczesnej opozycji, a dzisiaj rządzący atakowali Straż Graniczną, wojsko, szydzili z obrońców polskich granic, wspierali celebrytów obrażających i poniżających funkcjonariuszy.

3. Konsekwencje polityki migracyjnej rządu

Ze zdziwieniem przyjąłem niedawno zapowiedź pana premiera dotyczącą wycofania się z przyznawania azylu politycznego w Polsce. To rzekomo miałoby doprowadzić do obrony granicy przed hybrydowym atakiem, jak rozumiem. Otóż, proszę państwa, myliliście się wtedy i obawiam się, że mylicie się również teraz. Zapowiedź premiera z ostatnich dni dotycząca nieprzyznawania azylu politycznego nie posłuży uszczelnieniu naszej granicy i ograniczeniu nielegalnej migracji. Za to wszystko wskazuje na to, że uniemożliwi przedstawicielom np. białoruskiej opozycji politycznej schronienie w Polsce.

4. Inwestycje strategiczne

Polski nie stać na zaprzepaszczenie szans, na dalsze opóźnianie inwestycji infrastrukturalnych, bo to od nich zależy, czy zrealizujemy nasze ambicje, czy Polska będzie w przyszłości nowoczesnym państwem, które nie tylko nie pozwoli wyprzedzić się innym, ale poziomem zamożności dogoni najbogatsze kraje Unii Europejskiej. Wygrywają ci, którzy odważnie stawiają na rozwój. Niestety, dzisiaj to, co dzieje się lub może lepiej powiedzieć: co się nie dzieje w tych sprawach, budzi nie tylko mój niepokój, ale i niepokój milionów Polaków. Najlepszym tego dowodem jest kampania społeczna: „Tak dla CPK". To coś więcej niż gest zniecierpliwienia, sygnał ostrzegawczy – to głos irytacji na rządzących, że wraz z czasem marnują dziejową szansę na skokowy rozwój cywilizacyjny naszej ojczyzny.

5. „Polowanie na czarownice" zamiast pracy na rzecz ojczyzny

Trzeba sobie powiedzieć uczciwie, patrząc na to, co na przestrzeni ostatniego roku się dzieje, że sprawy wielkich inwestycji ewidentnie nie stały się priorytetem obecnego rządu. Niestety raczej wręcz odwrotnie. Okoliczności pokazują – zostały zepchnięte na dalszy plan. Energia i zasoby państwa zamiast na realizację ambitnych planów zostały przekierowane na organizowanie polowań na czarownice, zaspokajanie jakichś, przepraszam, najniższych instynktów. Proszę państwa, zadanie być może łatwiejsze, ale na pewno nic kompletnie niewnoszące do rozwoju Polski. Wprost przeciwnie – dzielące społeczeństwo i utrwalające istniejące podziały. Szanowni państwo, marnujecie swoją energię na medialne spektakle przed komisjami śledczymi, które w zasadzie niczego nie ustaliły, zamiast koncentrować się na tym, co dla Polaków najważniejsze, czyli na budowaniu nowoczesnego państwa, tworzeniu warunków do podnoszenia poziomu życia i zapewniania bezpieczeństwa obywatelom.

6. Zapaść w finansach państwa

Powiedzcie mi państwo, co takiego stało się przez ten ostatni rok od poprzednich wyborów parlamentarnych, że deficyt budżetowy został tak drastycznie powiększony? Skąd nagle niepokojące informacje o stanie finansów publicznych? Dlaczego do niedawna rekordowe zyski spółek skarbu państwa dzisiaj gwałtownie spadają? Czy to wszystko oznacza, że czeka nas powrót do obowiązującej podczas poprzednich rządów premiera Donalda Tuska filozofii rządzenia pod hasłem: „pieniędzy nie ma i nie będzie"? Szanowni państwo, to są pytania, które stawiają sobie w ostatnim czasie Polacy, i mają prawo oczekiwać odpowiedzi na nie!

7. Ambasadorowie po postsowieckiej szkole

Rząd ponosi pełną odpowiedzialność za to, że Polska ma dzisiaj w wielu krajach obniżoną reprezentację dyplomatyczną i że polskie placówki dyplomatyczne mają przez to ograniczoną możliwość działania. Rząd, ściągając do kraju ambasadora i wysyłając tam kierownika placówki, pokazuje, że nie ma porozumienia w tej sprawie w Polsce, i osłabia pozycję naszego kraju w relacjach z kluczowymi partnerami! Osobną kwestią pozostaje to, kogo rząd premiera Tuska planuje na niezwykle ważne dla Polski placówki wysłać? To między innymi absolwenci Moskiewskiego Państwowego Instytutu Stosunków Międzynarodowych, tzw. MGIMO, postsowieckiej uczelni, która od samego początku swojego istnienia jest penetrowana przez rosyjskie służby specjalne i która jest źródłem pozyskiwania kluczowej agentury na całym świecie.

8. Uchwałokracja

Nigdy nie kwestionowałem prawa obecnej władzy i większości parlamentarnej do przeprowadzania reform. Nigdy nie kwestionowałem prawa do przeprowadzania reform. Ale dzisiaj funkcjonujemy w trybie uchwałokracji, w której uchwały próbuje się podnosić się do rangi ustaw, co jest – przepraszam – prawniczą i ustrojową herezją, co jest złamaniem konstytucji, która określa system źródeł prawa jednoznacznie.

9. Łamanie kręgosłupów sędziów wolnej Polski

Kiedyś zabrakło odwagi do rozliczenia sędziów komunistycznych, a dziś chcecie łamać kręgosłupy sędziów wolnej Polski. Nigdy się na to nie zgodzę. Chciałbym, żeby to wyraźnie wybrzmiało: w Polsce mamy Trybunał Konstytucyjny, mamy Sąd Najwyższy, mamy Krajową Radę Sądownictwa i mamy sędziów powołanych przez prezydenta zgodnie z konstytucją i ustawami. Jeżeli gdzieś jest problem, to problemem jest rząd, który wybiera sobie wyroki. Jeśli wyrok jest po myśli rządu, to rząd uznaje sąd albo instytucję, która taki wyrok wydała. Jeśli nie, to sąd albo instytucja uznawany nie jest. Taką mamy dzisiaj rzeczywistość.

10. Chaos w wymiarze sprawiedliwości i demokracja walcząca

Dziś, próbując usprawiedliwiać te akty bezprawia, premier Tusk mówi coś o „demokracji walczącej". Panie premierze, Polacy pamiętają, że jak w PRL mieliśmy demokrację ludową, to nie było tak naprawdę żadnej demokracji! Polacy dobrze wiedzą, że demokracja przymiotnikowa to tak naprawdę demokracja fasadowa, demokracja tylko z nazwy. Najlepszym dowodem na to jest wasza uchwałokracja i opowieści wspomnianego znanego ostatnio prokuratora o dekretach, którymi premier obchodzi ustawę. Zasłanianie się takimi określeniami jak „demokracja walcząca" nie sprawia, że łamanie prawa przestaje być łamaniem prawa! Panie premierze, Polska nie potrzebuje dziś żadnej „demokracji walczącej" – Polska potrzebuje dzisiaj tylko demokracji dobrze działającej! Po prostu demokracji.

(oprac. Jan Przemyłski)

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-10 GOSPODARKA
11-13 PUBLICYSTYKA
14-15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 2491b8b2a7

fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

KOALICJA NIEUDACZNIKÓW

RZĄD PO ROKU \ **Walcząc o wasze głosy, zapędzili się niczym sprzedawcy telefoniczni. Rzeczywistość jest jednak zupełnie inna – rząd nie radzi sobie z zapewnieniem pieniędzy na służbę zdrowia. Napiszcie mi, z czym sobie radzi ta koalicja nieudaczników – zwrócił się z apelem Mateusz Morawiecki w mediach społecznościowych.**

SKANDAL \ Szef koalicji 13 grudnia próbuje przypisać opozycji działania, które sam realizował

Tusk chciał kupować rosyjski prąd

Donald Tusk stwierdził, że rząd Zjednoczonej Prawicy i prezydent Andrzej Duda chcieli współpracować z Rosją w zakresie budowy elektrowni atomowej w obwodzie królewieckim. Jednak oficjalne dokumenty sporządzane w czasach rządów koalicji PO-PSL jasno wskazują, że to szef PO i jego środowisko wspierali Moskwę w tym projekcie i deklarowali chęć korzystania z energii wytworzonej w tym obiekcie. – Jeżeli ta inicjatywa zostałaby zrealizowana, wówczas Rosja otrzymałaby potężne narzędzie nacisku na Polskę – mówi „GPC" prof. Żurawski vel Grajewski, ekspert ds. bezpieczeństwa.

Jan Przemyłski

Co kazało panu Kaczyńskiemu, panu Morawieckiemu pod okiem pana prezydenta Dudy prowadzić rozmowy z premierem Orbánem, z prezydentem Putinem, z inwestorami zagranicznymi i polskimi na temat wspólnej budowy elektrowni jądrowej w Królewcu zwanym przez Rosjan Kaliningradem. To tam miała powstać elektrownia jądrowa PiS i pana prezydenta Dudy – powiedział premier Donald Tusk w swoim przemówieniu wygłoszonym po orędziu prezydenta Andrzeja Dudy w Sejmie. Jednak dokumenty sporządzone w okresie pierwszego rządu Tuska świadczą o czymś zupełnie innym, a mianowicie, że to właśnie szef PO był zwolennikiem partycypacji w projekcie Bałtyckiej Elektrowni Atomowej (BEA), która miała powstać na terenie Federacji Rosyjskiej. Oficjalne notatki wytworzone w różnych resortach przypomnieli w serii wpisów na platformie X prof. Sławomir Cenckiewicz, a także red. Michał Rachoń w czwartkowym programie „#Jedziemy.@michalrachon" na antenie TV Republika. Z przytoczonych materiałów wynika, że Tusk poruszał temat BEA m.in. podczas swoich spotkań z Władimirem Putinem, chociażby 1 września 2009 r. w Sopocie. „Premier Tusk nie wykluczył możliwości udziału Polski w projekcie BEA" – czytamy w „notatce informacyjnej nt. wizyty roboczej premiera FR w Polsce".

Także najbliższe środowisko szefa PO entuzjastycznie podchodziło do uzależniania Polski od energii wytwarzanej w obwodzie królewieckim. „Podkreśliłem wstępne zainteresowanie strony polskiej projektem BEA. Zadeklarowałem ponadto rozważenie przez stronę polską podpisania długoterminowego porozumienia z Rosją o zakupie prądu z tej elektrowni oraz o tranzycie energii elektrycznej do odbiorców europejskich" – brzmi fragment notatki MSZ podpisanej przez Radosława Sikorskiego i sporządzonej po jego spotkaniu z gubernatorem Królewca w 2010 r.

Kilka miesięcy wcześniej Bartłomiej Sienkiewicz podczas spotkania w BBN miał stwierdzić, że zakup energii z BEA „może zrekompensować straty i pozwoli zachować konkurencyjność polskiej gospodarki".

Należy też przypomnieć, że gdy w październiku 2010 r. wicepremier Polski Waldemar Pawlak i wicepremier Rosji Igor Sieczin podpisywali nowe porozumienie gazowe, rosyjski polityk naciskał na stronę polską, aby ta zaangażowała się w budowę elektrowni w obwodzie królewieckim. „IS, przechodząc do omówienia innych możliwych wspólnych projektów energetycznych, podjął temat udziału strony polskiej w budowie i eksploatacji oraz kapitale akcyjnym Bałtyckiej Elektrowni Atomowej o mocy 2400 MW w Kaliningradzie" – czytamy w dokumencie sporządzonym po tym spotkaniu.

Tego typu materiałów z czasów rządów PO-PSL istnieje znacznie więcej, ale także zachowania z ostatnich lat przedstawicieli środowiska Tuska wskazuje, że nie zmienili oni swojego podejścia do współpracy z Moskwą. W 2021 r. europosłanka PiS Anna Fotyga zaproponowała uchwalenie przez PE specjalnej poprawki pozwalającej na uniknięcie sprzedaży na rynku UE energii elektrycznej wytworzonej w rosyjskich elektrowniach jądrowych, jednak przedstawiciele PO i PSL zagłosowali przeciw tej koncepcji.

O komentarz do zaangażowania rządu Tuska w BEA i oskarżeń formułowanych wobec Zjednoczonej Prawicy i prezydenta Dudy poprosiliśmy prof. Przemysława Żurawskiego vel Grajewskiego, eksperta ds. bezpieczeństwa oraz b. członka komisji ds. badania wpływów rosyjskich w Polsce. – Rząd Zjednoczonej Prawicy nigdy nie podjął tematu elektrowni w obwodzie królewieckim. W związku z tym tezy tego typu są całkowicie fałszywe – mówi nam prof. Żurawski vel Grajewski. Dopytaliśmy też, jakie konsekwencje dla kraju miałoby zaangażowanie się rządu Tuska w BEA. – To uzależniłoby przynajmniej północno-wschodnią Polskę od decyzji Moskwy i zaburzało możliwość współpracy z państwami bałtyckimi. Przypomnijmy, że w 2016 r. doszło do połączenia sieci energetycznych Polski i Litwy, a przez Litwę w ogóle z krajami bałtyckimi. W 2022 r. połączone zostały sieci gazowe. Jeżeli rząd Tuska realizowałby z Rosjanami projekt BEA, to współpraca z Bałtami byłaby niemożliwa. Poza tym Kreml otrzymałby do ręki potężne narzędzie nacisku na Polskę – mówi „GPC" ekspert.

Nielegalna PK dokleja zarzuty i łamie orzecznictwo

WNIOSEK O ARESZT ROMANOWSKIEGO \ **Prokuratura dokleiła sobie dodatkowy zarzut usiłowania przywłaszczenia jakiegoś mienia na kwotę około 30 mln zł – mówił wczoraj na konferencji prasowej obrońca Marcina Romanowskiego, Bartosz Lewandowski. W rozmowie z „Codzienną" Lewandowski określa działania prokuratury jako całkowicie nielogiczne i jako nieporozumienie. To jest nie tylko kuriozalna sytuacja, której nikt w kodeksach nie przewidział, to także złamanie orzecznictwa w sprawach o areszt – mówią nam adwokaci z wieloletnim doświadczeniem.**

Prokuratura dokleiła sobie dodatkowy zarzut: usiłowanie przywłaszczenia jakiegoś mienia na kwotę około 30 mln zł. Nagle okazuje się, że prokuratura dokleja pewne zachowanie do zarzutów i twierdzi, że to są te same zarzuty. To nie są te same zarzuty. Jeżeli mówimy o klasyfikacji prawnej, w świetle tego, co prokurator prezentuje w oficjalnych stanowiskach, za co ma grozić kara do 25 lat pozbawienia wolności, to zwracam uwagę na to, że o zarzucie przywłaszczenia jakiegokolwiek mienia nie było w ogóle mowy na wcześniejszym etapie – mówił wczoraj podczas briefingu prasowego mec. Bartosz Lewandowski. W rozmowie z „Codzienną" określił decyzję nielegalnej prokuratury o skierowaniu wniosku o aresztowanie Romanowskiego jako nieporozumienie i całkowicie pozbawioną logiki. Romanowski nie został bowiem zatrzymany, nie dostał zakazu opuszczania kraju. Jednocześnie w uzasadnieniu rzecznik nielegalnej PK stwierdził, że zachodzi groźba mataczenia.

Zdaniem prawników z wieloletnim doświadczeniem sprawa jest kuriozalna z kilku powodów. Dzień przed wnioskiem o areszt Romanowski stawił się w prokuraturze. – Praworządność od dzisiaj wygląda tak, że dostajesz wezwanie, więc idziesz do prokuratury. Podsuwają ci pod nos kartkę z zarzutem, spisują protokół. Niczego złego nie zrobiłeś, więc odmawiasz wyjaśnień i podpisu. Twoje prawo. Na koniec prokurator może nawet rękę ci poda, do drzwi odprowadzi. Wracasz do domu. A dnia następnego dowiadujesz się, że nie, że on jednak chce cię aresztować na trzy miesiące, tylko zapomniał ci tego powiedzieć. Bo się nie przyznałeś – komentuje mecenas Adam Gomoła. Nasi rozmówcy podkreślają, że sytuacji, jaka jest w przypadku Romanowskiego, nie przewidziały kodeksy. Jest wniosek o areszt, ale nie ma zatrzymania. Sąd nie ma więc terminu obligującego go do rozpatrzenia sprawy (po zatrzymaniu na wniosek prokuratury byłyby to 24 godziny). Łamane jest też orzecznictwo dotyczące aresztu. Jak wyjaśnia nam Gomoła, areszt argumentowany groźbą mataczenia jest możliwy na wstępnym etapie postępowania. Tu postępowanie trwa od lutego, a jest to już kolejna wolta prokuratora, który zmienia zarzuty na podstawie wciąż tych samych materiałów. Praktycznie jedyną osobą, którą Romanowski mógłby zmataczyć, jest Tomasz Mraz, klient Romana Giertycha. Kolejne osoby to ksiądz Olszewski i urzędniczki, które siedzą za kratami.

– Cały sztab ludzi po wielu miesiącach nagle zmienia zdanie. To pokazuje, w jaki sposób prokuratura „buduje" te zarzuty. Mój klient, pan Marcin Romanowski, i inne osoby opisane w tych zarzutach nie byli beneficjentami nawet złotówki – podkreśla Lewandowski i zapowiedział skierowanie pism do marszałka Sejmu i przewodniczącego Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy dotyczące „rażącego przekroczenia uchwał" (chodzi o uchwały uchylające immunitety Romanowskiego).

Te „inne osoby", o których mówił Lewandowski, to ks. Olszewski i urzędniczki, panie Urszula i Karolina. To im najprawdopodobniej 22 października nielegalna prokuratura „doklei" zarzuty o przywłaszczenie mienia.

W chwili przygotowywania tego tekstu nie wiadomo było jeszcze, kiedy miałoby odbyć się posiedzenie aresztowe sądu ws. Romanowskiego.

Jarosław Molga

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-10 GOSPODARKA
11-13 PUBLICYSTYKA
14-15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 2491b8b2a7

fot. Pixabay/d

NAPAD NA SPOŻYWCZAK

ROZBÓJ \ W Strzelcach Krajeńskich zamaskowany mężczyzna przy użyciu broni gazowej zmusił pracownicę do wydania pieniędzy. Napastnik zabrał ponad 2 tys. zł i uciekł. Jest już w rękach policji, która odzyskała zrabowane pieniądze.

fot. AdobeStock/d

SUKCES CARITASU

POMOC \ 75 mln zł – taką kwotę na pomoc powodzianom zgromadził Caritas. To środki pochodzące z ogólnopolskiej zbiórki kościelnej oraz wpłat indywidualnych i biznesowych. Dla porównania: WOŚP zebrała nieco ponad 37 mln.

DZIŚ POSIEDZENIE SĄDU W SPRAWIE ZATRZYMANIA SERCANINA

Służby nadal ukrywają prawdę w sprawie tortur ks. Olszewskiego

Tortury i nieludzkie traktowanie ks. Olszewskiego miały miejsce i dlatego służby w dalszym ciągu nie chcą udostępnić nagrań z zatrzymania. Twierdzą, że ich nie ma, co jest wbrew ich własnym przepisom – mówi obrońca księdza Michał Skwarzyński przed dzisiejszym posiedzeniem sądu w sprawie zatrzymania i tortur sercanina. Na posiedzenie nie zostali też wezwani agenci ABW dokonujący zatrzymania, nie będzie więc ich konfrontacji z obroną. – Są jednak fakty, o których sąd wie, jest relacja ks. Olszewskiego. Mam nadzieję, że na tym posiedzeniu sąd wyda werdykt – mówi Skwarzyński.

Jarosław Molga

fot. YouTube/d

Dzisiejsze posiedzenie sądu jest wznowieniem sprawy dotyczącej zatrzymania, a faktycznie torturowania i nieludzkiego traktowania ks. Olszewskiego. 6 września Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa wysłuchał w tej sprawie sercanina. To wtedy widok sercanina, wychudzonego, prowadzonego w kajdankach do sądu, z różańcem na szyi, wstrząsnął opinią publiczną. Równie wstrząsająca była relacja księdza o tym, jak był traktowany. – To już nie była relacja spisana przez rodzinę. To już było mówienie prawdy przed sądem o tym, w jaki sposób traktowany był ksiądz po jego zatrzymaniu. Po tym, co usłyszeliśmy, my, obrońcy księdza, ale także sędzia i prokuratorzy, nikt nie może już powiedzieć, że ksiądz nie był torturowany. Nie tylko potwierdził wszystko to, co znalazło się w relacji publikowanej przez media na początku lipca. Podał nowe szczegóły. Wszystko to jednoznacznie potwierdza prawdę o torturowaniu księdza – mówi Michał Skwarzyński.

Nagrania nie dla sądu

Wtedy sąd przerwał posiedzenie i odroczył do 18 października, ponieważ od służb nie otrzymał tego, czego żądał. Mianowicie nagrań od ABW i policji z zatrzymania, konwojowania i przebywania księdza w policyjnej izbie zatrzymań, a także danych osobowych funkcjonariuszy dokonujących zatrzymania. – Do dziś mimo żądań sądu oraz mimo wniosków obrony o ich udostępnienie służby tych nagrań nie przekazały. Nie ma ich w aktach sprawy – mówi w przeddzień wznowionego posiedzenia Skwarzyński. Podkreśla, że ABW tłumaczy, podobnie jak policja, że tych nagrań nie ma, mimo że jest to sprzeczne z ich wewnętrznymi procedurami. – Jest zarządzenie szefa ABW, by zatrzymania osób publicznych (a ks. Olszewski był takową w chwili zatrzymania) nagrywać. Widać, że jest ono przestrzegane np. w relacjach medialnych z zatrzymania posła Romanowskiego, był tam agent z kamerą. Podobnie rzecz się ma z izbą zatrzymań. Brak nagrań zgłasza także Orlen, a wiem, że nagrania ze stacji benzynowych są przez Orlen trzymane w tzw. chmurze przez rok – mówi Skwarzyński. W przypadku Orlenu chodzi o sytuację, w której agenci czekali na hot dogi, a ksiądz skuty w kajdankach był wystawiony na widok publiczny.

W aktach przed piątkowym posiedzeniem pojawił się jeden nowy istotny dokument. Chodzi o wyjaśnienie policji, z którego wynika, że nie karmiła księdza. – Rzekomo dlatego, że „nie ma procedury", która przewiduje osobom z zewnątrz dostarczanie produktów spożywczych na policyjny dołek w sytuacji, gdy osadzony nie może jeść tego, co dostarczają oficjalnie współpracujące z policją podmioty. To nieprawda. Taka procedura musi istnieć, ponieważ wymaga tego prawo międzynarodowe, a nasze prawo jest z nim kompatybilne. Najwyraźniej ktoś na policji dokonał wygodnej dla siebie interpretacji jakiegoś przepisu, byle wytłumaczyć fakt głodzenia księdza – mówi Skwarzyński.

Nękanie trwa

Na piątkowym posiedzeniu nie będzie najprawdopodobniej księdza. – W aktach nie ma takiej informacji. Ksiądz powiedział już to, co było niezbędne. Trzeba wziąć także pod uwagę uciążliwość konwojowania do sądu. Wszyscy widzieliśmy, jak schudł, jak jest wymęczony chorobą – mówi Skwarzyński i podkreśla, że choć nieludzkie traktowanie z pierwszych kilkudziesięciu godzin już się nie powtórzyło, to nękanie tym razem ze względu na decyzje nielegalnej prokuratury nie ustaje. – Mimo złego stanu zdrowia prokurator nie zgodził się na żywienie księdza z zewnątrz przez pięć dni w tygodniu, zgodził się jedynie na dwa dni. Nie zgodził się także, by ksiądz mógł wymienić książki, które już przeczytał, a chodzi o pięć książek. Co więcej, nie rozumiem, dlaczego prokurator nie informuje mnie, obrońcy księdza, o tych odmowach. Te decyzje są arbitralne, bez uzasadnienia – daje przykłady obecnej sytuacji księdza Skwarzyński.

Nękane są także urzędniczki aresztowane wraz z księdzem. Jak informował kilka dni temu obrońca pani Karoliny, Adam Gomoła, wciąż pozostaje ona w izolacji, a także odmawiane są jej widzenia z najbliższymi osobami. Tydzień temu Gomoła po raz kolejny zaskarżył decyzję o stosowaniu specjalnych rygorów przebywania w areszcie pani Karoliny. Jak podkreśla, ani ona, ani on nigdy nie występowali o objęcie celi stałym monitoringiem, nadzorem strażników i pełną izolacją. Sąd penitencjarny jest głuchy na wnioski obrońcy pani Karoliny.

Piłat w sądzie okręgowym

– Nie tylko w tej sprawie wydział penitencjarny sądu okręgowego umywa ręce – mówi Skwarzyński, który właśnie otrzymał odpowiedź na swój wniosek o natychmiastowe zwolnienie ks. Olszewskiego. Skwarzyński złożył ten wniosek zaraz po orzeczeniu Sądu Najwyższego, że to Dariusz Barski, a nie Dariusz Korneluk, jest legalnym prokuratorem krajowym. Tym samym całe śledztwo i czynności wobec księdza (w tym areszt) są bezprawne. Sędzia sądu okręgowego Agnieszka Komorowicz w odpowiedzi na wniosek napisała, że uchwała SN w sprawie Korneluka dotyczy tylko sprawy Korneluka, a nie księdza. Ksiądz, pisze Komorowicz, został wsadzony do aresztu decyzją sądu okręgowego, dlatego ma pozostać w areszcie. – Sąd przyjął strategię Piłata i w ogóle nie odniósł się do meritum mojego wniosku, unikając odniesienia się do tego, czy Korneluk jest, czy nie jest legalny, a wiemy, że nie jest po decyzji SN. Będę skarżył to postanowienie sądu penitencjarnego – mówi nam Skwarzyński.

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-10 GOSPODARKA
11-13 PUBLICYSTYKA
14-15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 2491b8b2a7

fot. Wikipedia/d

TERRORYŚCI ROZSZERZAJĄ SWOJE WPŁYWY

AFRYKA WSCHODNIA \ Ekstremiści z tzw. Państwa Islamskiego (IS) werbują nowe osoby w Malawi, najspokojniejszym kraju Afryki, który nigdy nie doświadczył wojny ani zamachów – ostrzegła Narodowa Służba Wywiadowcza (NIS) tego kraju. Terroryści zamierzają również wykorzystać gęste lasy Malawi do zakładania obozów szkoleniowych.

USA \ Dzięki wpisowi Trumpa w sieci cały świat dowiedział się o bohaterstwie i męczeńskiej śmierci ks. Jerzego

Trump o bł. ks. Popiełuszce: Siła prawdy, dobra i piękna

Były prezydent USA oddał hołd kolejnemu polskiemu bohaterowi. Tym razem przypomniał w mediach społecznościowych o przypadającej w sobotę 40. rocznicy męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki. Z tej okazji Donald Trump podpisał też wyjątkową deklarację.

Wiktor Młynarz

Ksiądz Jerzy został zamordowany przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa 19 października 1984 r. Trump w środę nawiązał do tej rocznicy w swoim wpisie na portalu Truth Social. Wskazał, że bł. ks. Popiełuszko był „prawdziwie wielkim kapłanem katolickim, który w latach 80. był źródłem ogromnej duchowej siły dla Solidarności, a wręcz dla całego narodu". Nazwał go też „wyjątkowym człowiekiem o heroicznych cnotach".

Trump poinformował, że dzień wcześniej w Chicago, w towarzystwie Marka Popiełuszki – bratanka zamordowanego przez komunistów kapłana – miał zaszczyt podpisać okolicznościową deklarację. „Mimo dekad komunistycznej opresji, która tyranizowała Polskę i zniewoliła Europę Wschodnią, ojciec Jerzy był nieugiętą siłą prawdy, dobra i piękna" – napisał Trump. Dodał, że podczas 12 lat posługi kapłańskiej ks. Jerzy walczył ze złem ateistycznej dyktatury, by głosić Słowo Boże, a swoim męczeństwem pomógł obalić komunizm nie tylko w Polsce, lecz także na całym świecie. Dodał też, że „każdy patriota, każdy, kto kocha wolność, każdy studiujący historię i każdy wierzący, który chciałby zrozumieć, w jaki sposób w Europie pokonano ateistyczny komunizm, a zło zwyciężano dobrem, powinien pamiętać imię i pielęgnować nieśmiertelną historię ks. Jerzego Popiełuszki". Trump otrzymał od bratanka kapłana zbiór kazań ks. Popiełuszki i pamiątkowy medal, a on sam podarował mu swoje pióro.

Donald Trump na platformie Truth Social opublikował wpis, w którym przypomniał o rocznicy męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki
| fot. Phil Lewis/Zuma Press/Forum

Już po raz drugi Donald Trump oddał hołd polskiemu bohaterowi. Jak informowaliśmy wcześniej, przed tradycyjną nowojorską paradą z okazji Dnia Kazimierza Pułaskiego spotkał się z Polonią i zamieścił okolicznościowe nagranie w mediach społecznościowych. – To była bardzo wyjątkowa osoba, waleczna i silna, co reprezentują tak bardzo Polacy – powiedział Trump o ojcu amerykańskiej kawalerii.

Polskie wątki regularnie pojawiają się w kampanii Trumpa. Były prezydent USA wielokrotnie podkreślał sympatię do naszego kraju. Przypominał, ile dla niego zrobił, i obiecywał, że podczas jego drugiej kadencji Polska będzie bezpieczna. – Cóż, kocham Polaków – powiedział red. Michałowi Rachoniowi w ekskluzywnym wywiadzie dla Republiki. Wielu komentatorów zauważa, że w tegorocznych wyborach głos Polonii może mieć kluczowe znaczenie. Szczególnie ważny będzie w Pensylwanii, gdzie wyborcy polskiego pochodzenia stanowią blisko 6 proc. populacji. Zwycięstwo w tym stanie jest niemal niezbędne, by zdobyć Biały Dom.

Kluczowy dzień dla przyszłości Mołdawii

GŁOSOWANIE \ W niedzielę w Mołdawii odbędą się wybory prezydenckie, a także referendum w sprawie przystąpienia tego kraju do Unii Europejskiej. Rosja stara się jednak wszelkimi możliwymi sposobami zatrzymać prozachodni kurs Kiszyniowa.

Według sondaży największym poparciem cieszy się obecna prezydent Maia Sandu, która może liczyć na 36,1 proc. głosów. Drugi w zestawieniu jest były prokurator generalny Alexandr Stoianoglo, którego zamierza poprzeć nieco ponad 10 proc. wyborców. Sondażowe podium zamyka prorosyjski polityk i biznesmen Renato Usatîi z poparciem rzędu 7,5 proc. Z kolei za wejściem Mołdawii w szeregi UE opowiada się ponad 60 proc. obywateli.

W czasie kampanii wyborczej wiele działań mających na celu powstrzymanie prozachodniego kursu Mołdawii, liczącej ok. 2,5 mln mieszkańców, podjęła Rosja. Jak informowaliśmy w „Codziennej", na początku października szef mołdawskiej policji Viorel Cernautanu przyznał, że ponad 130 tys. Mołdawian zostało przekupionych przez prorosyjską sieć, by głosowali przeciwko referendum i za kandydatami przyjaznymi Kremlowi. Tylko w ubiegłym miesiącu na ten cel przekazano aż 15 mln dol.

W proceder zaangażowane były m.in. osoby powiązane z Ilanem Shorem. Mołdawski biznesmen, skazany na 15 lat więzienia za wyprowadzenie z mołdawskiego systemu bankowego miliarda dolarów, uciekł za granicę w 2019 r. Shor był założycielem prorosyjskiej partii SOR, która w ub.r. została uznana za niekonstytucyjną, a następnie rozwiązana. Wśród innych możliwych scenariuszy sabotażu wymieniano m.in. próby przejęcia budynków rządowych przez prorosyjskie grupy. W środę mołdawskie MSZ informowało też o planach Rosji mających na celu dowożenie mołdawskich wyborców autobusami do lokali wyborczych przy ambasadzie tego kraju w Moskwie.

Aby przeciwdziałać rosyjskiej kampanii dezinformacyjnej, rządowe służby zamknęły kilkadziesiąt portali i kanałów. W walce o prozachodni kurs władze w Kiszyniowie mogą liczyć na Brukselę i Waszyngton. W ubiegłym tygodniu Komisja Europejska przyjęła trzyletni pakiet rozwojowy dla mołdawskiej gospodarki o wartości 1,8 mld euro. Ponadto Unia Europejska nałożyła sankcje na pięć osób i prorosyjską grupę, oskarżając je o próbę destabilizacji Mołdawii. Kilka miesięcy temu szef amerykańskiej dyplomacji Antony Blinken zapowiedział przekazanie kolejnych 50 mln dol. Mołdawii na pomoc w uwolnieniu się od zależności energetycznej od Rosji i dalszej integracji z UE.

Paweł Kryszczak

USA obawiają się odpowiedzi Izraela

WASZYNGTON–JEROZOLIMA \ Administracja prezydenta USA Joego Bidena podejrzewa, że odpowiedź Izraela na irański atak nadejdzie jeszcze przed amerykańskimi wyborami. Wszyscy zastanawiają się, jak wpłynie to na ich wynik.

1 października Iran po raz drugi zaatakował Izrael pociskami balistycznymi. Strona izraelska od początku zapowiadała, że nie pozostawi tego ataku bez odpowiedzi. Telewizja CNN donosi na podstawie źródeł w rządzie USA, że administracja Bidena spodziewa się izraelskiego odwetu jeszcze przed 5 listopada, gdy w Stanach odbędą się wybory prezydenckie.

Biden ani oficjalnie, ani zakulisowo nie próbował skłonić Izraela, by ten zaniechał swojej odpowiedzi, nawoływał jedynie, by była ona proporcjonalna. Członkowie jego administracji otwarcie obawiają się jednak scenariusza, w którym na Bliskim Wschodzie dojdzie do poważnej eskalacji, która przerodzi się w wojnę. Panują też obawy, że jeżeli do odpowiedzi dojdzie przed wyborami, obniży to szanse Kamali Harris na zwycięstwo. Zwłaszcza jeśli spowoduje ona drastyczny wzrost cen paliw. Równocześnie jednak źródła CNN informują, że premier Beniamin Netanjahu, jako doświadczony polityk, wie, jak jego działania mogą zakłócić życie polityczne u kluczowego sojusznika. Wcześniej izraelskie media donosiły, że brane pod uwagę jest uderzenie na irański program atomowy lub przemysł petrochemiczny, co bardzo nie spodobało się Bidenowi. Media poinformowały jednak niedawno, że rząd w Jerozolimie zapewnił Biały Dom o operacji wymierzonej wyłącznie w cele wojskowe. „Słuchamy opinii Stanów Zjednoczonych, ale podejmiemy naszą ostateczną decyzję w oparciu o nasze interesy narodowe" – zapowiedziało biuro premiera Netanjahu.

(wm)

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-10 GOSPODARKA
11-13 PUBLICYSTYKA
14-15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 2491b8b2a7

fot. x.com/d

(NIE)JASNA DEKLARACJA

BRUKSELA \ Nie wiem, kiedy to nastąpi, ale pewnego dnia Ukraina stanie się członkiem NATO – powiedział szef Sojuszu Północnoatlantyckiego Mark Rutte przed rozpoczęciem spotkania ministrów obrony państw NATO.

fot. x.com/d

UDERZENIE WE „FLOTĘ CIENI"

LONDYN \ Wielka Brytania nałożyła sankcje na 18 tankowców przewożących rosyjską ropę naftową i cztery przewożące rosyjski skroplony gaz ziemny (LNG). To najobszerniejszy jak dotychczas pakiet sankcji wymierzonych w tzw. flotę cieni.

AZERBEJDŻAN \ Niemieckie elity siadają do rozmów z Rosją

Kolejny krok do resetu z reżimem Putina

W niedzielę w Baku ma się odbyć spotkanie niemieckich i rosyjskich polityków, którego celem będzie wznowienie tzw. Dialogu Petersburskiego – platformy dyskusyjnej założonej w 2001 r. przez Władimira Putina i ówczesnego kanclerza Gerharda Schrödera. – Za zbliżeniem w relacjach Berlin–Moskwa idą wymierne działania, czego przykładem jest wstrzymanie dostaw ciężkiego sprzętu wojskowego dla Ukrainy – przypomina Cezary Gmyz, komentator Republiki. Z kolei zdaniem prof. Przemysława Żurawskiego vel Grajewskiego podczas tego spotkania najprawdopodobniej poruszona zostanie kwestia porozumienia pokojowego z Rosją na zasadzie „ziemia za pokój". – Takie rozwiązanie jedynie zachęci Putina do prowadzenia kolejnych agresywnych działań. Możemy spekulować, czy to kraje bałtyckie, czy Polska zostaną zaatakowane w następnych latach przez Rosję – ostrzega politolog.

Paweł Kryszczak

Spotkanie grup wpływowych Rosjan i Niemców ma się odbyć w niedzielne popołudnie w hotelu Four Seasons w Baku, stolicy Azerbejdżanu. Z informacji, które udało się zdobyć dziennikarzom tygodnika „Die Zeit" i programu ARD „Kontraste", wynika, że stronę niemiecką mają reprezentować m.in. były przewodniczący Forum Niemiecko-Rosyjskiego i premier Brandenburgii w latach 2012–2013 Matthias Platzeck (SPD), były szef Urzędu Kanclerskiego Ronald Pofalla z CDU oraz prorosyjski lobbysta Martin Hoffmann. Z kolei Rosja oddelegowała na spotkanie m.in. byłego premiera Wiktora Zubkowa, który obecnie jest szefem rady nadzorczej Gazpromu, a także objętego zachodnimi sankcjami Michaiła Szwydkoja, specjalnego przedstawiciela Władimira Putina ds. współpracy kulturalnej z zagranicą.

Formalnie platforma Dialogu Petersburskiego została odwołana, ale jak widać, niemieckie i rosyjskie elity dążą do jej wznowienia | fot. x.com/d

W ostatnim czasie Niemcy podjęły wiele działań mających doprowadzić do zakończenia wojny na Ukrainie, co umożliwiłoby normalizację stosunków na linii Berlin–Moskwa. Dziennik „Bild", powołując się na dokumenty niemieckiego MON, informował w tym miesiącu, że rząd w Berlinie zdecydował się na wstrzymanie dostaw ciężkiego sprzętu wojskowego dla Ukrainy. Transfery czołgów Leopard 2, bojowych wozów piechoty Marder i haubic PzH 2000 zostały już zakończone, a ich kontynuacja nie jest planowana. Powodem ma być fakt, że niemiecki resort obrony nie wierzy, że Ukraina będzie w stanie przeprowadzić udaną kontrofensywę w najbliższej przyszłości.

Kilka dni temu podczas przemówienia w Bundestagu kanclerz Olaf Scholz potwierdził gotowość przeprowadzenia rozmów z rosyjskim dyktatorem Władimirem Putinem na temat „sprawiedliwego pokoju" na Ukrainie. Wcześniej media informowały, że Scholz rozważa rozmowę telefoniczną z rosyjskim zbrodniarzem przed szczytem G20, który zaplanowany jest na listopad w Brazylii. Ostatnia rozmowa telefoniczna Scholza z Putinem odbyła się w grudniu 2022 r.

Jak zauważa prof. Przemysław Żurawski vel Grajewski, Berlin wraca do koncepcji bliskiej współpracy z Moskwą. – Myślę, że w Baku dyskutowana będzie formuła zakończenia działań wojennych na Ukrainie w ramach formuły „ziemia za pokój". Taki scenariusz oznaczałby nagrodzenie Rosji zyskami terytorialnymi za agresję, czyli byłby zachętą do dalszego prowadzenia takiej polityki, która przynosi Kremlowi zyski. Byłby to krok do rozszerzenia wojny na kolejne państwa – ostrzega wykładowca z Uniwersytetu Łódzkiego.

Jak pisaliśmy w „Codziennej", niemieckie służby wywiadowcze informowały o tym, że Rosja odbudowuje zasoby militarne i może być w stanie przeprowadzić atak na kraj członkowski NATO jeszcze w tej dekadzie.

Po manewrach Chin wokół Tajwanu Filipiny ćwiczą z USA

AZJA \ Amerykańskie i filipińskie siły zbrojne rozpoczęły wspólne ćwiczenia na Filipinach zaraz po tym, jak Chiny przeprowadziły manewry wokół Tajwanu, a chiński okręt zderzył się z filipińską łodzią patrolową.

Manewry Kamandag (skrót w języku filipińskim oznaczający „współpracę wojowników morza") ruszyły we wtorek i potrwają do 25 października. Koncentrują się na obronie Luzonu, głównej wyspy Filipin, położonej kilkaset kilometrów od Tajwanu. Część ćwiczeń odbędzie się również na położonej na zachodzie Filipin, na Morzu Południowochińskim wyspie Palawan. W manewrach biorą udział ponad 2 tys. żołnierzy amerykańskich i filipińskich oraz personel wojskowy z Australii, Wielkiej Brytanii, Japonii i Korei Płd. Wśród zaplanowanych działań są m.in. ćwiczenia z amunicją bojową, desant morski oraz szkolenie w zakresie obrony przed bronią chemiczną i biologiczną.

Amerykańsko-filipińskie ćwiczenia rozpoczęły się dzień po chińskich manewrach Wspólny Miecz 2024B w Cieśninie Tajwańskiej, w czasie których chińska armia sprawdzała m.in. gotowość do blokady kluczowych portów oraz do ataku na cele morskie i naziemne Tajwanu. Tajpej potępiło działania Chin, nazywając je „nieracjonalną prowokacją", a Waszyngton uznał je za „nieuzasadnione".

Manewry Kamandag odbywają się kilka dni po tym, jak filipiński okręt patrolowy został – jak poinformowało tamtejsze Biuro Rybołówstwa i Zasobów Wodnych (BFAR) – celowo zaatakowany przez statek „chińskiej milicji morskiej". Zdarzenie miało miejsce ok. 9,3 km od Thitu, filipińskiej wyspy w archipelagu Spratly na Morzu Południowochińskim, na której stacjonują żołnierze armii Filipin. – To, co nam zrobili, jest sprzeczne z prawem międzynarodowym i narusza suwerenne prawa na Morzu Zachodniofilipińskim (filipiński termin na ich część Morza Południowochińskiego) – powiedział rzecznik BFAR. Dodał, że to już trzeci statek należący do biura, który w br. został uszkodzony w starciu z chińskimi jednostkami.

Pod dojściu do władzy w 2022 r. prezydenta Ferdinanda Marcosa jr. Filipiny stawiają na bliską współpracę z Waszyngtonem i jego sojusznikami. Pod koniec ub.r. Filipiny wyszły z chińskiej inicjatywy Nowego Jedwabnego Szlaku i wspólnie z USA oraz Japonią ogłosiły kilka inicjatyw gospodarczych. Także w 2023 r. Manila wskazała lokalizację czterech baz wojskowych, do których będą miały dostęp siły USA. Trzy z nich leżą na wyspie Luzon niedaleko Tajwanu, a jedna na Palawanie na Morzu Południowochińskim.

Hanna Shen

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-10 GOSPODARKA
11-13 PUBLICYSTYKA
14-15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 2491b8b2a7

fot. Adobe Stock/

CO 7. GOSPODARSTWO NIE JEST W STANIE UREGULOWAĆ SWOICH OPŁAT

TWÓJ PORTFEL \ **15 proc. badanych konsumentów nie stać na opłacenie rachunków; sięgają po kredyty, chwilówki i prace dorywcze – wynika z badania Krajowego Rejestru Długów. Do KRD wpisanych jest ponad 2 mln konsumentów, którzy łącznie mają do oddania 44,5 mld zł. To różnego rodzaju przeterminowane rachunki, opłaty za mieszkanie, raty i inne zobowiązania.**

OPAŁ \ Popyt na węgiel jest ciągle duży, bo to paliwo może nadal śmiało konkurować z gazem, ciepłem z sieci, a nawet prądem, jeśli chodzi o koszt ogrzewania

Ta zima będzie bardzo droga dla Polaków

Ogrzewanie mieszkań i domów staje się dla wielu Polaków luksusem. Ceny gazu, prądu, drewna, węgla, oleju opałowego idą ostro w górę. Do tego dojdzie kolejna podwyżka cen gazu w 2025 r., co znów podniesie koszt ogrzewania. Tymczasem branżę ciepłowniczą czeka wielkie wyzwanie w postaci transformacji energetycznej, na którą trzeba wydać nawet do 418 mld zł, co już przekłada się na wyższe rachunki dla odbiorców.

Mariusz Andrzej Urbanke

Cena węgla w ogłoszeniach aukcyjnych na Allegro czy OLX może odstraszać: najwyższa to 4350 zł za tonę ekogroszku. Nawet miał węglowy to już wydatek prawie 1200 zł za tonę. Powodem jest początek sezonu grzewczego – mamy wyjątkowo chłodną jesień jak na czas „ocieplenia klimatu" ogłoszony przez ekologów i Unię Europejską – oraz wzrost cen węgla w hurcie. W zespole portów morskich Amsterdam–Rotterdam–Antwerpia (ARA) jeszcze pod koniec września koszt zakupu tego paliwa wynosił niespełna 115 dol. za tonę. Teraz jest to już nawet 123–124 dol.

Polskie spółki węglowe na razie trzymają ceny. Węglokoks Kraj oferuje np. groszek luzem po 1537,50 zł za tonę, a workowany po 1968 zł. W Zakładzie Górniczym Sobieski węgiel typu kostka jest w cenie od 1270 do 1300 zł, a orzech po 1250 zł. Workowany ekogroszek jest tańszy niż w Węglokoksie, po 1400 zł. Jedynie Polska Grupa Górnicza ma obecnie promocję w sklepie internetowym – „Gorące okazje na jesienne chłody". Trzeba spełnić kilka warunków (kupić co najmniej 3 tony węgla w promocji, wybierając tylko produkty oznaczone czerwonym listkiem oraz wpisać kod rabatowy „PGG202410"), ale dzięki temu zyskujemy 200 zł na każdej tonie. Co ważne, w okresie trwania promocji z kodu rabatowego można korzystać wielokrotnie, każdorazowo w oddzielnym zamówieniu. Węgiel można odebrać osobiście w składzie lub w kopalni albo zamówić dostawę kurierem (surowiec jest wtedy pakowany w worki na jednotonowych paletach). Transport to niestety koszt dodatkowy – od 200 zł do nawet 500 zł w zależności od długości trasy.

Gaz jest droższy o ok. 50 proc. w porównaniu z cennikiem sprzed 1 lipca br., kiedy to przestały obowiązywać tarcze energetyczne wprowadzone przez rząd Prawa i Sprawiedliwości | fot. AdobeStock/d

Popyt na węgiel jest ciągle duży, cena ogrzewania czarnym surowcem wciąż jest bardzo konkurencyjna

Popyt na węgiel jest ciągle duży, bo to paliwo może nadal śmiało konkurować z gazem, ciepłem z sieci, a nawet prądem, jeśli chodzi o koszt ogrzewania. Według portalu Cena–pradu.pl najtańsze ciepło daje gruntowa pompa ciepła plus fotowoltaika 6 kWp (prąd w taryfie G12, a szacunki zrobiono dla domu o pow. 150 mkw.). Tuż za pompami ciepła plasują się w tym rankingu drewno opałowe – najlepsze to twarde gatunki typu buk, grab, dąb, jesion – oraz pellet drzewny. Koszt ogrzewania, w przypadku domów energooszczędnych, węglem typu ekogroszek to tylko 2714 zł (to zapotrzebowanie na ciepło liczone według założenia: 50 kWh/mkw./rok). Gaz ziemny – taryfa W-3 – daje obecnie droższe ciepło, kosztujące od 3145 zł do nawet 9436 zł w zależności od stanu ocieplenia budynku. Ranking zamyka ciepło z sieci kosztujące 14 625 zł (przy identycznych parametrach, czyli zapotrzebowanie na ciepło 50 kWh/mkw./rok) oraz prąd (taryfa całodobowa G11) – za ogrzewanie nim zapłacimy nawet 23 409 zł w starym nieocieplonym domu. Kolejki po węgiel ze względu na nadal konkurencyjną cenę w stosunku do innych paliw są więc duże, a w niektórych regionach surowca brakuje.

Nie brakuje zaś gazu ani prądu, ale ich ceny rosną. Urząd Regulacji Energetyki niedawno ogłosił, że 1 stycznia 2025 r. na rachunek za prąd dla gospodarstw domowych wróci opłata mocowa, która dla przeciętnego odbiorcy w gospodarstwie domowym wyniesie 11,44 zł + VAT miesięcznie. Od początku nowego roku podrożeje też gaz. Obecnie cena gazu dla gospodarstw domowych wynosi 0,239 zł/kWh (łączny koszt 1 m sześc. to 4,11 zł). Gaz jest droższy o ok. 50 proc. w porównaniu z cennikiem sprzed 1 lipca br., kiedy to przestały obowiązywać tarcze energetyczne wprowadzone przez rząd Prawa i Sprawiedliwości.

Podwyżki najbardziej dotykają najuboższych Polaków

Jak przypomina były premier Mateusz Morawiecki, dzięki osłonie dla konsumentów wzrost cen ciepła systemowego dla odbiorcy, łącznie z opłatami, nie mógł być większy niż 40 proc. w stosunku do cen obowiązujących 30 września 2022 r. Dzięki inicjatywie jego rządu od 1 stycznia 2023 r. obowiązywały też zamrożone ceny gazu. – Wprowadziliśmy maksymalną cenę gazu ziemnego na poziomie 200 zł netto za 1 MWh oraz zamrożona została wysokość stawek opłat dystrybucyjnych – zaznaczył Morawiecki. Polski Instytut Ekonomiczny w swoim raporcie o ubóstwie energetycznym w Polsce podkreśla, że mimo kryzysu ubóstwo energetyczne raczej spadało w latach 2014–2022. „W latach 2014–2022 liczba gospodarstw domowych doświadczających tego rodzaju ubóstwa zmalała dwukrotnie, a kryzysy w latach 2020–2022 ten trend spowolniły, ale nie odwróciły" – czytamy w raporcie. W ocenie Morawieckiego obecne podwyżki wprowadzane przez rządzących najbardziej dotykają najuboższych Polaków. – Mój rząd gwarantował najwyższą maksymalną cenę ciepła nieco powyżej 100 zł za 1 GJ. Tymczasem dzisiaj te podwyżki cen ciepła mogą iść o kilkadziesiąt procent. Drożyzna od 1 lipca jest coraz bardziej dotkliwa – zaznaczył były premier. – Obecny rząd nie patrzy na to, czy portfele Polaków na tym cierpią. On nie dba o Polaków, o polskie rodziny – dodał. Dlatego PiS wystąpiło z wnioskiem, żeby natychmiast przyjąć nowe propozycje tarcz osłonowych. – Domagamy się co najmniej obniżek na energię cieplną o 15 proc., obniżek na energię elektryczną co najmniej o 15–20 proc. i gwarantowanej ceny, a nie gwałtownej podwyżki o kilkadziesiąt procent – zaapelował były premier.

Inne media też drożeją, inflacja będzie rosnąć

W opinii europosła PiS Waldemara Budy za chwilkę odczujemy wszyscy mocne uderzenie po kieszeni, bo opał drożeje, a sezon grzewczy się rozpoczyna. – Na posiedzeniu połączonych komisji gospodarki i energii zwracaliśmy uwagę, że to, o czym zdecydowała obecna większość koalicyjna, powoduje wyraźny wzrost inflacji – wskazuje poseł PiS Zbigniew Kuźmiuk. – Pierwsza decyzja to rezygnacja z zerowego podatku na żywność. Jeżeli koalicja zdecyduje się, a wszystko na to wskazuje, na dalsze odmrażanie cen energii i gazu, to na przełomie pierwszego i drugiego kwartału przyszłego roku inflacja przekroczy 6 proc., i to w wariancie optymistycznym – prognozuje.

Politycy zjednoczonej prawicy zwracają też uwagę, że obok opału drożeją inne media. Od lipca 2024 r. wzrosły m.in. ceny wody i odprowadzania ścieków. Liderem, według portalu Cena-pradu.pl, są takie gmin jak: Gierałtowice, Mikołów, Wałbrzych i Dąbrowa Górnicza. Cena za 1 m sześc. wody i ścieków przekracza już 25 zł w Gierałtowicach, a w Żorach zamykających pierwszą dziesiątkę to prawie 20 zł.

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-10 GOSPODARKA
11-13 PUBLICYSTYKA
14-15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 2491b8b2a7

REKLAMA

REPUBLIKA

Jesienne hity
w sklepie Republiki!

Otworz i zamknij parasol jednym kliknięciem!

PARASOL AUTOMATYCZNY Z LOGIEM REPUBLIKI

TORBA PŁÓCIENNA DUŻA CZARNA (PREMIUM)

Od S do 3XL

KOSZULKA BAWEŁNIANA REPUBLIKI

KUBEK BIAŁY MAT 380ML Z NAPISEM REPUBLIKA

Od S do 3XL

KOSZULKA BAWEŁNIANA REPUBLIKA GRANATOWA

ZAMÓW NA:
sklep.tvrepublika.pl

lub telefonicznie
22 280 99 39 wew. 4

RepublikaTV | @RepublikaTV | Telewizja Republika | @RepublikaTV

W lipcu REPUBLIKA rozpoczęła nadawanie na ósmym multipleksie naziemnej telewizji cyfrowej MUX-8 na kanale 51, dzięki czemu dociera już do 80% Polaków. Nadal można nas oglądać przez satelitę, w sieciach kablowych oraz w lokalnych multipleksach w Katowicach, Warszawie, Trójmieście, Wrocławiu, Częstochowie, Tomaszowie Mazowieckim, Jeleniej Górze, Legnicy, Głogowie, na Śląsku oraz w części woj. opolskiego i małopolskiego. REPUBLIKĘ obejrzysz na żywo także na serwisie www.tvrepublika.pl, a wszystkie programy znajdziesz na oficjalnym kanale YouTube: @Telewizja_Republika

SKANUJ KOD QR
WSPIERAJ DOM WOLNEGO SŁOWA

eprasa.pl 2491b8b2a7

fot. Facebook/d

ZAGROŻONE KOMPUTERY I SMARTFONY

CYBERBEZPIECZEŃSTO \ **79 proc. badanych posiadaczy komputerów chroni swoje komputery lub laptopy, podczas gdy 16 proc. tego nie robi. Z kolei wśród posiadaczy smartfonów zabezpieczenia stosuje 51 proc. właścicieli, zaś nie robi tego 49 proc. posiadaczy – wynika z raportu przygotowanego przez Santander Consumer Bank.**

Zapaść w budownictwie odbije się na cenach

BUDOWLANKA \ **Gwałtownie obniża się poziom produkcji budowlano-montażowej. Problem dotyczy nie tylko mieszkaniówki, lecz także inwestycji infrastrukturalnych. Przedsiębiorcy nie spodziewają się rychłej poprawy ich sytuacji. Zapowiadają w związku z tym podwyżki swoich usług.**

Kryzys w budownictwie dotyczy zarówno mieszkaniówki, jak i inwestycji infrastrukturalnych | fot. AdobeStock/d

Paweł Woźniak

Według ostatnich dostępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego produkcja budowlano-montażowa spadła w sierpniu w ujęciu rocznym o 9,6 proc., a w skali miesiąca obniżyła się o 1,5 proc. Spadki zaskoczyły największych nawet pesymistów i były znacznie większe od większości prognoz. Kryzys dotyczy nie tylko budynków (-7,9 proc. rdr.), lecz także, a nawet przede wszystkim, budowy obiektów inżynierii lądowej i wodnej (-10,6 proc. rdr.) oraz robót budowlanych specjalistycznych (-9,8 proc. rdr.).

W ocenie ekonomisty banku ING BSK Piotra Popławskiego ogólna sytuacja branży jest negatywna i pozostaje jednym z najsłabszych obszarów polskiej gospodarki. Ekspert wskazał na spadki w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej, czyli w kategorii powiązanej z „publicznymi inwestycjami infrastrukturalnymi". Według niego „słabość tej kategorii odzwierciedla przede wszystkim powolne uruchamianie projektów współfinansowanych ze środków UE w ramach Funduszu Odbudowy i nowej perspektywy unijnej". Według niego bardzo słabo wygląda sytuacja w budowie lokali. Odnotowane w tej kategorii spadki według ekonomisty odzwierciedlają trudną sytuację w budownictwie mieszkaniowym, ale też wynikają ze słabej koniunktury w budownictwie komercyjnym.

– Deweloperzy mieszkaniowi nadal borykają się z nadpodażą drogich mieszkań – kończone są już rozpoczęte projekty, a popyt na nieruchomości pozostaje słaby. W efekcie rośnie liczba gotowych mieszkań w ofercie – wskazał ekspert. W jego ocenie potencjalni kupujący prawdopodobnie czekają na szczegóły ciągle odsuwającego się w czasie rządowego wsparcia rynku mieszkaniowego. – Problemem są też wysokie poziomy cen mieszkań i stóp procentowych. Chociaż liczba rozpoczętych inwestycji wyraźnie w ostatnim czasie wzrosła, najprawdopodobniej oznacza to zgłoszenie nowych inwestycji, a nie faktyczne rozpoczęcie prac budowlanych – przekazał Popławski. Według niego na większe odbicie w budownictwie mieszkaniowym trzeba będzie poczekać do 2025 r.

– Słabiej wyglądają też m.in. perspektywy budownictwa komercyjnego, np. przestrzeni magazynowej, m.in. z uwagi na nasycenie rynku. Chociaż nakłady inwestycyjne za II kwartał 2024 r. okazały się zaskakująco dobre, to mogło to wynikać z nakładów na obronność, a nie inwestycji komercyjnych czy infrastrukturalnych – wskazał Popławski.

Jak wynika z październikowego badania przeprowadzonego w ramach Miesięcznego Indeksu Koniunktury (MIK), wskaźnika badającego nastroje polskich przedsiębiorstw, opracowanego przez Polski Instytut Ekonomiczny i BGK, ponad 60 proc. przedsiębiorstw budowlanych przewiduje, że ich sytuacja się nie zmieni, a 23 proc. przedstawicieli badanych firm budowlanych uważa, że ich sytuacja się wręcz pogorszy w najbliższych trzech miesiącach. Jednocześnie 38 proc. spodziewa się pogorszenia sytuacji gospodarczej w kraju. Z badania wynika również, że największą barierą w prowadzeniu biznesu w sektorze budownictwa są koszty pracownicze (61 proc. wskazań), brak pracowników i niepewność sytuacji gospodarczej (po 53 proc.).

Z najnowszego badania Skaner MŚP wynika, że w III kwartale br. wzrost cen usług deklarowało 63 proc. mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw z branży budowlanej, a wcześniej wprowadziło je 16 proc.

OGŁOSZENIE DROBNE PŁATNE

Sprzedam dom o podwyższonym standardzie
Wysowa-Zdrój
153 mkw., górskie okolice na widokowej działce 12,7 arów
blisko wyciągu Jaworzyna Krynicka
Cena 998 000 zł
Tel. 507 234 498

OGŁOSZENIE DROBNE PŁATNE

Busko-Zdrój
Pensjonat Sanato
Pobyty lecznicze i wypoczynkowe
Zadzwoń i zapytaj
41 378 19 48
www.sanato.com.pl

Nie będzie innowacyjnej inwestycji Orlenu

PRZEMYSŁ \ **Orlen zrezygnował z inwestycji sekwestracji dwutlenku węgla, która miała zmniejszać ślad węglowy Polski i byłaby szansą na zwiększenie konkurencyjności polskiego przemysłu.**

W związku ze zmianami klimatu naukowcy i decydenci starają się znaleźć sposoby na zmniejszenie naszego śladu węglowego. Jednym z najbardziej obiecujących rozwiązań jest technologia sekwestracji dwutlenku węgla, która polega na wychwytywaniu emisji dwutlenku węgla z procesów przemysłowych, transportowaniu go do miejsca składowania i izolowaniu od atmosfery. Proces ten został wdrożony w różnych formach na całym świecie, a pierwsze instalacje zostały uruchomione już pod koniec XX w.

Co więcej, projekty takie jak: Petra Nova w Teksasie, Sleipner na Morzu Północnym, Gorgona w Australii czy Boundary Dam w Kanadzie, nie tylko zapobiegają uwolnieniu CO_2 do atmosfery, lecz także są opłacalne i można je wdrażać na dużą skalę, a koszt wychwytywania dwutlenku węgla w przeliczeniu na tonę z czasem maleje.

Taki właśnie innowacyjny projekt miał być realizowany przez Orlen. Magazynowanie CO_2 w Polsce, m.in. pod dnem Morza Bałtyckiego, miało mieć kluczowe znaczenie dla utrzymania konkurencyjności krajowego przemysłu w branżach obarczonych wysokimi kosztami emisji. Przemysł hutniczy, nawozowy czy cementownie, jeśli chcą kontynuować działalność w Polsce, czy szerzej, w Unii Europejskiej, muszą znaleźć sposób na zagospodarowywanie dwutlenku węgla. Dla firm z tych branż możliwość magazynowania CO_2 może być najbardziej efektywnym sposobem na ograniczenie emisji, a tym samym zmniejszenie kosztów związanych z zakupem uprawnień do emisji dwutlenku węgla. Branże energochłonne nie skorzystają jednak z orlenowskiego projektu, ponieważ nie dojdzie on do skutku z uwagi na – jak wskazał koncern – niesatysfakcjonującą opłacalność przedsięwzięcia.

W komentarzu do tej decyzji europoseł PiS i były szef Orlenu Daniel Obajtek przypomniał, że projekt Polaris był drugim najbardziej zaawansowanym projektem składowania CO_2 na Norweskim Szelfie Kontynentalnym. – Dzięki niemu mieliśmy zdobyć know-how w zakresie magazynowania dwutlenku węgla pod dnem mórz, zwłaszcza Morza Bałtyckiego – wskazał. Podkreślił, że wdrażając projekt, mielibyśmy szansę konkurować z innymi.

(p.woz.)

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-10 GOSPODARKA
11-13 PUBLICYSTYKA
14-15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 2491b8b2a7

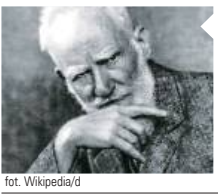
fot. Wikipedia/d

George Bernard Shaw
(1856–1950) irlandzki dramaturg, prozaik, przedstawiciel dramatu realistycznego
\\ Wolność oznacza odpowiedzialność. A to jest właśnie to, czego się większość ludzi obawia. \\

WYWIAD \ Z sędzią Izby Cywilnej Sądu Najwyższego, dr. hab. KAMILEM ZARADKIEWICZEM rozmawia ALEKSANDER MIMIER

Nie ma „wadliwych powołań” sędziowskich. To kłamstwo

Rzekome wady proceduralne na etapie wyboru kandydatów na sędziów w Polsce nie mogą stanowić podstawy do podważania skuteczności powołania sędziego przez prezydenta RP – mówi „Codziennej” sędzia Kamil Zaradkiewicz.

„Ustawą nie można unieważnić powołań wszystkich »nowych« sędziów” – napisała w opinii Komisja Wenecka. Pokrzyżowała plany szefostwa Ministerstwa Sprawiedliwości?

Jest to opinia wydana na wniosek ministra Adama Bodnara. Miała odnosić się do jego pytań dotyczących planowanych zmian w wymiarze sprawiedliwości. Wiemy, że postulaty koncentrujące się na odwróceniu reform wprowadzonych w ostatnich ośmiu latach zmierzają przede wszystkim w kierunku podważenia nominacji sędziowskich przez demokratyczne i konstytucyjne organy w Polsce pod fałszywą etykietą ich rzekomej „wadliwości”. Mając na uwadze wcześniejsze zapowiedzi i propozycje, prawdopodobnie ta opinia nie odpowiada oczekiwaniom resortu sprawiedliwości. Na pewno zaś nie wychodzi naprzeciw nadziejom grupy sędziów skupionych wokół ministra, którzy nie skrywali, że oczekują czystek w sądownictwie według najgorszych wzorców totalitarnych i z oczywistym złamaniem standardów konstytucyjnych.

Przygotowując opinię, Komisja Wenecka koncentrowała się na pytaniach ministra oraz miała na względzie dotychczasowe orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Podkreśliła, że planowana droga „na skróty” poprzez usuwanie sędziów także w świetle standardów międzynarodowych jest oczywiście niedopuszczalna. Kluczowe jest jednak to, że z polskiej perspektywy ewentualne zmiany oraz to, czy i w jakim zakresie można je wprowadzać, nie zależą od orzecznictwa międzynarodowych trybunałów, ale przede wszystkim od tego, na co zezwala prawodawcy konstytucja.

W odniesieniu do statusu sędziów jako problemu, który analizowała Komisja Wenecka, wielokrotnie wypowiadał się Trybunał Konstytucyjny. Jego stanowisko, choć instrumentalnie przemilczane w przekazie reprezentantów władzy politycznej, jest jasne od wielu lat. Zgodnie z nim rzekome wady proceduralne na etapie wyboru kandydatów na sędziów w Polsce nie mogą stanowić podstawy do podważania skuteczności powołania sędziego przez prezydenta RP. Co istotne, Trybunał stwierdzał co najmniej czterokrotnie niekonstytucyjność przepisów dotyczących procedur wyboru kandydatów na sędziów, począwszy od 2007 r. W przypadku sędziów nominowanych w demokratycznej procedurze to jest od 2018 r., nie bez przyczyny mówię o rzekomych wadach. Opinie o takich wadach są formułowane wyłącznie przez reprezentantów zainteresowanej odwróceniem rozwiązań prawnych grupy sędziów oraz sprzyjających im polityków. W żadnej mierze nie zostały stwierdzone przez jedyny organ do tego upoważniony, a jest nim właśnie Trybunał Konstytucyjny. Przeciwnie, uznał on te rozwiązania za zgodne z konstytucją. Pamiętajmy, że tylko ta instytucja w Polsce ma kompetencje do stwierdzania niekonstytucyjności obowiązujących ustaw, a zatem pośrednio rozstrzygania o prawidłowości nominacji sędziowskich. Trybunał Konstytucyjny kilkukrotnie stwierdził, że obecny proces nominacyjny sędziów przewidziany w ustawie uchwalonej w 2017 r. odpowiada standardom konstytucyjnym. Zatem głosy o rzekomych „wadliwych” nominacjach sędziowskich są przekazem fałszywym.

Taka treść opinii skłoni do refleksji rządzących? Nie będzie drogi na skróty?

Opinia Komisji Weneckiej zawiera wskazówki, którymi organy władzy w jej ocenie powinny się kierować, aby respektować standardy państwa prawa. Jednak już słychać głosy niezadowolenia z tej opinii, z których wynika, że nie ma co oczekiwać porzucenia planów radykalnych zmian, czyli tak naprawdę podważania konstytucyjnego statusu polskich sędziów nominowanych w demokratycznej procedurze.

O ile pamiętam, padła też sugestia od ministra sprawiedliwości Adama Bodnara, że nie wyklucza on zmian przepisów konstytucji. Oznaczałoby to, że strona kwestionująca obecny ustawowy model wyboru kandydatów na sędziów dostrzega problem konstytucyjny i ma świadomość niekonstytucyjności propozycji „weryfikacji” sędziów. Jeżeli miałoby jednak dojść do zmiany konstytucji, nie powinna ona koncentrować się na „legalizacji” wyrzucania sędziów z zawodu. W takim bowiem przypadku wszystkie możliwości są na stole, a zatem należałoby rozważyć modyfikację modelu nominacji sędziowskich. Obecny z pewnością rodzi liczne wątpliwości interpretacyjne i już choćby z tego powodu warto pochylić się nad jego zmianą.

fot. Mateusz Włodarczyk/Forum

Co było tak złe w modelu powoływania sędziów sprzed 2018 r.?

Warto przypomnieć, że wbrew narracji narzucanej przez polityków i w niektórych mediach tak zwany model kastowy, zgodnie z którym kandydatów na sędziów wybierają sami sędziowie, nie jest nie tylko rozwiązaniem niekonstytucyjnym, ale też nie jest europejskim standardem. Przeciwnie – praktycznie we wszystkich państwach europejskich kluczowe znaczenie w procedurze powołań sędziów ma udział reprezentantów społeczeństwa. Jest to standard demokratyczny, zgodnie z którym na powołanie sędziów wpływają obywatele, a czynią to zwykle pośrednio, czyli przez wybranych przez siebie reprezentantów. Według tego standardu organy wybrane demokratycznie decydują o tym, kto zostaje sędzią. Takie rozwiązanie jest oczywistym standardem państw demokratycznych dlatego, że sądownictwo, podobnie jak władza wykonawcza i ustawodawcza, musi mieć także mandat narodu do sprawowania władzy w jego imieniu. Mandat ten władza sądownicza uzyskuje poprzez pośredni udział obywateli w decyzjach o nominacjach sędziowskich. W Polsce jednak podejmowane są próby manipulacji i deprecjonowania standardu demokratycznego poprzez wskazywanie, że jest to rzekome „upolitycznienie” procedury nominacyjnej. Co w tym kontekście istotne, w dalszym ciągu większość w Krajowej Radzie Sądownictwa, decydującej o kandydaturach na urząd sędziego, mają sędziowie, a nie politycy, i to ich głosy przesądzają o wyborze kandydatur na urząd sędziego. Obecne rozwiązanie, zgodnie z którym ci sędziowie – członkowie KRS – są wybierani przez Sejm, realizuje jednak wspomniany standard demokratyczny i przez to jest zgodne z fundamentalną, wyrażoną w art. 2 konstytucji zasadą państwa demokratycznego. Z kolei istniejący przed 2018 r. tak zwany model kastowy, w którym sami sędziowie wybierali członków organu konstytucyjnego, jakim jest KRS, temu standardowi nie odpowiadał, ponieważ obywatele nie mieli wystarczającego wpływu na kształtowanie składu tych organów, a skutkiem tego – pośredniego choćby wpływu na procedury nominacyjne przed KRS. Postulowany przez obecną władzę polityczną i grupę sędziów powrót do takiego rozwiązania naruszałby standard konstytucyjny, a w konsekwencji prowadził do pogłębienia kryzysu państwa prawa.

Na ile krytycznie ocenia Pan instytucję czynnego żalu?

Dyskutując nad tym rozwiązaniem, wszyscy zapominają, że to, co określono jako „czynny żal”, nie miało powodować uzdrowienia rzekomo wadliwej nominacji sędziowskiej uzyskanej w demokratycznej procedurze. Zgodnie z tym pomysłem sędzia, który awansował po 2017 r., który wyraziłby czynny żal, nie zostawałby usunięty z zawodu, natomiast byłby mimo to degradowany. Jak wskazywano, miał „powrócić na poprzednio zajmowane stanowisko”, a zatem do sądu niższej instancji. To już samo w sobie jest rozwiązaniem niedopuszczalnym i niekonstytucyjnym.

Czynny żal jest rozwiązaniem, które zakłada, że sędzia przyznaje, że doszło do wadliwości jego powołania lub nieprawidłowości w procedurze nominacyjnej. Jest to założenie fałszywe. W ten jednak sposób zmuszałoby się sędziego pod groźbą wydalenia ze służby sędziowskiej do potwierdzenia trafności opinii wyrażanej przez ministra sprawiedliwości, polityków rządzących i część środowiska prawniczego, niepopartej żadnym legalnym, dopuszczalnym rozstrzygnięciem organu, który mógłby o tym zdecydować. To właśnie byłoby oznaką i jaskrawym zaprzeczeniem sędziowskiej niezawisłości. Jest to pomysł nawiązujący do mechanizmów stosowanych w reżimach totalitarnych wobec niepokornych obywateli. Jeśli takie rozwiązanie zostałoby uchwalone, to każdy sędzia, który tego rodzaju oświadczenie by złożył, wykazywałby podatność na wpływy polityczne, co by go oczywiście kompromitowało jako piastuna władzy sądowniczej.

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-10 GOSPODARKA
11-13 PUBLICYSTYKA
14-15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 2491b8b2a7

fot. Flickr/d

Donald Trump
prezydent USA w latach 2017–2021, kandydat republikanów na ten urząd w 2024 r.
(wywiad w TV Republika)

\\ **Wojna zagraża Polsce, ponieważ, jak głosi powiedzenie, „ty jesteś następny". A tak nie może być. Nie byłoby żadnego „następnego", gdybym był prezydentem.** \\

OPINIA \ Obaj mają inicjały D.T., a różni ich tak wiele

„Zły" Donald Trump kontra „dobry" Donald Tusk

W bajkach często zdarza się, że dobry i mądry, ale ubogi książę potrafi tak oczarować córkę bogatego króla, że ona oddaje mu rękę, za nic mając to, że jest biedny. Coś takiego wydarzyło się, gdy Polacy oglądali wywiad z Donaldem Trumpem dla Telewizji Republika. Choć na pewno były amerykański prezydent nie jest biedny, a my specjalnie bogaci, aspiruje on do tego, by zyskać zaufanie i poparcie naszych rodaków w USA, którzy są solidną, liczącą się w wyborach siłą.

Ewa Polak-Pałkiewicz

Chwyt jest prosty. Takich jak on – pretendentów do najwyższego stanowiska w USA – nie ma zbyt wielu. Donald Trump nie upodabnia się do dziesiątek podobnych do siebie jak bliźniacze klony „wytrawnych polityków", jest inny. Przykuwa uwagę dosadnym językiem, efektownym skrótem myślowym, niezbyt dyplomatycznym, siekącym między oczy stwierdzeniem oczywistego skądinąd, ale ukrywanego skrzętnie faktu, czego po politykach raczej się nie spodziewamy.

Czy mówiąc, że kocha Polaków, a prezydent Duda jest dobrym człowiekiem i jego przyjacielem, gra melodramatyczną rolę pod publikę, czy pozwala sobie na szczerość, bo nie ma nic do stracenia, a jako Amerykanin nie musi się silić na bezpośredniość, jest bezpośredni (co nie znaczy, że nie zna kanonów medialnej strategii)? Czasem widzi się go jako kogoś w typie mitycznego Robin Hooda, który odwagą i brawurą zyskuje szacunek nękanych przez biedę i niesprawiedliwość, ale dla większości normalnych, czyli niezideologizowanych ludzi, uosabia on tęsknotę zmęczonego świata za polityką o ludzkim obliczu, gdzie zło jest nazywane po imieniu, potępiane i zwalczane, dobro nagradzane. Ale nie dlatego, że zręczniej od innych uprawia populistyczne harce, deklarując, że ujmie się za biedakami – a współcześni „biedni" to także jednostki i rodziny prześladowane przez ideologię woke – raczej dlatego, że przypomina, iż między tymi dwoma biegunami toczy się zawzięta walka i on chce w niej wziąć udział.

Naturszczyk czy prowokator?

Nie ukrywa się za maską i nie cedzi słówek. Dla wielu to dziwna, ekscentryczna postać. Ale w świecie, który przekroczył wszelkie miary dziwności, a właściwie stacza się już od dawna ku wariactwu, może okazać się tym, który przestawi wektory, ukaże drogę także innych państw do normalności, nie zasłaniając się na każdym kroku pragmatyzmem i koniecznością prowadzenia wyspekulowanej gry. Na tle polityków o nieco monotonnym sposobie mówienia wyróżnia się ekspresją i klarownością wypowiedzi. Jest mistrzem skondensowanego przekazu. Czy jednak tylko o medialny efekt tu chodzi? Czy to tylko tricki sztuki autoprezentacji, czy naprawdę ten starszawy pan o zwalistej sylwetce i o twarzy, która na pewno nie jest twarzą pokerową, ma coś ważnego do przekazania?

Jeśli nie przypomina wymuskanych polityków, których racją bytu (raison d'être) jest nie narazić się możnym tego świata, to nie znaczy, że nie jest na tyle przezorny, by nie nadziać się na którąś z raf zainstalowanych przez Chińczyków, Rosjan czy Żydów, nie potknąć się o któryś z obowiązujących priorytetów, np. by współczesny świat rytmicznie i miarowo się wyludniał, pozostawiając po sobie możliwie mało śmieci i „zniszczenia krajobrazu". Potrafi być sprytniejszy, ograć tych wizjonerów niedalekiego raju na ziemi.

Dlatego Donald Trump stanowi tak irytujący dla niektórych kontrast wobec szefa naszego rządu, posiadającego te same inicjały i to samo imię. Obaj bliscy są także metrykalnie do tego stopnia, że można uznać ich za przedstawicieli tego samego pokolenia. D.T. amerykański i D.T. europejski, choć także podobni kolorystycznie, stają dziś naprzeciw siebie niczym wzajemne zaprzeczenie. Oryginał i jego zniekształcone odbicie, na skutek jakiejś tajemniczej katastrofy. Ale czasem takie zestawienia, wraz z pozornymi podobieństwami, więcej mogą powiedzieć o tym, co się wydarzyło na świecie w sprawach istotnych niż naukowe analizy i żmudne porównania.

Donald Trump, choć jest biznesmenem z zawodu, nie zapomina, że oprócz towarów istnieją też ideały, co niewątpliwie w państwie takim jak USA, gdzie niewolnictwo jest niedaleką i wciąż żywą przeszłością, a komunizm czymś odrażającym dla przeciętnego obywatela, przysparza mu popularności | fot. FOOI UNION EUROPEENNE/AGENCE HANS LUCAS/Hans Lucas Agency/Forum

Tajemnica popularności D.T.

Najbardziej rzucającą się w oczy różnicą jest to, iż Donald Trump wierzy, że ludzie są nadal istotami rozumnymi, zaś Donald Tusk jest typem polityka, który przejawia „głęboki sceptycyzm wobec zwykłego człowieka" – jakby powiedział Chesterton – który po prostu nie dorasta, nie rozumie, nie kojarzy. Skutkuje to tym, że to nie ludzie, lecz materiał ludzki, który niczym masę plastyczną można dowolnie ukształtować i wykorzystać, staje się punktem odniesienia. Jeśli więc Donald Trump uważa za właściwy bunt przeciw anormalnej tyranii, która niszczy człowieka i tratuje jego prawa, w tym państwo i bezpieczeństwo państwa, przeciwieństwo Trumpa w tym miejscu podnosi „bunt przeciw tyranii normalności".

Zatem Trump, choć jest biznesmenem z zawodu, nie zapomina, że oprócz towarów istnieją też ideały, co niewątpliwie w państwie takim jak USA, gdzie niewolnictwo jest niedaleką i wciąż żywą przeszłością, a komunizm czymś odrażającym dla przeciętnego obywatela, przysparza mu popularności. Zaufanie do ludzi zaś zyskał wraz ze światopoglądem chrześcijańskim. Wśród najbardziej zagorzałych jego przeciwników nastawionych antychrześcijańsko – i antyamerykańsko – wielu zapewne jest takich, którzy marzą, by „wyewoluowało wreszcie jakieś zwierzę, mądrzejsze i bardziej długowieczne od istoty ludzkiej". To dlatego spędza się dziś ludzi w jedno wielkie stado, którym manipuluje się za pomocą wyszukanych technik. To jest ten faktyczny ponury, stały, niezmordowany bunt przeciw obywatelom, który celnie punktuje Trump w starciach ze swoją radośnie roześmianą – z nieodgadnionych powodów – rywalką.

Przeciw prorokom nowego ładu

Jak trafnie spointował Chesterton: „(…) dzisiejsi mędrcy nie wierzą, że normalny człowiek potrafi sam rządzić sobą i własnym domem. A już z pewnością nie chcą, by rządził państwem. Tak naprawdę nie zamierzają mu dawać żadnej władzy politycznej. Owszem, chętnie dadzą prawo głosowania w wyborach, ponieważ już dawno odkryli, że w praktyce nie oznacza to wpływu na ich poczynania. Kosym okiem patrzą, jeśli normalny człowiek ma dom, żonę, dziecko… czy kawałek pola – bo to czyni go silniejszym. (…) Prorocy nowego społeczeństwa wciąż oferują bezdomnym coś dużo wznioślejszego niż dom rodzinny i obiecują nadludzką wyższość ludziom, którym nie pozwala się na normalność… Gdy człowiek traci swą dumę z posiadania własnego domu czy własnego warsztatu pracy, traci również pewien nieuchwytny element, przynależny do jego samopoczucia, do jego wyprostowanej postawy".

Na pewno wywiad z Donaldem Trumpem w Telewizji Republika nie pozwoli definitywnie odpowiedzieć na pytanie, czy jest on tylko szarlatanem, który uważa się za geniusza, czy geniuszem o manierach – niekiedy – szarlatana, jednak ujawnienie skrajnych dążeń obu Donaldów – amerykańskiego, by jego rodacy byli dumni ze swojego kraju, polskiego, by nie wahali się nim pogardzać – pomaga praktycznie rozstrzygnąć tę kwestię.

I jeszcze jedno na koniec. Vittorio Messori nie jest miłośnikiem Stanów Zjednoczonych, wiele miejsca poświęcił w swej publicystyce ich krytyce, wytykaniu historycznych błędów. Jednak uczciwość historyka nie pozwalała mu nie podkreślać pewnej ważnej, unikalnej cechy konstytucji amerykańskiej. Ogłoszona przez ustawodawców 12 lat wcześniej od francuskiej Deklaracji praw człowieka (z 1789 r.) amerykańska Karta praw (Bill of Rights) stwierdza, że „wszyscy ludzie zostali stworzeni równymi i wyposażeni przez Stwórcę w pewne niezbywalne prawa". To ścisłe zaprzeczenie rewolucyjnej deklaracji, w której ogłasza się, że ludzie są wolni i równi, bo tak chcą i głoszą; zapewnia im to rozum. Amerykański dokument opiera prawa człowieka nie na woli ludzi, lecz na zamyśle Boga-Stwórcy. „Nie przypadkiem, pisze Messori, ani proklamacja niepodległości amerykańskiej, ani jej konstytucja nie wzbudziły reakcji ze strony katolików. Patriotyczna lojalność katolików Federacji amerykańskiej była zawsze bezdyskusyjna".

Donald Trump może nie być katolikiem, ale bez wątpienia szanuje konstytucję, która dla Amerykanów jest czymś dużo więcej niż tylko historycznym dokumentem.

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-10 GOSPODARKA
11-13 PUBLICYSTYKA
14-15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 2491b8b2a7

fot. x.com/d

Internauta o nicku Profesor Pingwin
na serwisie X

\\ Presja jest tam ogromna, od rana jest jak na zmianie w fabryce: koordynator wrzuca grafikę z hashtagiem dnia i zaczyna się spamowanie oraz wzajemne podbijanie sobie zasięgów. Każdy ma się wykazywać i aktywnie spamować hashtagiem cały dzień, no i oczywiście podbijać posty największych guru Silnych Razem. \\

SIEĆ \ W realnie działającej demokracji napędzanie machiny dezinformacji i hejtu przez posła byłoby wyjaśniane przez komisję śledczą

Farma trolli Giertycha. Tak się urabia internautów

O tym, że Roman Giertych, poseł Koalicji Obywatelskiej, zarządza siejącymi nienawiść i dezinformację fermami internetowych trolli, mówiło się od dawna. Dopiero jednak teraz, po śledztwie internauty, poznaliśmy kulisy działania grupy, która pod kierownictwem znanego polityka od wielu miesięcy manipuluje nastrojami w sieciach społecznościowych. Pojawia się także niewielka szansa, by działalność tę wreszcie ukrócić. Wszystko dzięki „Profesorowi Pingwinowi".

Wojciech Mucha

Co najbardziej bulwersujące, całej sprawie nie zaprzeczył sam Roman Giertych, przyznając wręcz, że istotnie stworzył on „sieć"
fot. Tomasz Jędrzejowski/Gazeta Polska

Nieznającym reguł, jakimi rządzi się serwis X (dawniej Twitter), warto wytłumaczyć, że istnieją na nim tzw. trendy. W dużym skrócie oznacza to listę najpopularniejszych w danym dniu tematów, na jakie rozmawiają użytkownicy. Gdy coś staje się popularne (np. wydarzenie, śmierć znanej osoby, kontrowersja), taki temat pojawia się wśród trendów widocznych dla innych, tak by mogli oni zorientować się, „co jest na topie", i włączyć do dyskusji.

Przez wiele tygodni dało się zauważyć, że w polskojęzycznym obszarze serwisu X ta funkcja jest poddana manipulacji. W zasadzie codziennie „trendowały" hasła atakujące obóz Zjednoczonej Prawicy i jej wyborców, ale także prezydenta Andrzeja Dudę. Z drugiej strony nie brakowało haseł wychwalających rząd Donalda Tuska i pokazujących samego premiera jako męża stanu. Te sztucznie kreowane i podkręcane tematy miały na celu wywarcie wrażenia, że Polacy rozmawiają właśnie na ten temat. Wszystko po to, by kierować dyskusję w pozytywną dla koalicji 13 grudnia stronę.

Gołym okiem widać było, że za ten nietypowy ruch w serwisie odpowiedzialni są użytkownicy skupieni wokół grupy „Sieć na wybory", jak sami prezentują się w serwisie X (dodają takie hasło obok swoich pseudonimów). Zresztą już przed wyborami, których rocznica właśnie minęła, to właśnie oni byli szczególnie agresywni wobec prawicy. Agresja i hejt lały się strumieniami do tego stopnia, że niektórzy wprost mówili, że paraliżuje im to pracę, a nawet wpędza w depresję. Nic dziwnego – otrzymywanie każdego dnia kilkuset nienawistnych komunikatów nie jest niczym przyjemnym. Co jednak istotne, tego typu działania dotyczyły także „zwykłych" użytkowników, którzy chcieli po prostu wziąć udział w internetowej dyskusji.

Pingwin przenika do sieci

„Profesor Pingwin" to jeden ze znanych użytkowników portalu X. W serwisie publikuje żartobliwe komentarze i przeprowadza ankiety, w tym ostatnią, w której inni użytkownicy wybierali najbardziej sfanatyzowanego zwolennika koalicji 13 grudnia (po zaciętej walce został nim Tomasz Lis). Wszystko jednak w zabawnej formie, nieocierającej się ani o hejt, ani o poniżanie przeciwników.

Ale to nie wszystko. Znając mechanizmy rządzące serwisem, „Pingwin" zdołał przeniknąć do zamkniętej grupy manipulatorów spod znaku „Sieci na wybory" i zdobyć dowody na to, że nie są oni „zwyczajnymi" sympatykami Tuska i jego ekipy, a politycznie sterowaną gromadą trolli. Jak napisał:

„Jestem incognito w trzech grupkach/czatach stworzonych w ramach Sieci Na Wybory przez (Romana) Giertycha i powiem Wam, że to, co tam się odbywa, to jest jakieś szaleństwo. Każdy z jego koordynatorów (co najmniej kilku, ale jest ich chyba więcej) ogarnia po kilkadziesiąt (!) oddzielnych grupowych czatów, w których są zgrupowani ludzie (po kilkadziesiąt/set osób na jednym) zaprzęgnięci do promowania jego codziennych hasztagów. Czaty mają nadane numerki, jak w jakimś obozie pracy".

Z relacji „Pingwina" wyłania się obraz podobny do np. rosyjskich farm trolli, które na całym świecie starały się szerzyć dezinformację choćby w kontekście rosyjskiej agresji na Ukrainę. To tym bardziej skandaliczne, że sprawą ma kierować czynny polityk władzy: „Presja jest tam ogromna, od rana jest jak na zmianie w fabryce: koordynator wrzuca grafikę z hasztagiem (hasłem – przyp. red.) dnia i się zaczyna" – ujawnił schemat działania trolli Giertycha internauta.

Jako przykład podał celowo animowaną kampanię nienawiści wobec Zbigniewa Ziobry, któremu choroba w tamtym dniu uniemożliwiła stawiennictwo przed komisją śledczą: „Dosłownie przed chwilą było pisane, że hasztag »FujaraZiobro« słabo idzie i trzeba podbijać. Efekt? Już jest najpopularniejszy" – oznacza to, że wielki serwis został tym samym zalany obraźliwymi wobec chorego polityka treściami. Warto dodać, że każdy pod z hasłem „Fujara Ziobro" zawierał najczęściej oprócz samego hasła także obraźliwe grafiki czy nienawistne i wulgarne hasła.

„[Giertych] stworzył taką machinę propagandową, że aż ciarki przechodzą: tak, on stworzył realne farmy trolli idące w tysiące osób" – napisał internauta „Pingwin".

Co najbardziej bulwersujące, całej sprawie nie zaprzeczył sam Roman Giertych, przyznając wręcz, że istotnie stworzył on „sieć". Sieć, której ofiarami padali – przypomnijmy – politycy, dziennikarze, ale przede wszystkim zwykli ludzie i opinia publiczna, dostająca dzięki działalności posła KO i jego trolli wykrzywiony obraz sytuacji. Na dziennikarzach wywierano efekt mrożący, a zwykłych ludzi zniechęcano do wyrażania opinii.

Pozytywem tej sprawy jest fakt, że „śledztwo »Pingwina«" pozwoliło sprawie zatoczyć szerszy krąg. Wcześniej szczególnie media prawicowe (np. „Codzienna" czy Telewizja Republika) opisywały działalność takich fabryk nienawiści, jak np. Sok z Buraka, ale wgląd w mechanikę działania grupy „Sieć na Wybory" mamy dopiero teraz. Tym samym rodzi się szansa, by rozprawić się z dezinformacją spod znaku Giertycha i spółki. Tego typu niemal zautomatyzowana działalność jest formalnie zabroniona przez serwis X. Ten należy do miliardera Elona Muska.

I z tego powodu do Muska napisał poseł PiS Sebastian Łukaszewicz. Żąda on rozprawienia się przez władze serwisu z „maszyną propagandową Giertycha". „Głównym celem ich działalności jest promowanie danego hasztagu, spamowanie i repostowanie postów zarówno liberalnych polityków, jak i siebie nawzajem. Główną osobą zarządzającą siecią jest Roman Giertych – poseł na Sejm reprezentujący rządzącą polską partię liberalną, Koalicję Obywatelską" – pisze w liście do miliardera polityk i kreśli sylwetkę znanego polityka. „Giertych jest obecnie podejrzany o przywłaszczenie 18 milionów dolarów z prywatnej firmy. Znany jest również z krytyki Donalda Trumpa. Giertych niedawno oświadczył również, że przejęcie Twittera nastąpiło w imieniu Władimira Putina. Maszyna propagandowa stworzona przez Giertycha aktywnie promuje teraz hasztag #FujaraZiobro, atakując byłego ministra sprawiedliwości, który obecnie choruje na raka, co szybko sprawiło, że hasztag ten stał się najpopularniejszym w Polsce. Opisany problem jest szczególnie poważny i niepokojący. Dlatego proszę o weryfikację sytuacji i rozważenie możliwości istnienia ogromnej fabryki trolli kształtującej publiczną dyskusję na platformie X wśród użytkowników polskojęzycznych".

Oficjalnie Roman Giertych wydaje się niewzruszony śledztwem internauty. Wraz jednak z tym, gdy na jaw wychodzą kolejne skandaliczne informacje, a co za tym idzie kolportowana propaganda przestaje być wiarygodna, można mieć nadzieję, że jeśli nawet nie uda się skłonić do działania Elona Muska, to działalność „Sieci na Wybory" odbije się czkawką samym jej twórcom.

W każdym cywilizowanym kraju fakt zarządzania przez parlamentarzystę maszyną dezinformacji byłby wystarczającym powodem do kilku dymisji, a być może i komisji śledczej, mającej zbadać rzeczywisty wpływ na wybory właśnie, ale na razie nie należy się tego spodziewać. Ważne jednak, by nagłośnić zdemaskowanie siatki na usługach Giertycha (i przy raczej oczywistym przyzwoleniu Tuska) i pokazać Polakom, jak manipulują nimi kadry „uśmiechniętej Polski".

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-10 GOSPODARKA
11-13 PUBLICYSTYKA
14-15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 2491b8b2a7

fot. Facebook/d

ŻYCIOWY SUKCES POLKI

KOLARSTWO \ Marta Lach z grupy Ceratizit-WNT Pro Cycling Team wygrała w Chinach ostatni, trzeci etap i cały kolarski wyścig Tour of Chongming Island, zaliczany do kobiecego cyklu World Tour. To jej największy sukces w karierze. Lach była najlepsza także w środę na drugim etapie. Przed ostatnim dniem do prowadzącej koleżanki z zespołu, Holenderki Mylene De Zoette traciła 3 s.

PKO BP EKSTRAKLASA \ Legia Warszawa nie trenowała tak spokojnie, jak inne kluby podczas reprezentacyjnej przerwy

Feio: Ludzie wierzą w to, co tutaj robimy

Większość zespołów PKO BP Ekstraklasy spędziła dwutygodniową przerwę reprezentacyjną spokojnie – trenując i rozgrywając sparingi. Najwięcej zamieszania było w Warszawie. Legia była blisko zmiany trenera, do klubu przyjeżdżali nawet kandydaci do zastąpienia Gonçala Feio. Ostatecznie jednak Portugalczyk w Legii zostaje i poprowadzi ją w piątkowym meczu z Lechią w Gdańsku.

Artur Szczepanik

Władze Legii poważnie zastanawiały się nad zmianą trenera, który w ostatnich czterech meczach zdobył tylko 2 pkt. Ostatecznie w klubie doszło jedynie do przetasowań w kompetencjach wśród działaczy. Feio został na stanowisku i będzie się starał wyciągnąć zespół z kryzysu.

Legia na inaugurację fazy grupowej Ligi Konferencji pokonała u siebie Betis Sewilla 1:0, ale w ekstraklasie spisuje się poniżej oczekiwań. Drużyna Feio zajmuje dopiero szóste miejsce z dorobkiem 16 pkt w 11 meczach.

– Przeprowadziliśmy wiele dobrych rozmów z zarządem, z dyrektorem sportowym, z drużyną – zdradził na konferencji prasowej Feio. – Każdy kolejny mikrocykl planowany jest z dwutygodniowym wyprzedzeniem. Cieszę się, że jesteśmy razem. Cieszę się, że drużyna jest za mną, za sztabem i za tym, co robimy. Ludzie wierzą w to, co tutaj robimy. Nie chcę mówić na konferencjach, bo przemawiać mamy przede wszystkim na boisku. Jeżeli osoby decyzyjne uznają, że problemem jest trener, to ja to zaakceptuję – powiedział Portugalczyk przed piątkowym spotkaniem z Lechią (godz. 20.15).

Trener Gonçalo Feio poprowadzi Legię w piątkowym meczu z Lechią w Gdańsku | fot. Tomasz Jędrzejowski/Gazeta Polska

Dwóch legionistów brało udział w zgrupowaniu kadry. Maxi Oyedele zaliczył dwa debiutanckie występy przeciwko Portugalii (1:3) i Chorwacji (3:3). Bartosz Kapustka zagrał tylko w tym drugim meczu i był to dla niego powrót do kadry po ośmiu latach.

– Powołanie wpłynie na Maxiego motywacyjnie. To będzie dla niego dobry bodziec do dalszej pracy. Został obdarzony ogromnym zaufaniem. To chłopak skupiony w 100 proc. na futbolu. Maxi był wspierany przez kadrowiczów, naszych piłkarzy, naszego kapitana, ale też przeze mnie. Tak jak kiedyś powiedziałem – powinniśmy być bardziej wyważeni w ocenie młodych graczy. Jestem przekonany, że talent Maxiego jest ogromny. Przed nim wiele kolejnych wyzwań w reprezentacji. Każdy piłkarz – czy młody, czy starszy – wspierany, zawsze będzie lepszą wersją siebie – zakończył Portugalczyk.

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-10 GOSPODARKA
11-13 PUBLICYSTYKA
14-15 SPORT
16 LUZEM

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

WESPRZYJ DZIENNIKARZY
mediów Strefy Wolnego Słowa

FUNDACJA NIEZALEŻNE MEDIA | GAZETA POLSKA | Gazeta Polska codziennie | niezależna.pl | NIEZALEŻNA GAZETA POLSKA NOWE PAŃSTWO | REPUBLIKA

Zachęcamy wszystkich do wpłaty na FUNDACJĘ NIEZALEŻNE MEDIA
ul. Filtrowa 63/43, 02-056 Warszawa
Nr konta: 62 1240 1053 1111 0010 5517 7864
TYTUŁEM – DAROWIZNA NA RZECZ FUNDACJI NIEZALEŻNE MEDIA

www.fundacjaniezaleznemedia.pl

eprasa.pl 2491b8b2a7

TENIS \ 44-letni Belg Wim Fissette został nowym szkoleniowcem Igi Świątek

Trener wielkich gwiazd

Iga Świątek w końcu znalazła nowego trenera. Jest nim Belg Wim Fissette, w przeszłości opiekun kilku światowych gwiazd z Kim Clijsters i Naomi Ōsaką na czele. Polka już z nowym trenerem jest w Arabii Saudyjskiej, gdzie przygotowuje się do kończącego sezon turnieju WTA Finals.

Artur Szczepanik

Iga Świątek w Rijadzie będzie bronić tytułu zdobytego rok temu | fot. AMR ALFIKY/Reuters/Forum

CV 44-letniego trenera robi wrażenie. Mało który szkoleniowiec tenisowy pracował z taką plejadą gwiazd, mających na koncie dziesiątki tytułów Wielkiego Szlema i zajmujących czołowe miejsca w rankingach WTA. Wim Fissette do wielkiego tenisa wszedł jako trener swojej sławnej rodaczki – Belgijki Kim Clijsters. Później współpracował m.in. z Rumunką Simoną Halep, Białorusinką Wiktorią Azarenką, Niemką polskiego pochodzenia Angelique Kerber i Japonką Naomi Ōsaką, z którą jego współpraca zakończyła się we wrześniu. W sumie belgijski szkoleniowiec poprowadził swoje podopieczne do sześciu tytułów wielkoszlemowych.

Świątek niespodziewanie zakończyła współpracę z trenerem Tomaszem Wiktorowskim, z którym współpracowała trzy lata i zdobyła niemal wszystkie możliwe tenisowe tytuły. O zakończeniu współpracy poinformowała na początku października. Od razu zapowiedziała też, że jej nowy trener nie będzie Polakiem.

Środowisko tenisowe w naszym kraju było zszokowane, bo z Wiktorowskim raszynianka jako pierwsza Polka w historii została 4 kwietnia 2022 r. liderką światowego rankingu, triumfowała m.in. w czterech turniejach wielkoszlemowych – trzykrotnie we French Open (2022–2024) i US Open (2022), a także wywalczyła brązowy medal igrzysk olimpijskich w Paryżu. Był to jednak jej ostatni sukces w tym sezonie. W cyklu WTA nie wygrała żadnego turnieju od zakończenia French Open.

23-letnia tenisistka w oficjalnym meczu WTA nie wystąpiła od 5 września, kiedy przegrała z Amerykanką Jessicą Pegulą w ćwierćfinale wielkoszlemowego US Open. Wycofała się z turniejów w Seulu, Pekinie i Wuhanie. To m.in. spowodowało, że w notowaniu z 28 października Świątek straci prowadzenie w światowym rankingu na rzecz Białorusinki Aryny Sabalenki.

Może je jednak szybko odzyskać już po turnieju w Rijadzie. Ma jej w tym pomóc Fissette.

„Bardzo się cieszę na ten nowy rozdział w mojej karierze. Miło mi ogłosić, że do mojego zespołu dołącza Wim Fissette. Jak wiecie, teraz przygotowuję się do WTA Finals, ale moja perspektywa na karierę jest zawsze długoterminowa, nigdy krótkowzroczna... Wiele razy już wspominałam, że moja kariera to dla mnie maraton, nie sprint, i działam, pracuję i podejmuję decyzje właśnie z takim podejściem. Chcę dodać, że cieszę się na współpracę z Wimem. Widzę u niego bardzo dobre podejście, wizję, a dodatkowym atutem jest jego ogromne doświadczenie na najwyższym poziomie w tenisie. Wiadomo, że to zawsze ważne, żeby poznać się lepiej, ale za nami bardzo dobry start relacji, a ja nie mogę się doczekać powrotu do rywalizacji" – napisała Świątek w mediach społecznościowych.

44-letni Belg nie ukrywa, że współpraca ze Świątek bardzo mu odpowiada.

– Jestem bardzo podekscytowany tym, że mogę pracować z Igą i dołączyć do jej zespołu ekspertów. Miałem okazję ją poznać w 2018 r., gdy wygrała juniorski Wimbledon, kiedy po tytuł seniorski sięgała moja ówczesna zawodniczka Angelique Kerber. Od tego wieczoru, gdy poznałem Igę, obserwowałem jej rozwój, ale miałem też przyjemność dzielić z nią kort na treningach zawodniczek, z którymi współpracowałem, a często też zacięte mecze. Iga jest wzorem dla wielu zawodniczek dzięki stałej intensywności, z jaką gra, i skoncentrowaniu na swojej pracy. Tym bardziej bardzo się cieszę na tę współpracę, licząc na to, że oboje będziemy się doskonalić i dążyć do spełniania sportowych marzeń. Jazda, Iga! – powiedział Fisette, cytowany w komunikacie prasowym.

W sztabie polskiej tenisistki pozostali fizjoterapeuta i trener przygotowania motorycznego Maciej Ryszczuk, psycholog Daria Abramowicz oraz sparingpartner Tomasz Moczek.

Turniej WTA Finals w stolicy Arabii Saudyjskiej Rijadzie rozpocznie się 2 listopada.

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-10 GOSPODARKA
11-13 PUBLICYSTYKA
14-15 SPORT
16 LUZEM

ks. Jarosław Wąsowicz SDB

FELIETON KIBICA

Pamięci zmarłych

Dla kibiców Lechii Gdańsk październik jest miesiącem, w którym wspominamy zmarłych kolegów i koleżanki z kibicowskich trybun. Spotykamy się zawsze na mszy św. w bastionie Solidarności, bazylice św. Brygidy, aby modlić się w ich intencji.

Tak będzie i tej niedzieli 20 października o godz. 11, dokładnie dzień przed kolejną rocznicą śmierci Tadzia „Dufa" Duffka. Zmarł 21 października 2005 r. w Gdańsku. Był postacią nietuzinkową, która łączyła w sobie miłość do Lechii i ojczyzny. Potrafił też łączyć nas wszystkich wokół ważnych spraw, którym sam oddawał się całym sercem. To takie postaci jak on mobilizowały przed laty młodych ludzi do walki z komuną na ulicach Gdańska, później Tadziu był jednym z inicjatorów odbudowy niemal ze zgliszczy naszej ukochanej drużyny. Nie był jedyny, ale zawsze stał w pierwszym szeregu i miał w sobie coś, co powodowało, że wielu stojących z boku potrafiło się włączyć w ważne inicjatywy. To, że dzisiaj nazywa się kibiców Lechii bastionem polskiej prawicy, że tak wiele ekip w Polsce kultywuje pamięć o naszych narodowych bohaterach, to m.in. jego zasługa. On też był pomysłodawcą naszej patriotycznej pielgrzymki kibiców na Jasną Górę, chociaż nie było mu dane nigdy w niej uczestniczyć. Takie były korzenie jednej z odsłon kibicowskiego świata, z którego dzisiaj wszyscy jesteśmy dumni.

W naszą modlitwę w rocznicę śmierci Tadeusza włączamy zawsze całą biało-zieloną brać z sektora niebo. W tym roku będę się modlił także za zmarłą w tych dniach w Ostródzie, ostatnią sanitariuszkę od „Łupaszki" z 5 Wileńskiej Brygady Armii Krajowej, panią Wandę Bortkiewicz ps. Basia, z domu Czyżewską. Jako młoda dziewczyna wstąpiła w szeregi AK na Wileńszczyźnie do oddziałów dowodzonych przez por. Antoniego Burzyńskiego „Kmicica". Po wojnie rodzina Czyżewskich osiedliła się w Morągu, gdzie nawiązała kontakt ze znajomymi partyzantami wileńskimi – żołnierzami por. „Kmicica" i mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki". Wanda została wówczas łączniczką, a w domu rodziców w Morągu utworzyła punkt kontaktowy żołnierzy 5 Brygady Wileńskiej AK. W wyniku zdrady innej łączniczki Reginy Żylińskiej-Mordas ps. Regina została 8 lipca 1946 r. aresztowana, jak wielu innych członków brygady, w tym także sanitariuszka Danuta Siedzikówna „Inka". Wandzie udało się przeżyć. Do końca życia była wierna niepodległej Polsce. Niech odpoczywa w pokoju wiecznym!

eprasa.pl 2491b8b2a7

fot. Wikipedia/d

Bł. ks. Jerzy Popiełuszko

(1947–1984) błogosławiony i męczennik Kościoła katolickiego

\\ **Życie trzeba godnie przeżyć, bo jest tylko jedno. Zachować godność człowieka to pozostać wolnym, nawet przy zewnętrznym zniewoleniu. Pozostać sobą – żyć w prawdzie – to jest minimum, aby nie zamazać w sobie obrazu dziecka Bożego.** \\

KRZYŻÓWKA

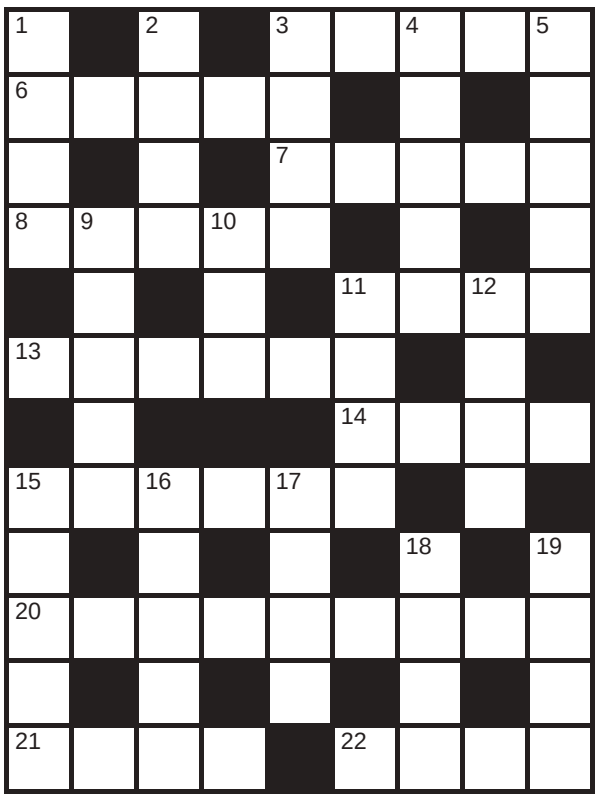

Poziomo
3) siedziba biskupa
6) pokaz mody
7) rożek na loda
8) schowek kangurzycy
11) od zwrotu do zwrotu
13) afrykańskie polowanie
14) czasem na ugorze
15) drzewo Stasia i Nel
20) obecnie Petersburg
21) były prezydent Jugosławii
22) żona barana

Pionowo
1) ostrze dzidy
2) szlacheckie domostwo
3) napój z ekspresu
4) palma włóknodajna
5) góry w Maroku
9) graniczy z Podhalem
10) wąż z piór
11) niezłomny z Hus
12) puste miejsce, szczelina
15) taniec klasyczny
16) ozdobna szata księdza
17) imię Dymnej
18) łuk nad okiem
19) choroba płuc

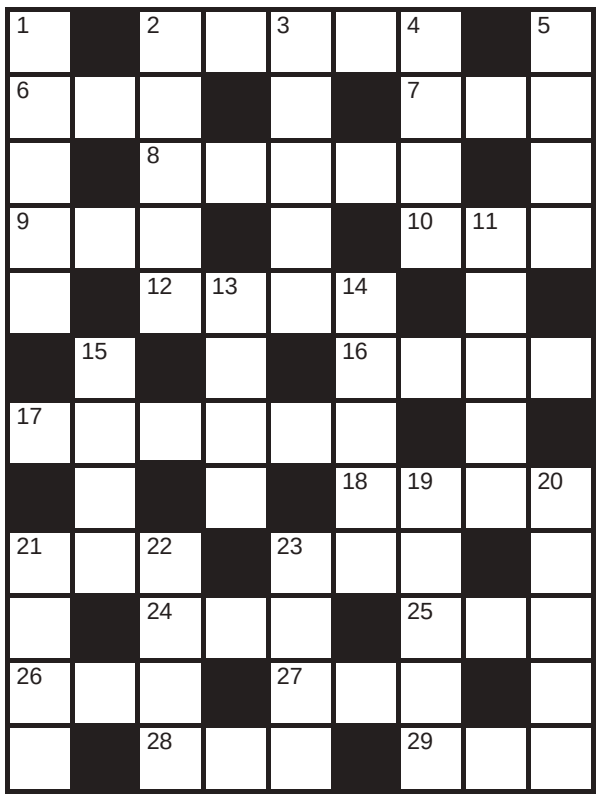

Poziomo
2) miejsce na termometr
6) Cembrzyńska, aktorka
7) lata nad Ziemią
8) cukier w proszku
9) błękitna rzeka
10) miara gruntu
12) morski ptak
16) stolica nad Tybrem
17) pot. o nauczycielu
18) inwazja, napad
21) baskijscy terroryści
23) lata koło nosa
24) mieszanie kart
25) bydło z Tybetu
26) narząd wzroku
27) wykres pracy serca
28) legenda o bogach
29) niski głos żeński

Pionowo
1) biała na piwie
2) gaduła, pleciuga
3) żydowski mędrzec
4) inaczej o pogodzie
5) rodzaj wafla
11) stara łódź
13) wystaje z czołgu
14) niejeden na Wawelu
15) przodek Brytyjczyka
19) syberyjski las
20) po amputacji
21) kanon moralny
22) cząstka pierwiastka
23) kłujący chwast

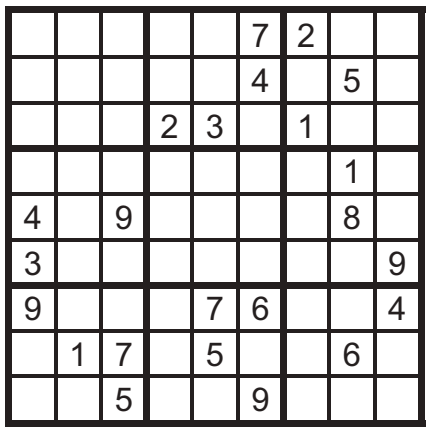

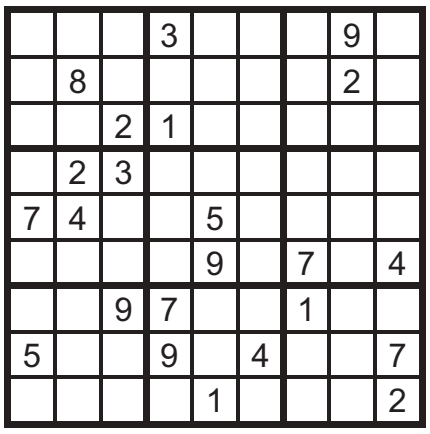

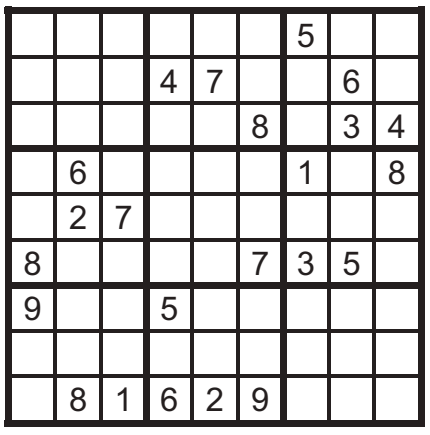

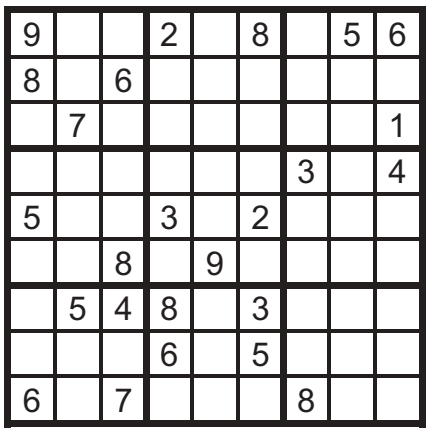

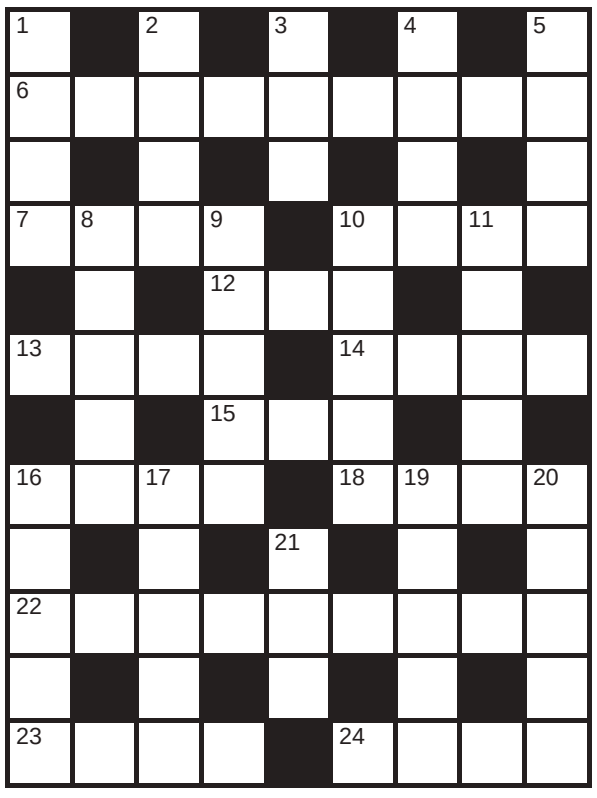

Poziomo
6) zmiana miejsca
7) włoska marka z Turynu
10) lany na andrzejki
12) uderzenie, cios
13) choroba jak rzeka
14) tryska z odwiertu
15) okrzyk woźnicy
16) rybie jajka
18) ciasto z bakaliami
22) nastolatek, młokos
23) królewski fotel
24) operowe solo

Pionowo
1) część gitary
2) odprężenie po bólu
3) naturalne, zdrowe
4) ma je igła i dzban
5) poniżej karku
8) podawany na Święto Dziękczynienia
9) zielona w ogrodzie
10) zmysł widzenia
11) ptasi amator czereśni
16) siła rozpędu
17) nadaje na falach
19) kwas plus alkohol
20) worek z pieniędzmi
21) zalewa oczy

ROZWIĄZANIA

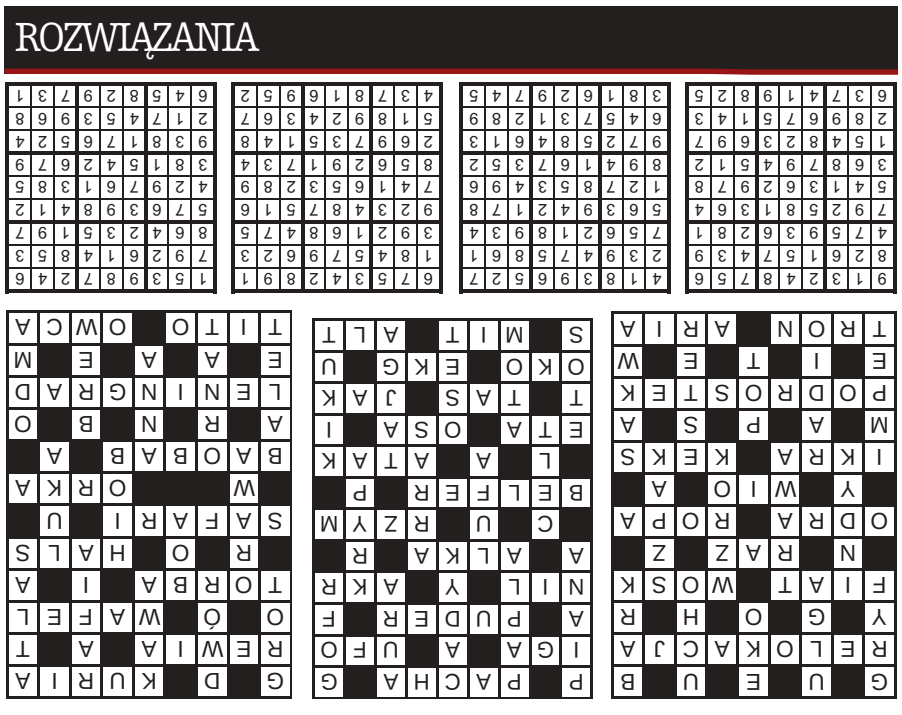

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-10 GOSPODARKA
11-13 PUBLICYSTYKA
14-15 SPORT
16 LUZEM

Gazeta Polska codziennie

e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl
Adres: ul. Filtrowa 63/43, 02-056 Warszawa
tel.: +48 (22) 290 29 58

NAKŁAD KONTROLOWANY
ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Redaktor naczelny: Tomasz Sakiewicz
Zastępca red. nacz.: Katarzyna Gójska

Wydawca numeru: Katarzyna Gójska
Sekretarz redakcji: Małgorzata Ablewska
Polska: Piotr Lisiewicz (kier.)
Świat: Konrad Wysocki (kier.)
Publicystyka: Piotr Lisiewicz (kier.)
Gospodarka: Paweł Woźniak (kier.)
Kultura: Sylwia Krasnodębska (kier.), Anna Krajkowska (z-ca)
Sport: Artur Szczepanik (kier.)
Nadzór graficzny: Mariusz Troliński (kier.), Krzysztof Lach-Kubica (z-ca)
DTP: Paweł Chrzanowski, Aleksander Razcwarkow, Grzegorz Lipka, Paweł Pawluszek
Wydawca: Forum SA; **Zarząd**: Beata Dróżdż
Rada nadzorcza: Ryszard Czarnecki (przewodniczący)

Baza foto: fotoreporterzy@gazetapolska.pl
Reklama, promocja, ogłoszenia: **reklama@gpcodziennie.pl,** tel. (22) 659 01 74, kom. 505 942 582
Kontakt z czytelnikami, interwencje w godz. 9-13: Anna Kazimierczuk, tel. 603 117 483, 505 942 224
e-mail: **redakcja@gpcodziennie.pl**
Druk: Seregni Printing Group: Warszawa
Prenumerata: www.prenumerata.swsmedia.pl
Kontakt: prenumerata@swsmedia.pl
Tel. 605 900 002, 501 678 819
Konto do wpłat: Niezależne Wydawnictwo Sp. z o.o.
Bank PEKAO SA Nr 82 1240 5963 1111 0010 3867 3017
(przelew z zagranicy SWIFT: PKOP PL PW)
IBAN-PL

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.
Przekazanie „Gazecie Polskiej Codziennie" materiałów do druku oznacza jednoczesną zgodę na ich emisję w internecie.

eprasa.pl 2491b8b2a7

niecodzienna
Gazeta Polska
18–20 PAŹDZIERNIKA 2024

CHCIAŁBYM, ABY TO BYŁ DZIEŃ DOBRA

FOT. ERAZM CIOŁEK / FORUM

eprasa.pl 2491b8b2a7

Chciałbym, aby to był dzień dobra

„Zło dobrem zwyciężaj” – pod takim hasłem 19 października ulicami stolicy przejdzie Narodowy Marsz Papieski. Wydarzenie wpisuje się w obchody 40. rocznicy męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki. – Chciałbym, żeby od tego marszu rozpoczęło się dobro – mówi bratanek ks. Jerzego Marek Popiełuszko, prezes Fundacji Dobro.

Przed nami 40. rocznica śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki. Był Pan nastolatkiem, kiedy cała Polska żyła tragicznymi wydarzeniami męczeństwa księdza, a później pogrzebem. Jak Pan wspomina tamten czas?

To był trudny czas, bo tak jest, gdy się traci bliską osobę, którą się kochało. Pamiętam te chwile – czas oczekiwania zaraz po porwaniu, a później wiadomość, że nie żyje, że jego zwłoki odnaleziono w Wiśle, i pogrzeb. Ale jak byliśmy z ludźmi, to nam to było łatwiej przeżywać. A sam pogrzeb wspominam jako coś wyjątkowego. O takim pogrzebie ks. Jerzy chyba nigdy nie marzył. To było niesamowite, że ludzie w ciągu trzech dni się zebrali i przyjechali. Przecież wtedy nie było internetu, nawet nie każdy miał telefon stacjonarny. Ponadto komuniści wręcz dezinformowali ludzi. Najpierw puścili informację, że ks. Jerzy będzie pochowany w Suchowoli, później, że na Powązkach. Ale ludzie przyjechali. Myślę, że fakt, iż księdza Jerzego pochowano przy kościele, zawdzięczamy decyzji papieża i kard. Glempa. W tamtych czasach nie było zwyczaju chować księży na terenie kościoła.

Pogrzeb odbył w macierzystej parafii ks. Jerzego. Szacuje się, że zgromadził blisko milion osób. Już w sobotę pielgrzymi z całej Polski pójdą w Marszu Papieskim, który zakończy się Eucharystią w tym samym miejscu. Czy to jest świadectwo, że ks. Popiełuszko nadal żyje w naszych sercach?

Tak. Cieszę się, że trwa pamięć o nim. Mam nadzieję, że przyjdzie dużo ludzi, może nie milion, ale dziesiątki tysięcy. Myślę, że to będzie piękny dzień, dzień dobra. Może kiedyś 19 października zostanie ogłoszony dniem dobra. Chciałbym, żeby w tym marszu ludzie szli dla ks. Jerzego, żeby nie było tam podziałów. Tak jak ks. Jerzy jednoczył za życia, tak samo i w sobotę powinniśmy iść razem.

Hasłem marszu jest „Zło dobrem zwyciężaj”, czyli maksyma ks. Jerzego, ale też Fundacji Dobro, której jest Pan prezesem.

Ksiądz Jerzy rozsiewał dobro wszędzie, gdzie się pojawiał. Mam nadzieję, że ono się będzie roznosiło po całym świecie.

Wracając do obchodów – widać, że w rocznicowe inicjatywy chętnie włączają się młodzi ludzie.

Młodzież chłonie ks. Jerzego, chce poznawać jego nauczanie o miłości, o dobroci, o przyjaźni. Młodzi ludzie potrzebują autorytetów i ks. Jerzy dla nich takim autorytetem jest. W Polsce mamy ok. 50 szkół im. bł. ks. Popiełuszki. Na warsztaty odbywające się w Warszawie pod nazwą Szkoła Letnia zgłosiło się tak wielu uczniów, że niektórym trzeba było odmówić. Młodzi też chętnie przyjeżdżają do Okopów, na organizowane przez nas urodziny ks. Jerzego. Moim marzeniem jest, żeby rozpocząć zjazdy szkół w Suchowoli, w Okopach w drugi weekend września, po to aby młodzi ludzie mogli poznać korzenie księdza i świadków jego życia.

Czy muzeum ks. Jerzego, które powstaje w Okopach, ma właśnie temu służyć?

Tak. I to muzeum ma być dla wszystkich, bez żadnych podziałów. Chcemy, żeby ono jednoczyło. I nie będzie konkurencją dla innych muzeów. Chcemy opowiadać o ks. Jerzym, połączyć wszystkie muzea mu poświęcone.

Co zatem będzie je wyróżniać? I na jakim etapie są prace?

To będzie pierwsze muzeum budowane od początku. Mamy bardzo ładny projekt i już przeznaczone fundusze. Wiosną, po wyłonieniu wykonawcy, zaczniemy budowę. Chcemy, na 80. rocznicę urodzin – za trzy lata – zaprosić wszystkich do tego muzeum, tam gdzie ks. Jerzy się urodził, gdzie są jego korzenie. Żeby można było zobaczyć, dlaczego taki był. Podlasie jest wyjątkowe, biedne, ale ludzie są tu przyjaźni, rodzinni i gościnni.

Ksiądz Jerzy już od małego chciał zostać duchownym…

Tak. I od pierwszej komunii św. nie opuścił żadnej codziennej mszy porannej. Chodził do szkoły pieszo. Zimą leżał śnieg i było jeszcze ciemno, gdy wychodził o godz. 5 lub 6 z domu, żeby zdążyć na mszę, służyć jako ministrant. Miał niezwykłą siłę i miłość do Pana Boga.

A jakim był wujkiem?

Bardzo kochającym rodzinę, troszczącym się o bliskich. Zawsze się bardziej martwił o nas niż o siebie. Wiedzieliśmy niewiele, co się dzieje w Warszawie, choć często z rodzicami jeździłem i widziałem te tłumy. Ksiądz Jerzy nigdy nie mówił nam, że mu coś grozi.

Czego jeszcze się dowiemy w muzeum ks. Jerzego w Okopach?

Przede wszystkim, jak powiedziałem, stawiamy na świadectwa ludzi, którzy go znali. Eksponaty oczywiście też będą. I tu taka ciekawostka, bo jedną z największych relikwii ks. Jerzego jest jego mieszkanie przy ul. Chłodnej w Warszawie, które nie zostało zmienione przez 40 lat. I paradoks, bo żeby zobaczyć to mieszkanie, trzeba będzie przyjechać do Okopów. W muzeum odtworzymy je 1:1. Chcemy pokazać to miejsce. Jego książki, kozetkę, biurko, przy którym pisał kazania.

Muzeum ma też być miejscem spotkań, pielgrzymek?

Tak. Poza tym będzie upamiętniać kapłanów i zakonników, którzy zginęli dla ojczyzny. Chcemy od czasu do czasu otwierać wystawy czasowe o tych osobach. A na tyłach muzeum, przy kaskadzie wodnej, będą umieszczone ich nazwiska. Tych osób było bardzo dużo. Ksiądz Jerzy był jedną z nich. N

eprasa.pl 2491b8b2a7

#NiecodziennePodróże

Meksykańskie Tulum: warownia od lądu

Naprawdę trudno wyobrazić sobie, że kiedyś mogło ciągnąć się na długości 6 km wzdłuż karaibskiego wybrzeża. Że jego budynki były pastelowe. I że było jednym z ostatnich wybudowanych przez Majów miast.

tekst i zdjęcia: Stefan **Czerniecki**

Czerniecki.net

Gdy Juan Díaz zobaczył je po raz pierwszy, momentalnie miał skojarzenie tylko z jednym znanym sobie miastem.

– To Sewilla – pomyślał i tak też zapisał w pierwszych kronikarskich notatkach wielkiej zamorskiej ekspedycji z 1518 r.

Dla kronikarza wyprawy nie było bowiem większego znanego miasta jak właśnie to. A to właśnie oglądane zdawało się przypominać portowe miasto nad rzeką Gwadalkiwir w Królestwie Hiszpanii. Ba, było nawet piękniejsze, bo z pomalowanymi na czerwono, żółto, niebiesko i zielono budynkami.

Kronikarz usłyszy wkrótce od Majów oryginalnie brzmiącą nazwę tej osady. To Zama. Dla lokalnej społeczności znaczyć to miało nic innego jak brzask. Świt. Początek dnia.

I rzeczywiście. Zorientowane na wschód miasto widziało wschód słońca jako pierwsze w całym państwie. Wysoka, dwunastometrowa skarpa, na której było usytuowane, pozwalała ujrzeć świeżo przebijające się zza horyzontu promienie jeszcze wcześniej aniżeli ludziom mieszkającym poniżej, na pięknej piaszczystej plaży.

Z całą pewnością był to też moment, którego z ulgą wyczekiwali strażnicy odbywający swoje warty na dwóch strażniczych wieżach miasta. Jedna znajdowała się w narożniku północno-zachodnim, druga w południowo-zachodnim. Świt oznaczał, że tej nocy nikt już nie zaatakuje. Że zagrożenia nie będzie. Wież strażniczych od strony wielkiej wody nie wznoszono. Potencjalnego ataku spodziewano się bowiem jedynie od strony lądu. Nikt o zdrowych zmysłach nie planowałby ataku na tak zlokalizowaną twierdzę od strony oceanu. Tutaj, od strony klifu, nie wznoszono więc także murów. Co innego od strony puszczy. Tam mury obronne charakteryzowały się niemal ośmioma (!) metrami grubości. N

#NaturaUzdrawia

Moc warzyw korzeniowych (cz. 2)

Zawiera wysokie ilości potasu, który pomaga regulować ciśnienie krwi i wspiera funkcjonowanie układu moczowego. Dzięki zawartości antyoksydantów, takich jak witamina C, luteina czy beta-karoten, działa przeciwzapalnie i wzmacnia odporność. Dzisiaj o korzeniu pietruszki.

Justyna **Pietrzykowska**, fitoterapeuta

Korzeń pietruszki jest używany w kuchni na całym świecie jako aromatyczny dodatek do zup, sosów i innych potraw. Jego zdrowotne właściwości były znane już w starożytności, a współczesne badania naukowe potwierdzają bogactwo witamin, minerałów i błonnika, wpierające nie tylko układ trawienny, lecz także detoksykację organizmu.

Korzeń pietruszki jest znakomitym wyborem dla tych, którzy chcą zadbać o równowagę elektrolitową w organizmie, ponieważ ma właściwości moczopędne, pomagające w usuwaniu nadmiaru wody z organizmu. Jest to szczególnie cenne przy występujących obrzękach i innych stanach związanych z zatrzymaniem wody. Badania naukowe potwierdzają jego właściwości antyoksydacyjne, które chronią przed działaniem wolnych rodników i mogą się przyczyniać do zmniejszenia ryzyka rozwoju chorób sercowo-naczyniowych i niektórych rodzajów nowotworów. Związki zawarte w korzeniu pietruszki, takie jak mirystycyna, apiole i flawonoidy, wykazują działanie przeciwnowotworowe i przeciwzapalne.

Dzisiaj w ramach zdrowych przepisów polecamy jesienną zapiekankę, do której przygotowania będą potrzebne: 2 duże korzenie pietruszki, 2 marchewki, 1 batat, 1 czerwona cebula, 3 ząbki czosnku, 200 g sera feta, pół szklanki bulionu warzywnego, 2 łyżki oliwy oraz do smaku świeże zioła (takie jak tymianek i rozmaryn), sól i świeżo mielony czarny pieprz. Pietruszkę, marchew i batata kroimy w plasterki, a cebulę i czosnek siekamy. Wszystkie warzywa mieszamy w misce z oliwą i przyprawami. Następnie przekładamy do żaroodpornego naczynia, przykrywamy pokruszonym serem feta i zalewamy bulionem warzywnym. Pieczemy 40–45 minut w nagrzanym do 200 st. C piekarniku. N

eprasa.pl 2491b8b2a7

#ŚwiatyRównoległe

Walka z rutyną

Wyjątkowy bądź! Żyj wyjątkowo i nie daj się rutynie! Nie miej dzieci, bo czekają cię tylko kaszki, kluchy i pieluchy. Bądź aktywny i rób 10 tys. kroków dziennie. Nie bądź mężczyzną czy kobietą, ale zdecyduj się na inną płeć z kilkudziesięciu, to cię wyróżni. Przełam stereotypy i żyj w mieście jak na wsi, a na wsi jak mieście. Działaj na rzecz innych, wtedy wzorem Myrchy i Gajewskiej ci inni sfinansują ci mieszkanie i zegarki. W Dortmundzie nawet Kermit z „Muppet Show" złamał rutynę i dał się uwiecznić na fotoradarze, jak przekracza prędkość swoim audi RS2.

Jarosław **Molga**

Gdziekolwiek bym zajrzał i cokolwiek bym przeczytał, w internecie ostatnimi czasy zawsze prędzej niż później znajdę jakieś wezwanie do walki z rutyną. Na wszystkich możliwych polach. Oczywiście przełamywanie rutyny nie jest proste i wymaga wyobraźni, a także rodzi niemało pomyłek.
Ta ostatnia miała miejsce niedawno w holenderskim Lisse. Jest tam muzeum sztuki i ma też pracownika technicznego. Tenże pracownik zobaczył, że w jednej z sal leżą dwie pogniecione i puste puszki po piwie, więc je wyrzucił do śmieci. Okazało się, że puszki były dziełem sztuki, a konkretnie instalacją mającą uwieczniać „te wszystkie dobre chwile spędzone razem". Dzieło uratowano, bo ze śmietnika jeszcze nie zwinęli go zbieracze aluminium. Jestem pełen podziwu dla artystycznej kreatywności polskiego ludu, który po lasach, łąkach, trotuarach pozostawia dzień w dzień tysiące takich artystycznych instalacji. Polacy od zawsze byli mistrzami nierutynowych zachowań.
Onet (z rozszerzeniem Medonet) radzi nawet, jak szybko stracić pracę w imię przełamywania rutyny. Tak naprawdę to radzi, jak zrobić 10 tys. kroków, by żyć zdrowo – nawet mając siedzącą robotę. Radzi więc np.: „Możesz towarzyszyć współpracownikom podczas spaceru na lunch nawet wtedy, jeśli nie jesteś głodny". Rób regularne przerwy, chodząc po wodę czy herbatę – przy okazji zadbasz o nawodnienie; „Unikaj wind i schodów ruchomych, a zamiast tego wybieraj zwykłe schody"; „Jeśli dojeżdżasz metrem/tramwajem/autobusem, wysiądź wcześniej i przejdź resztę drogi pieszo". Wynika z tych rad, że przestrzegający ich pracownik będzie się regularnie spóźniał do roboty, a jak już przyjdzie, co chwila będzie robił przerwy, jadał nie będzie, bo szkoda czasu na jedzenie, więc osłabnie i jego produktywność zakwalifikuje go do wywalenia z roboty. Potem będzie chodził, ile będzie chciał!
Trend walki z rutyną ogarnia wszystkie istoty, jak dowodzi sytuacja z Niemiec. „Fotoradar uwiecznił samochód naprawdę wyjątkowy – audi RS2. Mowa o bardzo rzadkim, sportowym modelu marki przygotowanym we współpracy z inżynierami Porsche. Powstało takich niecałe 2,9 tys. sztuk. Każda z 2,2-litrowym silnikiem o mocy 315 KM, manualną skrzynią biegów i napędem Quattro. Dziś taki 30-letni, niepozorny samochód w dobrym stanie może kosztować przeszło 70 tys. euro" – przeczytałem na Interii. A kto prowadził to cacko? Otóż Kermit, żaba znana z „Muppet Show", co widać wyraźnie na zdjęciu z fotoradaru. Niemcy jednak opornie przełamywali rutynowe myślenie i, nie chcąc przyjąć do wiadomości, że auto prowadziła żaba, zaczęli dywagować, czy można samochód prowadzić w masce. Drodzy niemieccy bracia: można i trzeba, by stać się kierowcą wyjątkowym. Dopuścicie jednak do siebie, że żaba także może prowadzić auto, jeśli dwie zgniecione puszki są artystyczną instalacją, a żeby mieszkać na wsi, niedługo trzeba będzie się zdeklarować, że się godzi tym samym na hodowlę zwierząt i uprawę roli w sąsiedztwie. To ostatnie to propozycja zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych, który zwrócił się do resortu rolnictwa z wnioskiem o wprowadzenie do przepisów prawa obligatoryjnej zgody nowych mieszkańców wsi na uciążliwości związane z produkcją rolną. Po to, by nie było sytuacji, gdy nowi mieszkańcy przybyli z miasta nie godzą się na zapachy i hałasy wsi. To reakcja na wyrok dla rolnika, który musi płacić odszkodowanie za smród z jego gospodarstwa prowadzonego przez jego rodzinę od pokoleń. W jego wsi po wiejsku mieszka bowiem tylko on i jeszcze jeden rolnik. Reszta chce żyć na wsi jak w mieście. W mieście natomiast, jak dowodzą aktywiści, można hodować krowy i świnie i uprawiać rośliny. Jakby to było uciążliwe, to się nakaże wszystkim weganizm dla ich dobra i przełamanie codziennej rutyny. Walczący o sprawę nie mają czasu na pracę, a przyklejanie się do asfaltu, wędrówki po świecie, jak Grety Thunberg, czy wspinanie się na kominy wyczerpuje i siły, i portfele.
Jak się walczy o walczącą demokrację, to trzeba oszczędzać i siły, i portfel. Pewnie dlatego Myrcha i Gajewska zdecydowali, że to ci, w imię których walczą, zafundują im kilka rzeczy.
Wszelako choć nie mam sponsorów, którzy by mi zafundowali od zegarka po mieszkanie, nie przyklejam się do asfaltu i nie prowadzę auta w masce, jakoś nie ciągnie mnie do przełamywania rutyny. Mam za to przeczucie, że coraz więcej ludzi ogrania lęk, gdy widzą, że przyszło im żyć w świecie, gdzie wyjątkowość staje się przymusem, żaby prowadzą samochody, we wsiach wyrastają miasta, a Onet im radzi, że jeśli mają pracę siedzącą, powinni korzystać „z biurka umożliwiającego pracę na stojąco".
Dlatego kończąc, zaznaczę jedynie, że wystarczy pochodzić po księgarniach za dobrą książką (a nie wyznaniami celebrytów na temat gotowania), a zajmie to tysiące i tysiące kroków. W tym rygorze demokracji walczącej, po tym, jak przeżyliśmy ludową, przymusie aktywności za wszelką cenę i wyjątkowości ponad wszystko, sobie i Państwu życzę zwykłej jesiennej rutyny. Na kanapie z gorącą herbatą i ciekawą, a nie udziwnioną historią w ręku lub na ekranie.

W połowie IX w. n.e. arystokratyczny klan Fujiwara odebrał japońskim cesarzom realną władzę, pozostawiając oficjalnym suwerenom Kraju Kwitnącej Wiśni jedynie pełnienie funkcji otoczonych religijną czcią figurantów. Przez następne dwa wieki przywódcy rodu sprawowali niczym nieskrępowaną władzę nad cesarstwem. Potęga Fujiwarów sięgnęła zenitu, gdy na ich czele stanął Fujiwara no Michinaga (966–1028), który sam siebie przyrównywał do księżyca w pełni i nazywał władcą świata.

#NiecodziennyWehikułCzasu

Jak księżyc w pełni

Łukasz **Czarnecki**

Fujiwarowie sprawowali kontrolę nad krajem, posługując się polityką matrymonialną. Z biegiem lat coraz częściej cesarze brali za żony panny pochodzące z tej rodziny, aż w końcu stało się to obowiązującą normą. Przez kolejne 200 lat wszystkie matki następców tronu pochodziły z domu Fujiwara. Umożliwiło to klanowi przejęcie kontroli nad dworem. Władcę żeniono, gdy był dzieckiem, za partnerkę dobierając mu kuzynkę, a niekiedy nawet ciotkę od strony matki.
Jako że dziecięcy monarcha nie mógł sam sprawować rządów, wyznaczano przy nim regenta, którym zwykle zostawał jego teść. Od cesarza wymagano od tej pory właściwie tylko jednego – szybkiego spłodzenia potomka. Kiedy osiągał właściwy wiek, nadal nie dopuszczano go do władzy, a dotychczasowy regent zmieniał tytuł, zostając kanclerzem.
A gdy na świat przychodził w końcu cesarski syn, jego ojca zmuszano do abdykacji, a cała zabawa zaczynała się na nowo.
Fujiwara no Michinaga jak nikt inny umiał ciągnąć frukta z tego systemu. Był teściem dwóch cesarzy, dziadkiem kolejnego, równocześnie dziadkiem i pradziadkiem czwartego oraz dziadkiem i teściem piątego.
W ciągu trwającej trzy dekady kariery zajmował najwyższe stanowiska ministerialne, pełniąc niekończącą się regencję przy kolejnych bezsilnych władcach; mimo iż sam tytuł regenta przyjął oficjalnie dopiero krótko przed przejściem na emeryturę.

eprasa.pl 2491b8b2a7

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

Gazeta Polska telewizyjna

18–24/ października 2024

fot. Anna Krajkowska/Gazeta Polska

WYDANIE SPECJALNE: NARODOWY MARSZ PAPIESKI

TRANSMISJA, SOBOTA, 19.10 GODZ. 7.00, TV REPUBLIKA

Zapraszamy na Narodowy Marsz Papieski, który przejdzie ulicami Warszawy w sobotę 19 października. Startujemy o godz. 13 z pl. Zamkowego, a w Republice już od rana wydanie specjalne. Tego dnia przypada 40. rocznica śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki. W kościele św. Stanisława Kostki, który jest także sanktuarium błogosławionego, o godz. 16 zostanie odprawiona msza św. – Dzięki ks. Jerzemu mieliśmy poczucie wolności – mówi red. Tomasz Sakiewicz, prezes Telewizji Republika, zachęcając wszystkich do uczestnictwa w wydarzeniu. Podczas marszu pragniemy przypomnieć bogate nauczanie Jana Pawła II o wartości i świętości życia, które dziś jest potrzebne nawet bardziej niż w latach jego pontyfikatu. Profetyczne przesłanie papieża dziś, pośród zamętu i pułapek współczesnego świata, może prowadzić nas prostą drogą.

MAGAZYN PODRÓŻNICZY

ZA SIÓDMĄ GÓRĄ

NIEDZIELA 20.10 GODZ. 13.40, TV REPUBLIKA

Stefan Czerniecki kontynuuje serię podróży po Zespole Lubelskich Parków Krajobrazowych. Tym razem zabiera widzów do mało znanego miejsca na południowy wschód od Lublina. – Od nizin porośniętych zwykle malowniczymi polami uprawnymi i łąkami, po wyżyny – a wręcz piaskowcowe ostańce, z najwyższym z nich sięgającym 281 m n.p.m. A to wszystko dodatkowo porozcinane licznymi wąwozami. Najbliższa odsłona programu to Krzczonowski Park Krajobrazowy. Sprawdźmy sami, co takiego kryje ta ziemia… – zaprasza na najbliższy odcinek autor „Za siódmą górą”.

ROZMOWA

MIŁOSZ KŁECZEK. W RUCHU

NIEDZIELA 20.10 GODZ. 17.45, TV REPUBLIKA

Jak dostać się do prezesa? Czy wobec fuzji PiS i Suwerennej Polski istnieje ryzyko, że Mateusz Morawiecki ze swoimi ludźmi odłączy się od tego obozu i samodzielnie wystartuje w wyborach prezydenckich? Na te pytania i na wiele innych, które nurtują wielu Polaków, odpowiada w najnowszym odcinku programu „Miłosz Kłeczek. W ruchu” Radosław Fogiel (PiS). Podczas wspólnego treningu na stadionie miejskim w Otwocku panowie porozmawiają też o idealnej… bułce do hamburgera. Zachęcamy do oglądania na platformie YouTube oraz na antenie Republiki.

SHOW

WYWIAD Z CHULIGANEM

NIEDZIELA 20.10 GODZ. 20.50, TV REPUBLIKA

Wojciech Szymczak to przewodniczący klubu „Gazety Polskiej” Gniezno II, uczestnik Protestów Wolnych Polaków, powołany przez prezesa Jarosława Kaczyńskiego na koordynatora Akademii Wolnych Polaków, a ponadto młody, pełen pomysłów i chętny do pomocy lokalnej społeczności radny Rady Miasta Gniezna. Szymczak dobrze jest znany także widzom Telewizji Republika jako komentator w programie #Jedziemy Michała Rachonia. Tym razem zagości w „Wywiadzie z chuliganem” i porozmawia z Piotrem Lisiewiczem m.in. o antyrządowych protestach w Poznaniu.

KLIKAJ MĄDRZE www.niezalezna.pl O nas jest głośno!

eprasa.pl 2491b8b2a7

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

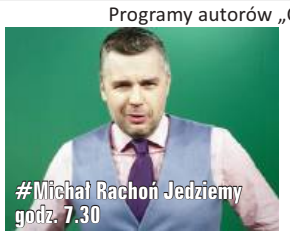

TVP 1

RANO

08:00 Akacjowa 38 (451) - serial
08:50 Ranczo (76) - serial
09:50 Komisarz Alex (131) - serial
10:45 Ojciec Mateusz (112) - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
13:00 Natura w Jedynce
14:00 Wichrowe wzgórze (31) - serial
14:55 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

PO POŁUDNIU

16:05 Dziedzictwo (378) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
17:55 Klan (4392) - serial
18:25 Reporterzy - magazyn reporterów
18:45 Akacjowa 38 (478) - serial
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda

WIECZOREM

20:30 Korona królów. Jagiellonowie (219) - serial
21:05 Komisarz Alex (274) - serial
22:05 Jak rozpętałem II wojnę światową: Wśród swoich (3) - komedia, Polska 1969
23:35 Gra z Cieniem (5) - serial
00:35 U progu wojny - thriller, Estonia/Finlandia/Litwa/Łotwa 2020, wyk. Priit Voigemast, Agnese Cirule
02:30 Wyśpiewam ci miłość - komedia romantyczna, Szwecja 2019

TVP 2

RANO

07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Operacja zdrowie
11:50 Górna półka smaku
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja (55) - serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:35 Na sygnale (615) - serial
15:05 La Promesa - pałac tajemnic (32) - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja (56) - serial

PO POŁUDNIU

18:15 Va banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Barwy szczęścia (3053) - serial
20:05 Barwy szczęścia (3054) - serial
20:45 Postaw na milion - teleturniej
21:45 Cudowne lata (6) - widowisko
22:45 To jest grane - pr. muz.
23:25 Kino relaks: Jak dogonić szczęście? - komedia, Kanada/Niemcy/Wielka Brytania/USA/RPA 2014. Hector jest psychiatrą. Praca przynosi mu coraz mniej satysfakcji, gdyż nie potrafi sprawić, aby jego pacjenci poczuli się szczęśliwi. Postanawia wyruszyć w samotną podróż w poszukiwaniu prawdziwego szczęścia.
01:35 Elsa i Fred - komediodramat, Portoryko/Kanada/Meksyk/USA 2014

POLSAT

RANO

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 halo tu polsat
11:25 Gliniarze (777) - serial
12:25 Gliniarze (778) - serial
13:25 Gliniarze (779) - serial
14:35 Dlaczego ja? (1372) - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 (967) - serial
17:00 Gliniarze (992) - serial
18:00 Pierwsza miłość (3876) - serial

PO POŁUDNIU

18:50 Wydarzenia
19:20 Gość „Wydarzeń”
19:30 Sport
19:35 Pogoda
19:55 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - pr. rozryw.
22:05 Grzechy sąsiadów (7) - serial
23:10 Nowe oblicze Greya - melodramat, Chiny/USA 2018
01:25 Escape room - horror, USA 2019. Pewnego dnia kilka obcych sobie osób dostaje tajemnicze przesyłki. W środku znajdują się zaproszenia do nowo otwartego escape roomu. W listach wspomniano, że nagrodą za rozwiązanie serii logicznych zagadek i wydostanie się z pułapki jest 10 000 dolarów. Szybko okazuje się, że gra się już zaczęła, a stawką jest w niej nie tylko kasa, ale też życie uczestników.
03:40 Zjedz Kambodżę - mag.

REPUBLIKA

05:30 Przyjaciele Republiki
06:00 Agro Info
06:05 Republika wstajemy!
06:20 Republika historii
06:25 Przyjaciele Republiki
06:35 Republika wstajemy!
06:45 Przyjaciele Republiki
06:50 Republika wstajemy!
07:00 Przyjaciele Republiki
07:30 #Michał Rachoń Jedziemy
09:01 Po 9:00
10:01 Po 10:00
11:01 Po 11:00
12:00 W samo południe
12:30 Republika dzień, Serwis
14:10 1410 Bitwa polityczna
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:15 Republika dzień, Serwis
16:55 Express Republiki
17:10 Express Republiki+
17:30 Polityczne podsumowanie tygodnia Rafała Ziemkiewicza
18:00 Miłosz Kłeczek zaprasza
18:55 Sport w Republice
18:58 Prognoza pogody
19:00 Dzisiaj - serwis inform.
19:45 Gość Dzisiaj
20:20 Agora Klarenbacha
21:10 Kulisy manipulacji
21:45 Piachem w tryby
22:30 Reasumując. Jakubiak, Kowalski
22:55 Republika wieczór
23:50 Sport w Republice
23:55 Ekonomia raport flash
00:00 Republika historii
00:05 Express Republiki
00:20 Express Republiki+
00:35 Poland Daily
01:00 Gość Dzisiaj
01:30 #Michał Rachoń Jedziemy

PULS

06:00 Nash Bridges (99) - serial
07:00 Nash Bridges (100) - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny (4) - serial
09:00 Unforgettable (34) - serial
10:00 Zaklinaczka duchów (66) - serial
11:00 Nie igraj z aniołem (44) - serial
12:00 Nie igraj z aniołem (45) - serial
12:55 Zaklinaczka duchów (67) - serial
13:50 Unforgettable (35) - serial
14:50 Lombard. Życie pod zastaw (512) - serial
15:50 Ranczo (9) - serial
16:55 Ranczo (10) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (812) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (813) - serial
20:00 Paradise City - thriller, USA 2022
21:50 6 kul - film sensacyjny, USA 2012
00:10 Kodeks sprawiedliwego - film sensacyjny, USA 2016, wyk. Steven Seagal, Craig Sheffer. Po odbyciu służby na Bliskim Wschodzie pułkownik Robert Sikes postanawia przywrócić porządek w spokojnym niegdyś miasteczku, które podczas jego nieobecności stało się centrum operacyjnym gangów i karteli narkotykowych.
02:20 Menu na miarę
03:00 Dyżur 3 (39) - serial dok.

POLONIA

07:00 Makłowicz w podróży
07:30 Pytanie na śniadanie
11:10 W obiektywie Polonii
11:30 Wszystko przed nami (10) - serial
12:00 Gość poranka
12:25 M jak miłość (1807) - serial
13:10 M jak miłość (1808) - serial
14:05 Polonia 24
14:45 Bajki naszych rodziców: Kolorowy świat Pacyka
14:55 Dziwne przygody Koziołka Matołka - serial anim.
15:05 Baśnie i bajki polskie
15:30 Program informacyjny
16:00 Szansa na sukces. Opole 2025
17:00 Teleexpress
17:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
17:50 Teleexpress Extra
18:15 Stacja innowacja
18:30 Całkiem niezła historia
18:45 Panorama
19:10 Przystanek Ameryka
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Na dobre i na złe (926) - serial
21:20 Na sygnale (491) - serial
21:45 Na sygnale (492) - serial
22:10 Czterdziestolatek - dwadzieścia lat później (14) - serial
23:10 Panorama
23:45 Dziennik regionów
00:10 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
00:35 World News
01:10 Przystanek Ameryka

TRWAM

RANO

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:45 Dar powołania
09:10 Z wędką nad wodę
09:45 Jestem mamą
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Głos Polski
11:35 Wypłyń na głębię
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Opowiedzieć taki pontyfikat. Dziennikarze o Janie Pawle II

PO POŁUDNIU

13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:30 Drzwi do lasu
15:00 Koronka do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Natura obiektywnie
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Misja Szczecin-Kipsing
17:30 Geopolityka
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych

WIECZOREM

19:00 Warto zauważyć
19:30 Brat Franciszek
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc historia
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Oddech Boga
22:55 Śp. ks. Peszkowski
23:30 Regał
00:00 Słowo życia
00:05 Świat w obrazach
00:10 Informacje dnia

HISTORIA

RANO

06:45 Flesz historii
07:00 Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939-1945
07:20 Spór o historię: Potop moskiewski
08:00 Stulecie Winnych 2 (20) - serial
08:55 Historia Polski: Piłsudski Bronisław - zesłaniec, etnograf, bohater
09:50 Encyklopedia II wojny światowej
10:20 Poświęcając życie prawdzie - dok., Polska 2014

PO POŁUDNIU

11:10 Rzecz Polska: Hodowla Zwierzątek Karola Borsuka
11:20 Fake czy historia? - pr. publ.
12:05 Kolebka Solidarności
12:20 Daleko od szosy (2) - serial
13:45 Ziemia widziana z kosmosu (2) - serial dok.
14:45 Prawdziwe polowanie na Czerwony Październik (1)
15:30 Korona królów (95) - serial
16:05 Sensacje XX wieku
16:35 Sensacje XX wieku
17:05 Historia Polski: Klerycy w komunistycznej armii

WIECZOREM

18:10 Wojownicy czasu: Krwawe połoniny, czyli bitwa na Klarowcu 1915
18:50 Stulecie Winnych 2 (21) - serial
19:35 Flesz historii
20:00 Złoto, waluta zachłanności: Skarb nad skarby
21:05 Rzym. Osiem przełomowych dni: Upadek Nerona
22:00 Żyj i pozwól umrzeć - film sens., W. Brytania 1973
00:05 Sensacje XX wieku
01:10 Msza z księdzem Jerzym

KINO POLSKA

RANO

06:00 Złombol (4) - serial dok.
06:55 Kabaretowy rejs - pr. rozrytw.
07:55 Kabaretowy rejs - pr. rozrytw.
08:50 Na kłopoty... Bednarski (4) - serial
10:00 Podróż za jeden uśmiech - film przygodowy, Polska 1972
11:55 Hubal - film wojenny, Polska 1973
14:45 Dama kameliowa - melodramat, Polska 1994

PO POŁUDNIU

16:55 Na kłopoty... Bednarski (6) - serial
18:00 Czterej pancerni i pies (7) - serial
19:00 Czterej pancerni i pies (8) - serial
20:00 Zgorszenie publiczne - komedia romantyczna, Polska 2009
21:50 Haker - komedia sensacyjna, Polska 2002
23:45 Konwój - thriller, Polska 2016. Kierujący aresztem śledczym dyrektor Nowacki odnajduje ukrywającego się przed światem sierżanta Zawadę. Doświadczony funkcjonariusz wraca do gry i zostaje dowódcą konwoju, który ma przetransportować bardzo niebezpiecznego więźnia do szpitala psychiatrycznego.
01:40 Hiacynt - dramat obyczajowy, Polska 2021
03:55 Wielka wsypa - komedia sensacyjna, Polska 1992

TVP DOKUMENT

06:20 Podróże z historią: Bursztynowym szlakiem
06:55 Najpiękniejsze krajobrazy świata: Wybrzeże Causeway
07:50 Południowa Afryka: Część 4. Przygoda
08:45 Tajemnice najbardziej uczęszczanego lotniska na świecie
09:45 Wszystkie kolory świata: Wieczna Japonia
10:45 Narodziny stoczni - reportaż
11:20 Lena na Bałkanach: Muzyka
11:55 Odyseja - rzeczywistość czy fikcja: Z gwiazd w podziemia
12:55 Granica obłędu - dok.
14:00 Najpiękniejsze krajobrazy świata: Amazonka
14:55 Skarb Karaibów - dok.
15:55 Tajemnice wycieczkowca - dok.
17:00 Wszystkie kolory świata: Baleary. Hiszpańskie piękności
18:05 Odyseja - rzeczywistość czy fikcja: Mityczne morze
19:10 Alain Delon jakiego nie znamy - dok.
20:15 Czarna Wołga (5) - serial dok.
21:15 Chiny przejmują świat - dok.
22:20 Antybohater - dok.
23:50 Prawdziwe psy (4) - serial dok.
00:25 Damsko-męskie sprawy - dok.
01:35 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

KULTURA

06:45 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
07:20 Podróże z historią: Historia wśród fal
08:00 W poszukiwaniu dobrego filmu - mag.
08:40 Wydarzenie aktualne
09:00 Najważniejszy dzień życia (4) - serial
10:15 Tylko Beatrycze - film obyczajowy, Polska 1976
12:35 Ocaleni przez Chopina - film dokumentalny, Wielka Brytania 2012
13:40 Kody ceramiki - rep.
14:15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag. kult.
14:55 Przygoda na Mariensztacie - komedia, Polska 1953
16:40 „W Polskę idziemy...”, czyli jubileusz Wiesława Gołasa - pr. rozryw.
17:45 Kabaretowy alfabet Dwójki: G jak Gołas
18:20 Poczet świrów polskich
19:00 Reżyserzy: John Carpenter
20:05 Wieczór kinomana: Ostatnie metro - film obyczajowy, Francja 1980
22:25 Hala odlotów - talk-show
23:20 Serialowa nostalgia: Osiecka (12) - serial
00:25 Czwartkowy klub filmowy: Wesele - dramat obyczajowy, Polska 1972, reż. Andrzej Wajda
02:20 Kino krótkich filmów: Cykl
02:25 Kino krótkich filmów: Lato pszczół
03:05 Kino nocne: To ja, złodziej - dramat sensacyjny, Polska 2000

TVP SPORT

05:35 Sportowy wieczór
06:15 Piłka nożna: Liga Narodów - mecz: Włochy - Belgia
08:20 Piłka nożna: Liga Narodów - mecz: Niemcy - Holandia
10:25 Kolarstwo torowe: Mistrzostwa świata - Ballerup 2024
12:10 Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024: Judo
12:55 Ring TVP Sport - magazyn bokserski
14:00 Żeglarstwo: America's Cup - Barcelona: 7. wyścig finałowy
15:05 Żeglarstwo: America's Cup - Barcelona: 8. wyścig finałowy
16:10 Niezwykłe historie Biało-Czerwonych
16:45 Skoki narciarskie: Letnie mistrzostwa Polski - Zakopane 2024 - studio
17:10 Skoki narciarskie: Letnie mistrzostwa Polski - Zakopane 2024 - konkursy na skoczni normalnej kobiet i mężczyzn
20:00 Piłka nożna: Betclic 1. Liga - studio
20:25 Piłka nożna: Betclic 1. Liga - mecz: Wisła Kraków - Bruk-Bet Termalica Nieciecza
23:00 Sportowy wieczór
23:40 Kolarstwo torowe: Mistrzostwa świata - Ballerup 2024
01:35 Skoki narciarskie kobiet: Letnie Mistrzostwa Polski - Zakopane - konkursy indywidualne i mężczyzn

Transmisje mszy i nabożeństw z Opactwa w Tyńcu na **tyniec.tv**!

Codzienna relacja w czasie rzeczywistym z tynieckiego kościoła. Włącz się w modlitwę razem z benedyktynami przez internet

LITURGIA GODZIN:
06:00 - Jutrznia
17:00 - Nieszpory po łacinie
19:30 - Kompleta
20:00 - Bogurodzica

NIEDZIELNA MSZA Z BENEDYKTYNAMI!
8:30 - 10:30 - 12:30 - 18:00

eprasa.pl 2491b8b2a7

W PIĄTEK, 18 PAŹDZIERNIKA, POLECAMY

DOKUMENTALNY
POŚWIĘCAJĄC ŻYCIE PRAWDZIE
PIĄTEK 18.10 GODZ. 10.20, TVP HISTORIA

Dokument Grażyny Czermińskiej o tragicznej historii 12 lekarzy, specjalistów i ekspertów z dziedziny medycyny sądowej, którzy znaleźli się w składzie Międzynarodowej Komisji Lekarskiej do zbadania mordu w Katyniu, powołanej przez Niemców. Członkowie komisji pochodzili z krajów zależnych od Rzeszy. W kwietniu 1943 r. mieli osobiście dokonać sekcji zwłok zamordowanych w Katyniu polskich oficerów i ustalić dokładny czas popełnienia zbrodni. Wszyscy złożyli podpisy pod dokumentem obwiniającym ZSRS o dokonanie tej zbrodni. Po wojnie, mimo gróźb, szykan i oskarżeń o kolaborację z nazistami, większość członków komisji nie wyparła się swoich oświadczeń.

MELODRAMAT
DAMA KAMELIOWA
PIĄTEK 18.10 GODZ. 14.45, KINO POLSKA

Akcja filmu toczy się w połowie XIX w. Główną bohaterką „Damy..." jest Małgorzata Gautier (Anna Radwan) – luksusowa paryska kurtyzana, znana z tego, że pojawia się na spektaklach operowych z bukietem białych lub czerwonych kamelii. Po śmierci kobiety odbywa się licytacja jej majątku. Pisarz Aleksander Dumas (Jan Englert) kupuje książkę, ale niespełna kilka dni później zjawia się u niego niejaki pan Armand Duval (Jan Frycz), dla którego nabytek literata stanowi niezmiernie cenną pamiątkę. Okazuje się, że Duval był kochankiem Małgorzaty, jednak ich związek zakończył się tragedią. Niezwykły gość postanawia opowiedzieć pisarzowi dramatyczne dzieje swej miłości.

JAMES BOND
ŻYJ I POZWÓL UMRZEĆ
PIĄTEK 18.10 GODZ. 22.00, TVP HISTORIA

W roli superagenta 007 debiutuje Roger Moore, a znakiem firmowym jego kreacji Jamesa Bonda stanie się od tej pory ironicznie wzniesiona brew. Akcja – podobnie jak w pierwszej części kanonu przygód Bonda – rozgrywa się na Jamajce. Trzej brytyjscy agenci tracą życie w tajemniczych okolicznościach, a ich wyjaśnienie należy do Bonda. Podczas śledztwa przyjdzie mu się zmierzyć nie tylko z niebezpiecznym mordercą, lecz także z niezwykłymi mocami wyznawców wudu. Jane Seymour wciela się w rolę pięknej kapłanki tej synkretycznej religii, która ulega czarowi przystojnego agenta. W roli przestępcy doskonałego w tym egzotycznym epizodzie bondowskiej serii występuje Yaphet Kotto.

W SOBOTĘ, 19 PAŹDZIERNIKA, POLECAMY

fot. Anna Krajkowska/Gazeta Polska

TRANSMISJA
WYDANIE SPECJALNE: NARODOWY MARSZ PAPIESKI
SOBOTA 19.10 GODZ. 7.00, TV REPUBLIKA

Od rana na antenie Republiki będzie trwało wydanie specjalne poświęcone św. Janowi Pawłowi II i bł. ks. Jerzemu Popiełuszce. Od godz. 13 stacja będzie transmitować Narodowy Marsz Papieski. Jan Paweł II był niekwestionowanym duchowym przewodnikiem kilku pokoleń Polaków, kształtował moralność i wyznaczał niełatwą, lecz pewną drogę do świętości. Nieugięcie bronił życia, godności i dobra osoby ludzkiej oraz jej prawa do rozwoju, uznając je za nienaruszalny fundament funkcjonowania społeczności. Ukazywał piękno miłości małżeńskiej i powołania do rodzicielstwa. Dziś musimy zmierzyć się z próbami podważania jego świętości i zasług dla Kościoła i ojczyzny.

DRAMAT HISTORYCZNY
FIGURANT
SOBOTA 19.10 GODZ. 21.20, TVP1

Opowieść o agencie komunistycznej służby bezpieczeństwa, który przez 20 lat inwigilował Karola Wojtyłę. Dzięki nietypowemu protagoniście film w unikalny sposób pokazuje znane fakty (walka o budowę kościoła w krakowskiej Nowej Hucie, inwigilacja środowisk kościelnych prowadzona przez SB). „Figurant" nie jest opowieścią biograficzną o przyszłym papieżu, Karol Wojtyła jest tu tylko katalizatorem działań. Dla awansów, pieniędzy i kariery bohater filmu przesuwa granice moralnych kompromisów, a inwigilacja Wojtyły staje się jego obsesją. Bohater filmu wchodzi coraz głębiej w niemoralny świat tajnych służb i stacza się w otchłań samotności, zła i zbrodni.

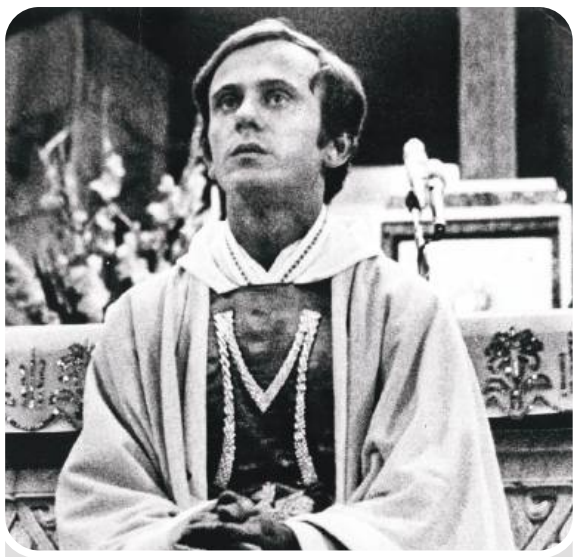

DOKUMENTALNY
JERZY POPIEŁUSZKO – POSŁANIEC PRAWDY
SOBOTA 19.10 GODZ. 21.55, TVP HISTORIA

W 40. rocznicę męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki warto obejrzeć film dokumentalny o życiu i przesłaniu, jakie niósł kapłan Solidarności. Zrealizowana przez producenta Paula G. Henslera oraz reżysera Tony'ego Hainesa produkcja zawiera autentyczne nagrania, zdjęcia i dokumenty. To pierwszy tego typu film, który powstał poza granicami Polski. Ukazuje sytuację Polski, walkę o wolność Polaków, pojawienie się Solidarności i jej wpływ na zmianę sceny geopolitycznej po II wojnie światowej oraz osobę ks. Jerzego i jego rolę w życiu zwykłych ludzi w tym czasie. To opowieść o prawdzie, wolności i odwadze. Film zaczyna się symbolicznie – pokazuje upadek komunizmu w Europie.

eprasa.pl 2491b8b2a7

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

TVP 1

RANO

07:40 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
08:50 Opowieść motyla - film dokumentalny, Niemcy 2022
09:55 Ranczo (77) - serial
10:50 Komisarz Alex (132) - serial
11:55 Ojciec Mateusz (406) - serial
12:50 Gwiazdy w południe: Zabić Logana Kelihera - western, USA 1964

PO POŁUDNIU

14:25 Okrasa łamie przepisy
14:55 Rolnik szuka żony - pr. rozryw.
16:00 Dziedzictwo (379) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Kawa z kardamonem (7) - serial
18:40 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
19:30 19.30
20:10 Sport
20:20 Profilerka (6) - serial
21:20 Hit na sobotę: Figurant - dramat obyczajowy, Polska 2023, wyk. Mateusz Więcławek, Marianna Zydek. Opowieść o agencie komunistycznej Służby Bezpieczeństwa, który przez 20 lat inwigilował papieża Jana Pawła II.

WIECZOREM

23:25 Trzy sekundy - film sensacyjny, Kanada/Wielka Brytania/USA 2020
01:30 W środku burzy - thriller, USA 2019

TVP 2

RANO

07:55 Pytanie na śniadanie
12:10 Mamaland - talk-show
12:50 Tak to leciało! - teleturniej
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2024
16:25 Na dobre i na złe (929) - serial
17:30 Dobry tytuł - mag.
18:00 Słowo na niedzielę
18:15 Va banque - teleturniej
18:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - mag.

PO POŁUDNIU

19:25 Rodzinka.pl (286) - serial
20:00 The Voice of Poland 15: Bitwa, część 1 (12) - widowisko
21:15 The Voice of Poland 15: Bitwa, część 2 (12) - widowisko
22:30 Krucjata 2. Znak bliźniąt (6) - serial
23:30 Kręcisz mnie - komedia romantyczna, Belgia/Francja 2018, wyk. Franck Dubosc, Alexandra Lamy, Elsa Zylberstein. Jocelyn jest biznesmenem i kobieciarzem. Pewnego dnia poznaje śliczną Julie, która jest opiekunką osób niepełnosprawnych. Jocelyn postanawia uwieść atrakcyjną znajomą.

WIECZOREM

01:30 Bazar de la Charité (6) - serial
02:30 Jak dogonić szczęście? - komedia, Kanada/Niemcy/Wielka Brytania/USA/RPA 2014

POLSAT

RANO

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 halo tu polsat
11:20 Ewa gotuje
12:00 Moja mama i twój tata - reality show
13:30 Gliniarze (746) - serial
14:30 Nasz nowy dom - reality show
15:30 Jak ukraść Księżyc - film animowany, USA 2010
17:30 Awantura o kasę - teleturniej
18:50 Wydarzenia
19:15 Sport

PO POŁUDNIU

19:20 Pogoda
19:30 Prezydenci i premierzy - pr. publ.
19:55 Kabaret na żywo: Kabaret Moralnego Niepokoju. Za długo panowie byli grzeczni, część 2
22:05 Jurassic World: Upadłe królestwo - film SF, Chiny/USA 2018
00:55 Obcy 4 - horror SF, USA 1997, wyk. Sigourney Weaver, Winona Ryder, Dominique Pinon, Ron Perlman. Naukowcy postanawiają sklonować zmarłą 200 lat wcześniej Ellen Ripley. Wydobywają z jej ciała zarodek królowej Obcych i izolują go. Chcą hodować obcy gatunek i uczynić z niego doskonałą broń. Ripley w efekcie ubocznym klonowania otrzymuje pewne cechy Obcego.

WIECZOREM

03:10 Świat według Kiepskich - serial

REPUBLIKA

RANO

06:00 Na pomoc!
06:20 Kulisy manipulacji
06:50 Biznes Polska
07:00 Republika rano - Serwis
07:05 Republika wstajemy!
08:00 Republika rano - Serwis
08:05 Republika wstajemy!
09:00 Republika rano - Serwis
09:05 Przyjaciele Republiki
10:00 Polityczne podsum. tyg.
11:00 Republika rano - Serwis
11:11 Hity w sieci
11:35 Polityczne podsum. tyg. Rafała Ziemkiewicza

PO POŁUDNIU

12:00 Republika dzień, Serwis
14:10 1410 Bitwa polityczna
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Republika dzień, Serwis
16:55 Express Republiki
17:10 Express Republiki+
17:25 Express Republiki Luz
18:00 Republika dzień - Serwis
18:10 Republika dzień
18:35 Zdaniem Kowalskiego
18:55 Sport w Republice
18:58 Prognoza pogody
19:00 Dzisiaj - serwis inform.
19:45 Gość Dzisiaj

WIECZOREM

20:15 Republika wieczór
21:20 Przegląd prasy niemieckiej
21:45 Piachem w tryby
22:30 Republika wieczór
23:20 Sport w Republice
23:30 Express Republiki
23:45 Express Republiki+
00:00 Magazyn Filmowy Piotra Gońca
00:25 Poland Daily
00:35 Poland Daily - Weather
00:40 Dzisiaj - serwis inform.
01:25 Gość Dzisiaj

PULS

RANO

06:00 Taki jest świat
07:00 Kobra - oddział specjalny (16) - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny (1) - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny (2) - serial
10:00 Lombard. Życie pod zastaw (508) - serial
11:00 Lombard. Życie pod zastaw (509) - serial
12:00 Lombard. Życie pod zastaw (510) - serial
13:00 Lombard. Życie pod zastaw (511) - serial

PO POŁUDNIU

14:00 Lombard. Życie pod zastaw (512) - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw (809) - serial
16:00 Lombard. Życie pod zastaw (810) - serial
17:00 Lombard. Życie pod zastaw (811) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (812) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (813) - serial
20:00 Mocne sobotnie kino: Uprowadzona 2 - film sensacyjny, Francja/Turcja/Wielka Brytania/USA 2012

WIECZOREM

21:50 Londyn w ogniu - film sensacyjny, Bułgaria/Wielka Brytania/USA 2016
23:55 PitBull - film kryminalny, Polska 2005. Warszawscy policjanci usiłują zatrzymać Saida, odpowiedzialnego za liczne porwania i morderstwa ormiańskich handlarzy.
02:10 Dyżur 3 (30) - serial dok.

POLONIA

RANO

06:00 Panorama
06:40 M jak miłość (1807) - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
07:55 Pytanie na śniadanie
12:00 Szatan z siódmej klasy (6) - serial
12:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag.
13:30 Na dobre i na złe (926) - serial
14:25 Jerzy Popiełuszko. Posłaniec prawdy - film dokumentalny, USA 2013

PO POŁUDNIU

16:00 Kulturalni PL
17:00 Teleexpress
17:20 M jak miłość (1809) - serial
18:10 Szansa na sukces. Opole 2025
19:10 Laskowik & Malicki
19:30 19.30
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Ranczo (26) - serial
21:15 Ranczo (27) - serial
22:15 Do śmiechu! - pr. rozryw.
23:10 Teleexpress Weekend
23:30 To jest grane

WIECZOREM

00:00 Panorama
00:35 World News
01:10 Wynalazki na medal
01:30 19.30
02:00 Sport
02:05 Pogoda
02:10 O mnie się nie martw 6 (2) - serial
03:05 O mnie się nie martw 6 (3) - serial
03:50 Kiedyś to było... - mag.
04:25 Czterdziestolatek - dwadzieścia lat później (14) - serial

TRWAM

RANO

08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
09:00 Inauguracja roku akademickiego 2024/2025 w AKSiM
11:40 Polski punkt widzenia
12:00 Inauguracja roku akademickiego w AKSiM: Msza święta w intencji profesorów i studentów
14:20 Ocalić od zapomnienia
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:45 Jak wygrać małżeństwo
15:00 Polskie dziedzictwo

PO POŁUDNIU

15:30 Wierzę w Boga
16:00 Informacje dnia
16:10 Historia PL
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Przełamując bariery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Manna z Nieba
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc historia
21:00 Apel Jasnogórski

WIECZOREM

21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Warto być ojcem
22:15 Wolność jest w nas - koncert
23:00 Odpowiedzialni za Kościół
23:30 Projekt: Nadzieja - rep.
00:00 Słowo życia
00:05 Świat w obrazach
00:10 Informacje dnia
00:30 Przełamując bariery
01:00 Anioł Pański
01:05 Święty na każdy dzień
01:15 Rozmowy niedokończone

HISTORIA

RANO

07:15 Był taki dzień
07:25 Korona królów. Jagiellonowie (194) - serial
08:00 Flesz historii
08:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
09:00 Gruby (6) - serial
09:30 Gruby (7) - serial
10:05 Podziemne Włochy: Rzym
11:20 Kroniki miasta: Toledo
12:25 Nieposkromione Wielkie Jeziora: Wielki chłód
13:30 Wojownicy czasu: Krwawe połoniny, czyli bitwa na Klarowcu 1915

PO POŁUDNIU

14:15 Paweł i Gaweł - komedia, Polska 1938, wyk. Adolf Dymsza, Eugeniusz Bodo, Helena Grossówna. Film opowiada o perypetiach dwóch sąsiadów: sprzedawcy kolonialnego Gawła Pawlickiego oraz wynalazcy Pawła Gawlickiego.
15:35 Historia kuchni polskiej
16:20 Oddałam Go Kościołowi - dok., Polska 2020
17:15 Ziemia widziana z kosmosu (2) - serial dok.
18:10 Polskie drogi (6) - serial
19:40 Fake czy historia? - pr. publ.
20:30 Kolebka Solidarności
20:45 Król (3) - serial
21:55 Jerzy Popiełuszko. Posłaniec prawdy - film dokumentalny, USA 2013

WIECZOREM

23:35 Erynie (9) - serial
00:40 Rzym. Osiem przełomowych dni: Upadek Nerona
01:35 Ksiądz - film dokumentalny, Polska 2016

KINO POLSKA

RANO

06:00 Desperacja - dramat historyczny, Polska 1988
08:05 Łukasiewicz - nafciarz, romantyk - film fabularno-dokumentalny, Polska 2019
09:15 W pustyni i w puszczy (1) - film przygodowy, Polska 1973
11:30 W pustyni i w puszczy (2) - film przygodowy, Polska 1973
13:30 Komedia małżeńska - komedia obyczajowa, Polska 1993

PO POŁUDNIU

15:40 Mirra - etiuda filmowa, Polska 2020
16:05 Kuba - film dokumentalny, Polska 2023
17:50 W jak morderstwo - komedia kryminalna, Polska 2021
20:00 Premiera: Juliusz - komedia, Polska 2018
21:55 Obywatel - komediodramat, Polska 2014

WIECZOREM

00:00 W lesie dziś nie zaśnie nikt - horror, Polska 2021. Grupa nastolatków uzależnionych od technologii wyrusza na obóz offline. Wędrówka po lasach bez dostępu do telefonów komórkowych przybiera nieoczekiwany obrót.
02:10 Mały Jakub - dramat obyczajowy, Polska 2016
03:55 Wymyk - dramat obyczajowy, Polska 2011
05:35 7 słów o przemijaniu - etiuda dokumentalna, Polska 2021

TVP DOKUMENT

RANO

06:30 Podróże z historią: Na ratunek w górach
07:05 Najpiękniejsze krajobrazy świata: Amazonka
08:00 Skarb Karaibów - dok.
09:00 Tajemnice wycieczkowca - dok.
10:00 Wszystkie kolory świata: Baleary. Hiszpańskie piękności
11:05 Norwid - dok.
11:20 Przemiany węgla - dok.
11:45 Lena na Bałkanach: Religia
12:20 Odyseja - rzeczywistość czy fikcja: Mityczne morze

PO POŁUDNIU

13:20 Tacy byliśmy - rep.
13:50 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpielem-Bułecką
14:20 Błękitna planeta. Powrót: Wielka Rafa Koralowa
15:20 Powrót do dziczy: River Gorge, New Zealand
16:15 Genialna współczesność: Obuwie sportowe
17:20 Korea Południowa z Aleksandrem Armstrongiem (2) - serial dok.

WIECZOREM

18:05 Odyseja - rzeczywistość czy fikcja: Ostatni akt: powrót
19:05 Ostatnia tajemnica Marilyn - dok.
20:10 Najdłuższe pożegnanie - dok.
21:50 W poszukiwaniu nieśmiertelności - dok.
22:55 Kolejarskie słowo - dok.
23:20 Król - dok.
23:35 Mariupol. (Nie)Utracona nadzieja - dok.
00:35 Marek Hłasko bez mitów
01:15 Dymny... Dymny... Dymny

KULTURA

RANO

06:00 Przygoda na Mariensztacie - komedia, Polska 1953
07:40 Legendy rocka: Dziedzictwo Franka Zappy
08:15 Legendy rocka: Nowy Orlean
08:50 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
09:30 Serialowa nostalgia: Zmiennicy (12) - serial
10:45 Koncerty Chopinowskie w Łazienkach Królewskich
11:30 17. Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina - koncert Kate Liu

PO POŁUDNIU

12:30 Jules Verne i jego podróż dookoła świata - film dokumentalny, Francja 2023
13:35 Świat myśli - film dokumentalny, Holandia 2019
14:55 W poszukiwaniu dobrego filmu - mag.
15:35 Jutro wstanę rano i oparzę się herbatą - komedia, Czechosłowacja 1977
17:20 145 lat historii. Nowe otwarcie Teatru S. Żeromskiego w Kielcach - reportaż

WIECZOREM

18:05 Kino retro: Różowa Pantera kontratakuje - komedia, Wielka Brytania/USA 1976
20:00 Bilet do kina: Mój tydzień z Marilyn - dramat biograficzny, Wielka Brytania/USA 2011
21:50 Made in Polska: KRÓL
22:55 Wieczór kinomana: Ostatnie metro - film obyczajowy, Francja 1980
01:15 Hala odlotów - talk-show

TVP SPORT

RANO

05:55 Sportowy wieczór
06:30 Niezwykłe historie Biało-Czerwonych: Henryk Jaskuła
07:00 Skoki narciarskie: Letnie mistrzostwa Polski - Zakopane 2024 - konkursy na skoczni normalnej kobiet i mężczyzn
08:35 Piłka nożna: Betclic 1. Liga - mecz: Wisła Kraków - Bruk-Bet Termalica Nieciecza
10:45 Skoki narciarskie: Letnie mistrzostwa Polski - Zakopane 2024 - studio

PO POŁUDNIU

10:55 Skoki narciarskie: Letnie mistrzostwa Polski - Zakopane 2024 - konkurs drużynowy na skoczni normalnej
13:15 Kamerą TVP Sport: Ksawery Masiuk
13:55 Piłka nożna: Betclic 2. Liga - mecz: Wieczysta Kraków - Chojniczanka Chojnice
16:05 Żeglarstwo: America's Cup - Barcelona - 9. wyścig finałowy

WIECZOREM

17:00 Żeglarstwo: America's Cup - Barcelona - 10. wyścig finałowy
17:50 Niezwykłe historie Biało-Czerwonych
18:25 Kolarstwo torowe: Mistrzostwa świata - Ballerup 2024
20:05 Boks: Gala w Londynie - waga superlekka: Adam Azim - Ohara Davies
00:15 Legendy KSW - magazyn sportów walki

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

eprasa.pl 2491b8b2a7

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

Trzy sekundy
godz. 2.05

Podwójna tożsamość
godz. 20.00

Oficer Blart w Las Vegas
godz. 1.55

Polityczna kawa
godz. 12.00

Bliźniak
godz. 22.25

Stulecie Winnych
godz. 20.20

TVP 1

RANO
- **08:00** Tydzień
- **08:30** ZdroWY Plan - mag.
- **09:05** U Pana Boga za piecem - komedia, Polska 1998
- **10:55** Komisarz Alex (274) - serial
- **11:55** Między ziemią a niebem
- **12:00** Anioł Pański
- **12:15** Między ziemią a niebem
- **12:45** Akademia życia
- **13:05** BBC w Jedynce
- **14:05** Bogumiła Wander - Przepraszamy za usterki - rep.
- **14:40** Jak rozpętałem II wojnę światową: Wśród swoich (3) - komedia, Polska 1969

PO POŁUDNIU
- **16:05** Dziedzictwo (380) - serial
- **17:00** Teleexpress
- **17:20** Pogoda
- **17:35** Daję słowo - Maciej Orłoś - talk-show
- **18:40** Jaka to melodia? - pr. rozryw.
- **19:30** 19.30
- **20:05** Pogoda
- **20:10** Sport
- **20:20** Gra z Cieniem (6) - serial
- **21:20** Rolnik szuka żony - pr. rozryw.

WIECZOREM
- **22:25** Moja wielka grecka wycieczka - komedia romant., Hiszpania/USA 2009
- **00:10** Figurant - dramat obyczajowy, Polska 2023
- **02:05** Trzy sekundy - film sensacyjny, Kanada/Wielka Brytania/USA 2020. Zdekonspirowany agent sił specjalnych, mogąc liczyć wyłącznie na siebie, musi stoczyć walkę o przetrwanie i uratować pozostawione na wolności żonę i córkę.

TVP 2

RANO
- **07:55** Pytanie na śniadanie
- **11:30** The Voice of Poland 15: Bitwa, część 1 (12) - widowisko
- **12:40** The Voice of Poland 15: Bitwa, część 2 (12) - widowisko
- **14:00** Familiada - teleturniej
- **14:30** Koło fortuny - teleturniej
- **15:10** Szansa na sukces. Opole 2024
- **16:10** Cudowne lata - widowisko
- **17:15** Górna półka smaku - mag.
- **17:55** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag. kult.

PO POŁUDNIU
- **18:35** Poczet świrów polskich
- **19:15** Rodzinka.pl (287) - serial
- **20:00** Podwójna tożsamość - dramat sensacyjny, Niemcy/USA 2007, wyk. Paul Walker, Laurence Fishburne, Jason Lewis. Tim Kearney, były żołnierz piechoty morskiej, odsiaduje wyrok w więzieniu stanowym. Od agenta wydziału antynarkotykowego Tada Gruzsa dostaje propozycję nie do odrzucenia: w zamian za wolność Tim ma przez jakiś czas udawać zmarłego niedawno bossa narkotykowej mafii Bobby'ego Z, do którego jest łudząco podobny.
- **21:45** no... wiadomo - mag.
- **22:35** Judy - dramat biograficzny, Wielka Brytania/USA 2019
- **00:40** Instynkt (5) - serial
- **01:40** Kręcisz mnie - komedia romantyczna, Belgia/Francja 2018

POLSAT

RANO
- **06:00** Nowy dzień z Polsat News
- **08:00** halo tu polsat
- **11:20** Jak ukraść Księżyc - film animowany, USA 2010
- **13:30** Twoja Twarz Brzmi Znajomo - pr. rozryw.
- **15:30** Gwiazdy Kabaretu - pr. rozryw.
- **16:30** Nasz nowy dom - reality show
- **17:30** Awantura o kasę - teleturniej
- **18:50** Wydarzenia
- **19:15** Sport

PO POŁUDNIU
- **19:20** Pogoda
- **19:30** Państwo w państwie - pr. publ.
- **19:55** Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami - pr. rozryw.
- **22:05** Teściowie (28) - serial
- **22:35** Teściowie (29) - serial
- **23:05** Sztanga i cash - komedia kryminalna, USA 2013
- **01:55** Oficer Blart w Las Vegas - komedia sensacyjna, USA 2015, wyk. Kevin James, Raini Rodriguez, Neal McDonough. Fajtłapowaty sklepowy ochroniarz Paul Blart zostaje wysłany do Las Vegas na kongres strażników. Podczas kongresu Blart staje się świadkiem napadu z bronią w ręku. Tylko on może powstrzymać przestępców. Niezdarność jest jego sprzymierzeńcem.
- **03:55** Świat według Kiepskich - serial

REPUBLIKA

RANO
- **06:00** Mag. Filmowy Piotra Goćka
- **06:25** Smaki Polski
- **06:50** Biznes Polska
- **07:00** Transmisja Mszy Świętej
- **08:00** Żyj lepiej
- **08:10** Republika wstajemy!
- **08:30** Przyjaciele Republiki
- **09:00** Republika rano - Serwis
- **09:05** Miłosz Kłeczek Wysokie napięcie
- **10:00** Republika rano - Serwis
- **10:05** Studio prasowe
- **11:00** Salonik polityczny
- **12:00** Polityczna kawa

PO POŁUDNIU
- **13:00** Republika dzień - Serwis
- **13:10** Ameryka, Polityka i Dolary. Raport z USA
- **13:40** Za siódmą górą
- **14:00** Republika dzień - Serwis
- **14:10** 1410 Bitwa polityczna
- **14:40** Na pomoc!
- **15:00** Koronka do Miłosierdzia Bożego
- **15:15** Republika dzień, Serwis
- **16:40** Oko na niedzielę
- **16:55** Express Republiki
- **17:10** Express Republiki+
- **17:25** Express Republiki Luz
- **17:45** Miłosz Kłeczek. W ruchu
- **18:20** Republika dzień - Serwis
- **18:40** Smaki Polski
- **18:55** Sport w Republice
- **19:00** Dzisiaj - serwis inform.
- **19:40** Gość Dzisiaj
- **20:00** Ściśle jawne

WIECZOREM
- **20:50** Wywiad z chuliganem
- **21:45** Piachem w tryby
- **22:30** Republika wieczór
- **23:25** Sport w Republice
- **23:30** Express Republiki
- **23:45** Express Republiki+
- **00:00** Poland Daily

PULS

RANO
- **06:25** Kobra - oddział specjalny (3) - serial
- **07:25** Kobra - oddział specjalny (4) - serial
- **08:25** Ranczo (6) - serial
- **09:30** Ranczo (7) - serial
- **10:30** Ranczo (8) - serial
- **11:35** Ranczo (9) - serial
- **12:35** Ranczo (10) - serial
- **13:40** Sześć dni, siedem nocy - komedia przygodowa, USA 1998
- **15:45** Sahara - film przygodowy, Francja/Niemcy/Hiszpania/USA/Wielka Brytania 2005

PO POŁUDNIU
- **18:20** Taxi 4 - komedia sensacyjna, Francja 2007
- **20:00** Niedziela z gwiazdami: Świat w ogniu - film sensacyjny, USA 2019
- **22:25** Bliźniak - film sensacyjny, Kolumbia/Chiny/USA 2019, wyk. Will Smith, Mary Elizabeth Winstead. Były płatny zabójca Henry Brogan zostaje zmuszony do ucieczki przez młodego i wysoce wykwalifikowanego agenta, który nie cofnie się przed niczym, by osiągnąć swój cel. W niewyjaśniony sposób potrafi on przewidzieć każdy ruch Henry'ego. Brogan wkrótce dokonuje wstrząsającego odkrycia - nieznajomy, który plącze mu szyki, to jego własny dwudziestokilkuletni klon.
- **00:50** Jestem zemstą - film sensacyjny, USA 2016
- **02:25** Dyżur 3 (34) - serial dok.

POLONIA

RANO
- **06:00** Panorama
- **06:40** M jak miłość (1808) - serial
- **07:30** Pytanie na śniadanie - pobudka
- **07:55** Pytanie na śniadanie
- **11:20** Wynalazki na medal - mag.
- **11:35** Akademia życia
- **11:55** Między ziemią a niebem
- **12:00** Anioł Pański
- **12:15** Między ziemią a niebem
- **12:55** Słowo na niedzielę
- **13:00** Transmisja mszy świętej z kościoła pw. Świętych Polskich Braci Męczenników w Bydgoszczy

PO POŁUDNIU
- **14:25** Piłka nożna: Betclic 1. Liga - mecz: Arka Gdynia - Pogoń Siedlce
- **17:00** Teleexpress
- **17:20** M jak miłość (1810) - serial
- **18:10** Jak nas widzą... - pr. publ.
- **18:40** Daje słowo - Maciej Orłoś - talk-show
- **19:30** 19.30
- **20:05** Sport
- **20:10** Pogoda
- **20:20** Stulecie Winnych (7) - serial

WIECZOREM
- **21:15** Z gwiazdą przez świat
- **22:10** Rybka canero - sztuka Juliusza Machulskiego
- **23:35** Top 3 Marka Sierockiego: Lady Pank
- **00:00** Panorama
- **00:35** World News
- **01:10** Informacje kulturalne
- **01:30** Program informacyjny
- **02:00** Sport
- **02:05** Pogoda
- **02:10** Ranczo (26) - serial
- **03:00** Ranczo (27) - serial
- **03:50** Jak nas widzą - pr. publ.

TRWAM

RANO
- **08:00** Słowo życia
- **08:05** Polski punkt widzenia
- **08:30** Z Parlamentu Europejskiego
- **09:00** Prymas Stefan Wyszyński
- **09:10** Spotkanie z Magdą Buczek
- **09:15** Manna z Nieba
- **09:30** Msza święta z Jasnej Góry
- **10:30** Msza święta z obrzędem kanonizacji: Transmisja z placu św. Piotra
- **12:00** Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
- **12:15** Papież Polak do rodaków
- **12:40** Kuźnia Redemptorystów

PO POŁUDNIU
- **13:30** Wszystkim i wszędzie - dok.
- **14:00** Oddech Boga
- **15:00** Wieś - to też Polska
- **16:00** Informacje dnia
- **16:10** Koncert życzeń
- **16:45** Jestem gotowy na wszystko... - dok.
- **17:30** Sól ziemi
- **18:00** Anioł Pański
- **18:05** Informacje dnia
- **18:15** Rozmowy niedokończone
- **19:30** Moja katolicka rodzina
- **20:00** Informacje dnia

WIECZOREM
- **20:20** Różaniec
- **20:50** Myśląc Ojczyzna
- **21:00** Apel Jasnogórski
- **21:20** Informacje dnia
- **21:40** Retrospekcja
- **21:45** Stan bezpieczeństwa państwa
- **22:00** Polskie dziedzictwo
- **22:45** Jak wygrać małżeństwo
- **23:00** Jak my to widzimy
- **23:30** Tam, gdzie Bóg płacze
- **00:00** Słowo życia
- **00:05** Świat w obrazach
- **00:10** Informacje dnia

HISTORIA

RANO
- **07:25** Był taki dzień
- **07:35** Korona królów. Jagiellonowie (195) - serial
- **08:10** Mozaika żydowska. Magazyn kulturalno-religijno-społeczny
- **08:30** Z historii prawosławia w Polsce. W dobie Sejmu Wielkiego
- **09:00** Wiedźmin (1) - serial
- **10:05** Historia kuchni polskiej
- **10:50** Niedzielny poranek - film dokumentalny, Polska 1955

PO POŁUDNIU
- **11:15** Zapomniane szlaki pielgrzymkowe Europy: Szlak do Canterbury
- **12:15** Wielkie rzeki świata: Nil
- **13:20** Wojownicy czasu: My z Napoleonem, czyli druga wojna polska 1812
- **14:00** Żyj i pozwól umrzeć - film sensacyjny, Wielka Brytania 1973
- **16:05** Fake czy historia? - pr. publ.
- **16:50** Kolebka Solidarności
- **17:00** Złoto, waluta zachłanności: Skarb nad skarby
- **18:05** Polskie drogi (7) - serial
- **19:50** Sekrety starożytnych inżynierów (6) - serial dok.
- **20:50** Wojna koreańska: Niekończąca się wojna (2) - film dokumentalny, Francja 2019
- **21:50** Stawka większa niż życie (16) - serial
- **22:50** Strachy (3) - serial
- **00:20** Historia w postaciach zapisana
- **01:30** Historia jednej fotografii - dok., Polska 2019

KINO POLSKA

RANO
- **06:00** Dzień jak co dzień - film krótkometrażowy, Polska 2019
- **06:20** Wojciech Cejrowski. Kura - pr. rozryw.
- **07:00** Urodziny młodego warszawiaka - dramat wojenny, Polska 1980
- **09:05** Giuseppe w Warszawie - komedia wojenna, Polska 1964
- **11:20** Janosik - film przygodowy, Polska 1974, reż. Jerzy Passendorfer, wyk. Marek Perepeczko, Ewa Lemańska, Bogusz Bilewski, Witold Pyrkosz

PO POŁUDNIU
- **13:55** Gdzie jest generał... - komedia wojenna, Polska 1963
- **15:50** Pieczone gołąbki - komedia, Polska 1966
- **17:55** Rzeczpospolita babska - komedia, Polska 1969
- **20:00** Obława - dramat wojenny, Polska 2012
- **21:50** Ach śpij, kochanie - film kryminalny, Polska 2017
- **23:50** Zaraz pęknę - film krótkometrażowy, Polska 2023
- **00:05** Misja Afganistan (5) - serial
- **01:00** Misja Afganistan (6) - serial
- **02:00** Pejzaż horyzontalny - film obyczajowy, Polska 1978
- **03:55** Miłość po angielsku - komedia romantyczna, Wielka Brytania 2022
- **05:45** W takim niedużym mieście... - film dokumentalny, Polska 1971

TVP DOKUMENT

RANO
- **06:25** Podróże z historią: Jedyne takie miasto
- **07:00** Powrót do dziczy: River Gorge, New Zealand
- **07:55** Błękitna planeta. Powrót: Wielka Rafa Koralowa
- **08:55** Genialna współczesność: Obuwie sportowe
- **09:55** Korea Południowa z Aleksandrem Armstrongiem
- **10:45** Kolejarskie słowo - dok.
- **11:10** Król - dok.
- **11:25** Według Wandy - dok.
- **12:00** Odyseja - rzeczywistość czy fikcja: Ostatni akt: powrót

PO POŁUDNIU
- **13:00** Tacy byliśmy: Gdy nam śpiewał Krzysztof Krawczyk
- **13:30** Magiczne Podhale z Sebastianem Karpielem-Bułecką
- **14:00** Najmłodsi wśród zwierząt: Mieszkańcy wód
- **15:00** Życie w dziesięciu odsłonach: John Lennon
- **16:00** Poznać i zrozumieć raka - dok.
- **17:10** Jedwabny szlak Joanny Lumley: Uzbekistan i Kirgistan
- **18:05** Nefertiti: Do kogo należy jej uroda? - dok.
- **19:05** Clint Eastwood - ostatni z wielkich - dok.
- **20:10** Jerzy Popiełuszko. Posłaniec prawdy - dok.
- **21:50** Tajemnice bólu - dok.
- **22:55** Tamte lata, tamte dni
- **23:30** Amy - dok.
- **01:45** Dom na Stawisku - dok.

KULTURA

RANO
- **06:25** Nasza generacja: Zatracona osobowość
- **07:05** Rozmowy (nie)wygodne - pr. publ.
- **08:00** Nabożeństwo metodystyczne w Tarnowie
- **09:05** Dokument tygodnia: Jules Verne i jego podróż dookoła świata - film dokumentalny, Francja 2023
- **10:10** Od ucha do ucha: Kowalski przy tablicy - Pusty basen
- **10:20** Od ucha do ucha: Kapitan Kloss

PO POŁUDNIU
- **10:40** Amerykańskie śniadanie: Rawhide 2 (7) - serial
- **11:45** Poczet świrów polskich
- **12:20** Bilet do kina: Mój tydzień z Marilyn - dramat biograficzny, Wielka Brytania/USA 2011
- **14:10** Claude Monet: ulotne impresje - film dokumentalny, Niemcy 2020
- **15:20** Serialowa nostalgia: Zmiennicy (12) - serial
- **16:35** Dobry tytuł - mag. kult.
- **17:15** Niedziela z...: Ewą Błaszczyk
- **18:10** Dekalog 9 - dramat obyczajowy, Polska 1988
- **20:00** Ścieżki chwały - dramat wojenny, USA 1957
- **21:40** Sabine Weiss, portret ulicy - dok., Francja 2022
- **22:50** Kino krótkich filmów
- **23:50** Kino nocne: Wszystko będzie dobrze - dramat obyczajowy, Polska 2007
- **01:40** Niedziela z...: Ewą Błaszczyk

TVP SPORT

RANO
- **05:55** To zależy - mag.
- **06:35** Niezwykłe historie Biało-Czerwonych
- **07:05** Skoki narciarskie: Letnie mistrzostwa Polski - Zakopane 2024 - konkurs drużynowy na skoczni normalnej
- **08:40** Piłka nożna: Betclic 1. Liga - mecz: Znicz Pruszków - Wisła Płock
- **10:45** Kolarstwo torowe: Mistrzostwa świata - Ballerup 2024

PO POŁUDNIU
- **12:30** Sportowy top tygodnia
- **13:30** Kolarstwo torowe: Mistrzostwa świata - Ballerup 2024
- **17:00** Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa - studio
- **17:25** Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa - mecz: Raków Częstochowa - Pogoń Szczecin
- **20:10** Żeglarstwo: America's Cup - Barcelona - podsumowanie
- **21:35** Magazyn 2. ligi piłkarskiej (12) - magazyn piłkarski

WIECZOREM
- **22:15** Sportowy wieczór
- **22:55** Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa - mecz: Raków Częstochowa - Pogoń Szczecin
- **01:00** Boks: Gala w Londynie - podsumowanie

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

eprasa.pl 2491b8b2a7

W NIEDZIELĘ, 20 PAŹDZIERNIKA, POLECAMY

FAMILIJNY
PADDINGTON
NIEDZIELA 20.10 GODZ. 10.20, TV PULS2

Historia Misia Paddingtona to fantastyczna opowieść dla wszystkich dzieci, ich rodziców oraz dziadków. Któż nie zaopiekowałby się sympatycznym misiem siedzącym samotnie na wielkim dworcu kolejowym? Państwo Brown z dziećmi bez wahania przygarnęli uroczego niedźwiadka w czerwonym kapeluszu i... odtąd już nic nie było jak dawniej. Do Londynu Miś Paddington przybył w tajemniczy sposób aż z Peru, ale ta podróż to dopiero początek przygód niezwykłego zwierzaka. Spokojne życie Jonathana Browna i jego siostry będzie teraz pełne nie tylko prześmiesznych sytuacji, lecz także niesamowitych zdarzeń, które ściągnie na nich niedźwiadek.

BIOGRAFICZNY
SMOK: HISTORIA BRUCE'A LEE
NIEDZIELA 20.10 GODZ. 11.25, TV4

Urodzony w 1940 r. w San Francisco Bruce Lee spędza dzieciństwo w Hongkongu. W wieku 14 lat popada w konflikt z synem lokalnego gangstera. Od tej pory zaczyna systematycznie trenować kung-fu. Kłopoty z policją skłaniają nastolatka do powrotu do USA. Studia na wydziale filozoficznym nie przeszkadzają mu w dalszych ćwiczeniach. Zakłada własną szkołę walki. Wkrótce zostaje odkryty przez producenta z Hollywood. Zdobywa oszałamiającą popularność. Jego najbardziej znane filmy to „Droga smoka" i „Wejście smoka". Biografia Bruce'a Lee bawi i wzrusza, przynosząc spektakularne popisy mistrzów wschodnich sztuk walki. W jego postać wcielił się wspaniale Jason Scott Lee.

PRZYGODOWY
SAHARA
NIEDZIELA 20.10 GODZ. 15.45, TV PULS

Badacz i poszukiwacz przygód Dirk Pitt (Matthew McConaughey) znajduje monetę, która jest potwierdzeniem pewnej legendy z czasów wojny secesyjnej. Natychmiast wyrusza na poszukiwanie zaginionego skarbu, który najprawdopodobniej ukryty jest w pustynnych piaskach Afryki Zachodniej. Podczas poszukiwań „statku śmierci" – okrętu wojennego konfederatów, który wiózł bezcenny ładunek – Dirk i jego dowcipny pomagier Al Giordino (Steve Zahn) spotykają dr Evę Rohas (Penelope Cruz). Piękna lekarka zgłębia tajemnicę dziwnej epidemii wyniszczającej ten niebezpieczny region Afryki. Jednocząc siły, wspólnie poszukują statku, w którego istnienie nikt nie wierzy, oraz źródła tajemniczej zarazy.

W PONIEDZIAŁEK, 21 PAŹDZIERNIKA, POLECAMY

DOKUMENTALNY
KLERYCY W KOMUNISTYCZNEJ ARMII
PONIEDZIAŁEK 21.10 GODZ. 9.15, TVP HISTORIA

Klerycy po raz pierwszy pojawili się w armii w 1959 r. W ciągu 20 lat przez jednostki wojskowe przewinęło się ich blisko 3 tys. Święci – tak ich nazwali żołnierze. Władze komunistyczne złamały zawarte 9 lat wcześniej porozumienie między rządem a episkopatem Polski o niepowoływaniu seminarzystów do służby wojskowej. Film pokazuje prześladowania, jakich doświadczali alumni seminariów duchownych, których wcielano do specjalnych jednostek. Przedstawiono też świadectwa księży, którzy w różnych latach odbywali służbę w specjalnych jednostkach wojskowych, m.in. w Bartoszycach, Brzegu i Gdańsku. Film otrzymał Grand Prix Prezesa IPN w konkursie na Audycję Historyczną Roku 2018.

DRAMAT HISTORYCZNY
STREFA INTERESÓW
PONIEDZIAŁEK 21.10 GODZ. 15.40, HBO

Porażające studium banalności zła. W „Strefie interesów" brytyjski reżyser Jonathan Glazer przygląda się domowej idylli w czasach nazistowskich Niemiec. Rudolf (Christian Friedel) wraz z żoną Hedwigą (Sandra Hüller) oraz czwórką dzieci i psem mieszkają w przestronnym, pedantycznie czystym domu z wypielęgnowanym ogrodem i szklarnią. Celebrują rodzinne obiady, marzą o wakacjach w ukochanych Włoszech. W weekendy lubią popływać kajakami lub pospacerować po lesie z przyjaciółmi. Jednak zza ścian ich domu często dobiegają niepokojące odgłosy, a czasem rozpaczliwe krzyki, ponieważ Rudolf Höss jest komendantem obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau…

FILMOWE ŻYCIORYSY
SŁODKA NIEPODLEGŁOŚĆ
PONIEDZIAŁEK 21.10 GODZ. 22.30, TV TRWAM

Film Antoniego Wojtkowiaka opowiada historię rodziny Schwarców, która prowadzi we Wrześni cukiernię nieprzerwanie od 145 lat. Firma przetrwała dwie wojny światowe, komunizm i agresywny kapitalizm lat 90. Opowieść o cukierni jest punktem wyjścia do poznania historii tego wielkopolskiego miasta. „Słodka niepodległość" to fabularyzowany dokument, w którym wystąpili mieszkańcy Wrześni. Historycy i regionaliści zaprezentowali w nim najważniejsze wydarzenia w jej dziejach – ze strajkiem dzieci w 1901 r. na czele. Produkcja z cyklu „Filmowe życiorysy", w którym to opowiadane są niezwykłe losy różnych mieszkańców Wielkopolski.

eprasa.pl 2491b8b2a7

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

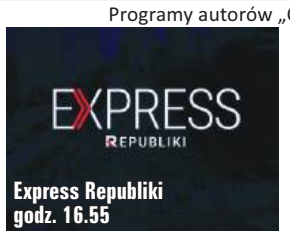

TVP 1

RANO

08:00 Akacjowa 38 (452) - serial
08:50 Ranczo (78) - serial
09:45 Komisarz Alex (133) - serial
10:40 Ojciec Mateusz (113) - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie (218) - serial
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:55 BBC w Jedynce
14:00 Wichrowe wzgórze (32) - serial
14:55 Jaka to melodia? - pr. rozryw.

PO POŁUDNIU

15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo (381) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
17:55 Klan (4393) - serial
18:25 Reporterzy - mag.
18:45 Akacjowa 38 (479) - serial
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport

WIECZOREM

20:15 Pogoda
20:30 Teatr Telewizji: Pełna powaga - teatr TV
21:45 Postscriptum: „Pełna powaga” - wywiad
22:15 Pielgrzymi - film dokumentalny, Polska 2024
23:20 Balans bieli - pr. religijny
00:05 King Kong - film przygodowy, USA 1976, wyk. Jessica Lange, Jeff Bridges
02:30 Moja wielka grecka wycieczka - komedia romant., Hiszpania/USA 2009

TVP 2

RANO

07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Okrasa łamie przepisy
11:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - mag.
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja (56) - serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:30 Na sygnale (615) - serial
15:00 Na dobre i na złe (929) - serial
15:50 Jak było? Jak Jest?
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

PO POŁUDNIU

17:20 Miłość i nadzieja (57) - serial
18:15 Va banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Barwy szczęścia (3054) - serial
20:05 Barwy szczęścia (3055) - serial
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość (1821) - serial
21:55 Na sygnale (616) - serial
22:30 Krew z krwi (2) - serial
23:25 Układ zamknięty - dramat sensacyjny, Polska 2013. Oparta na prawdziwych wydarzeniach historia właścicieli świetnie prosperującej spółki, którzy wskutek zmowy skorumpowanych urzędników zostają oskarżeni o działalność w grupie przestępczej.
01:35 O mnie się nie martw 12 (4) - serial
02:35 Judy - dramat biograficzny, Wielka Brytania/USA 2019

POLSAT

RANO

06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i partnerzy (304) - serial
09:00 Malanowski i partnerzy (305) - serial
09:30 Sekrety rodziny (244) - serial
10:30 Dlaczego ja? (931) - serial
11:30 Gliniarze (780) - serial
12:30 Gliniarze (781) - serial
13:30 Gliniarze (782) - serial
14:35 Dlaczego ja? (1373) - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda

PO POŁUDNIU

16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 (968) - serial
17:00 Gliniarze (993) - serial
18:00 Pierwsza miłość (3877) - serial
18:50 Wydarzenia
19:18 Gość „Wydarzeń”
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:35 Malanowski. Nowe rozdanie (29) - serial

WIECZOREM

20:10 Megahit: Marsjanin - film SF, Jordania/Wielka Brytania/USA/Węgry 2015. Podczas misji załogowej na Marsa amerykański astronauta Mark Watney zostaje uznany za zmarłego i pozostawiony przez załogę na planecie. Ale Mark wciąż żyje i musi znaleźć sposób, by skontaktować się z Ziemią.
23:15 Nowe oblicze Greya - melodramat, Chiny/USA 2018
01:45 Szósty dzień - film SF, Kanada/USA 2000

REPUBLIKA

RANO

05:30 Przyjaciele Republiki
06:00 Agro Info
06:05 Republika wstajemy!
06:20 Przyjaciele Republiki
06:35 Republika wstajemy!
06:45 Przyjaciele Republiki
06:50 Republika wstajemy!
07:00 Przyjaciele Republiki
07:30 #Michał Rachoń Jedziemy
09:01 Po 9:00
10:01 Po 10:00
11:01 Po 11:00
12:00 W samo południe
12:30 Republika dzień, Serwis

PO POŁUDNIU

14:10 1410 Bitwa polityczna
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:15 Republika dzień, Serwis
16:55 Express Republiki
17:10 Express Republiki+
17:30 Ewa Bugała. Wszystko jasne
18:00 Republika dzień - Serwis
18:20 Polityczny horyzont Łukasza Jankowskiego
18:55 Sport w Republice
18:58 Prognoza pogody
19:00 Dzisiaj - serwis inform.

WIECZOREM

19:45 Gość Dzisiaj
20:20 W punkt
21:45 Piachem w tryby
22:20 Mówi się...
22:55 Codziennie ******burza
23:10 Republika wieczór
23:35 Sport w Republice
23:40 Biznes Polska
23:55 Ekonomia raport flash
00:00 Express Republiki
00:15 Express Republiki+
00:35 Poland Daily
01:00 #Rock Rachoń
01:30 #Michał Rachoń Jedziemy

PULS

RANO

06:00 Nash Bridges (100) - serial
07:00 Nash Bridges (101) - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny (5) - serial
09:00 Unforgettable (35) - serial
10:00 Zaklinaczka duchów (67) - serial
11:00 Nie igraj z aniołem (46) - serial
12:00 Nie igraj z aniołem (47) - serial
12:55 Zaklinaczka duchów (68) - serial
13:50 Unforgettable (36) - serial

PO POŁUDNIU

14:50 Lombard. Życie pod zastaw (513) - serial
15:50 Ranczo (10) - serial
16:55 Ranczo (11) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (813) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (814) - serial

WIECZOREM

20:00 10 minut - thriller, Kanada/USA 2019, wyk. Bruce Willis, Michael Chiklis. Frank i jego brat Joe są złodziejami, którzy przyjmują zlecenie obrabowania banku. Napad się nie udaje, Joe ginie w czasie ucieczki, a Frank traci przytomność na 10 minut. Po tym czasie próbuje ustalić, co się stało i dlaczego skok się nie powiódł.
22:00 Paradise City - thriller, USA 2022
23:50 W imię zasad - thriller, USA 2014
02:00 Dzielnica strachu (293) - serial

POLONIA

RANO

06:00 Panorama
06:35 SMS - Szkoła Metodystycznej Służby - reportaż
07:00 Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko
07:30 Pytanie na śniadanie
11:10 Przystanek Ameryka
11:30 Barwy szczęścia (2994) - serial
12:00 Gość poranka
12:25 Stulecie Winnych (7) - serial
13:20 Kiedyś to było... - magazyn
13:55 Polacy światu
14:05 Kulturalni PL

PO POŁUDNIU

15:05 Cześć, czy mogę Cię zjeść?
15:15 Ale talent
15:30 Program informacyjny
16:00 Korona królów. Jagiellonowie (201) - serial
16:30 Barwy szczęścia (2994) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
17:50 Teleexpress Extra
18:15 Słownik polsko@polski
18:45 Panorama
19:00 Polacy światu

WIECZOREM

19:10 Wynalazki na medal
19:25 Pytanie dnia
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Zabić na końcu - komedia sensacyjna, Polska 1990
22:10 Święty Sojusz kontra Imperium Zła - dok.
23:10 Panorama
23:45 Dziennik regionów
00:10 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

TRWAM

RANO

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:30 Moja katolicka rodzina
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:20 Stan bezpieczeństwa państwa
11:30 Warto być ojcem
11:45 Muzyczne chwile
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Leśne rzeki - dok.
13:00 Naszym powołaniem jest świętość

PO POŁUDNIU

13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:30 Sybiraczka (2) - dok.
15:00 Mistyczne serce Lasu Wiedeńskiego. Opactwo Heiligenkreuz
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Porady medyczne bonifratrów
17:00 Świadkowie
17:30 Rajd Katyński
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone

WIECZOREM

19:30 Poznajemy Polskę
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc historia
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Z wędką nad wodę
22:30 Filmowe życiorysy PL: Słodka niepodległość
23:25 Nie bój się, Ja jestem z tobą
00:00 Słowo życia

HISTORIA

RANO

06:40 Fake czy historia? - pr. publ.
07:30 Przypadek Polski. Polityka i idee
08:00 Stulecie Winnych 2 (21) - serial
08:45 Piękno utracone - reportaż
09:15 Historia Polski: Klerycy w komunistycznej armii
10:15 Encyklopedia II wojny światowej
10:50 Nieposkromione Wielkie Jeziora: Wielki chłód
11:45 Spór o historię: Październik '56

PO POŁUDNIU

12:20 Daleko od szosy (3) - serial
13:45 Krótki dzień pracy - film polityczny, Polska 1981
15:10 Korona królów (96) - serial
15:35 PRL de Luxe - film dokumentalny, Polska 2007
15:55 Sensacje XX wieku
16:30 Sensacje XX wieku
17:05 Historia Polski: Kurierka
18:00 Portrety wojenne
18:35 Flesz historii
18:55 Stulecie Winnych 2 (22) - serial

WIECZOREM

20:00 Historia w postaciach zapisana: D'Artagnan, muszkieter Króla Słońce
21:50 Wojna o trony. Prawdziwa historia Europy: Gra sojuszy. 1461-1483
22:50 Wojna koreańska: Niekończąca się wojna
23:50 Sensacje XX wieku
01:00 Zeldowicz. Teoria spalania i detonacji
02:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

KINO POLSKA

RANO

06:00 Złombol (5) - serial dok.
06:45 Nowy kabaretowy rejs - pr. rozryw.
07:45 Nowy kabaretowy rejs - pr. rozryw.
08:45 Na kłopoty... Bednarski (5) - serial
09:55 Nóż w wodzie - dramat psychologiczny, Polska 1961, wyk. Leon Niemczyk, Jolanta Umecka, Zygmunt Malanowicz
11:55 Dobry wojak Szwejk - komedia obyczajowa, Czechosłowacja 1956
14:25 Zaklęte rewiry - dramat obyczajowy, Czechosłowacja/Polska 1975
16:35 Na kłopoty... Bednarski (7) - serial
17:50 Czterej pancerni i pies (8) - serial
18:50 Do krwi ostatniej (1) - serial
20:00 Premiera: Twarz - dramat obyczajowy, Polska 2017
21:50 Maria Skłodowska-Curie - film biograficzny, Belgia/Francja/Niemcy/Polska 2016, wyk. Karolina Gruszka, Charles Berling, Izabela Kuna
23:50 Prawdziwe uczucia - etiuda filmowa, Polska 2020
00:25 Zgorszenie publiczne - komedia romantyczna, Polska 2009
02:10 Cudowne miejsce - dramat psychologiczny, Polska 1994
04:25 Gdzie jest trzeci król - film kryminalny, Polska 1966

TVP DOKUMENT

RANO

05:35 Dzika Polska: Dzięcioł na językach
06:05 Podróże z historią: Kulisy dawnych podróży
06:45 Życie w dziesięciu odsłonach: John Lennon
07:45 Najmłodsi wśród zwierząt: Mieszkańcy wód
08:45 Poznać i zrozumieć raka
09:55 Jedwabny szlak Joanny Lumley: Uzbekistan i Kirgistan
10:50 Ostatni posterunek - dok.
11:25 Lena na Bałkanach: Tradycja
12:00 Nefertiti: Do kogo należy jej uroda? - dok.
13:00 Film dla Stasia - dok.
14:00 Belize nieznane (1) - serial dok.
15:00 Ropuchy i ludzie - dok.
16:00 Chemiczny świat: Początki
17:05 Wszystkie kolory świata: Egipt - wokół Nilu
18:05 Podróż przez Włochy: Via Cassia
19:10 Czy Pani mnie słyszy? - dok.
20:15 Czarna Wołga (6) - serial dok.

WIECZOREM

21:20 Cyberwojna - dok.
22:25 Tylko wiatr - dok.
23:35 Mroczne dusze: Guy Georges. Bestia z Bastylii
00:30 Przestrzenie Banacha - film dokumentalny, Polska 2005
01:30 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
02:05 Plus minus, czyli podróże muchy na wschód - dok.
03:00 Henryk Sławik - polski Wallenberg - dok.

KULTURA

RANO

06:40 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
07:20 Mieszczanie żywieccy: Beata i Ada
07:50 Podróże z historią: Polskie cuda natury
08:30 Od ucha do ucha: Kowalski przy tablicy - Pusty basen
08:40 Od ucha do ucha: Kapitan Kloss
09:00 Amerykańskie śniadanie: Rawhide 2 (7) - serial
10:05 „W Polskę idziemy...”, czyli jubileusz Wiesława Gołasa (2)
11:10 Kabaretowy alfabet Dwójki: G jak Gołas
11:50 Dokument.pl: Buntowniczka nie z wyboru - film dokumentalny, Polska 2022
12:50 Magiczne drzewo - film fantasy, Polska 2008
14:30 Wydarzenie aktualne
15:05 Kino retro: Różowa Pantera kontratakuje - komedia, Wielka Brytania/USA 1976
17:00 Najważniejszy dzień życia (5) - serial

WIECZOREM

18:00 Hala odlotów - talk-show
19:00 Portrety: Urszula Dudziak: Życie jest piękne
20:00 Śmierć Zygielbojma - dramat hist., Polska 2021
21:40 Scena muzyczna: Łukasz Długosz i Janusz Olejniczak
22:35 Tully - komediodramat, USA 2018
00:25 Zappa - film dokumentalny, Wielka Brytania/USA 2020
02:40 Biały, biały dzień - dramat obyczajowy, Islandia/Dania/Szwecja 2019

TVP SPORT

RANO

05:30 Sportowy wieczór
06:15 Piłka nożna: Liga Narodów - mecz: Polska - Portugalia
08:25 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa - mecz: Raków Częstochowa - Pogoń Szczecin
10:30 Sportowy top tygodnia - magazyn sportowy
11:30 Kolarstwo torowe: Mistrzostwa świata - Ballerup 2024 - 5. dzień
13:10 Piłka nożna: Betclic 2. Liga - mecz: Wisła Puławy - Zagłębie Sosnowiec
15:10 Magazyn 2. ligi piłkarskiej
15:55 Piłka nożna: Betclic 1. Liga - mecz: Arka Gdynia - Pogoń Siedlce
18:00 Betclic 1. liga magazyn - magazyn piłkarski
19:00 Piłka nożna: Betclic 1. Liga - mecz: Stal Rzeszów - Ruch Chorzów
21:00 Betclic 1. liga magazyn (13) - magazyn piłkarski
21:35 GOL - magazyn piłkarski

WIECZOREM

22:45 Sportowy wieczór
23:10 Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA - mecz: Aston Villa FC - FC Bayern Monachium
01:15 Boks: Gala w Londynie - waga superlekka: Adam Azim - Ohara Davies
02:15 Boks: Walka o pas IBO World w Londynie - waga półśrednia: Michael McKinson - Tulani Mbenge
03:20 Piłka nożna: Liga Narodów - mecz: Włochy - Belgia

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

eprasa.pl 2491b8b2a7

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

Popiełuszko. Wolność jest...
godz. 0.20

Biały, biały dzień
godz. 23.35

60 sekund
godz. 21.50

W punkt
godz. 20.20

Fałszerz
godz. 22.20

Ranczo
godz. 12.25

TVP 1

RANO

08:00 Akacjowa 38 (453) - serial
08:50 Ranczo (79) - serial
09:50 Komisarz Alex (134) - serial
10:50 Ojciec Mateusz (114) - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie (219) - serial
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:40 Magazyn rolniczy
13:00 Natura w Jedynce
14:00 Wichrowe wzgórze (33) - serial
14:55 Jaka to melodia? - pr. rozryw.

PO POŁUDNIU

15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo (382) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
17:55 Klan (4394) - serial
18:25 Reporterzy - magazyn reporterów
18:45 Akacjowa 38 (480) - serial
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport

WIECZOREM

20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie (220) - serial
21:05 Porzucony (7) - serial
22:05 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:05 Wydojeni - film dokumentalny, Nowa Zelandia 2022
00:20 Popiełuszko. Wolność jest w nas - film biograficzny, Polska 2009, wyk. Adam Woronowicz
03:05 Bella - dramat obyczajowy, Meksyk/USA 2006

TVP 2

RANO

07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Mamaland - mag.
12:00 ZdroWY Plan - mag.
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja (57) - serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:35 Na sygnale (616) - serial
15:05 M jak miłość (1821) - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja (58) - serial
18:15 Va banque - teleturniej

PO POŁUDNIU

18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Barwy szczęścia (3055) - serial
20:05 Barwy szczęścia (3056) - serial
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość (1822) - serial
21:55 Na sygnale (617) - serial
22:30 Glina (2) - serial
23:35 Biały, biały dzień - dramat obyczajowy, Islandia/Dania/Szwecja 2019.

WIECZOREM

W biały dzień ginie żona byłego szefa policji. Kobieta spada w przepaść rozpędzonym samochodem. Mimo żałoby mężczyzna stara się zacząć wszystko od nowa. Pewnego dnia odkrywa tajemnicę zmarłej żony.

01:35 Podwójna tożsamość - dramat sensacyjny, Niemcy/USA 2007
03:25 Rozbite marzenia. 1918-1939 (8) - serial

POLSAT

RANO

06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i partnerzy (306) - serial
09:00 Malanowski i partnerzy (307) - serial
09:30 Sekrety rodziny (245) - serial
10:30 Dlaczego ja? (932) - serial
11:30 Gliniarze (783) - serial
12:30 Gliniarze (784) - serial
13:30 Gliniarze (785) - serial
14:35 Dlaczego ja? (1374) - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda

PO POŁUDNIU

16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 (969) - serial
17:00 Gliniarze (994) - serial
18:00 Pierwsza miłość (3878) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Gość „Wydarzeń”
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:35 Malanowski. Nowe rozdanie (30) - serial
20:10 Siły specjalne - Polska - reality show

WIECZOREM

21:50 60 sekund - film sensacyjny, USA 2000.
Randall, były złodziej samochodów, potrafił w ciągu minuty ukraść każde auto. Kiedy jego brat wpada w kłopoty i w ręce mafii, Randall musi wrócić do zawodu.

00:15 Marsjanin - film SF, Jordania/Wielka Brytania/USA/Węgry 2015
03:25 Nasz nowy dom - reality show

REPUBLIKA

RANO

05:30 Przyjaciele Republiki
06:00 Agro Info
06:05 Republika wstajemy!
06:20 Przyjaciele Republiki
06:35 Republika wstajemy!
06:45 Przyjaciele Republiki
06:50 Republika wstajemy!
07:00 Przyjaciele Republiki
07:30 #Michał Rachoń Jedziemy
09:01 Po 9:00
10:01 Po 10:00
11:01 Po 11:00
12:00 W samo południe
12:30 Republika dzień, Serwis

PO POŁUDNIU

14:10 1410 Bitwa polityczna
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:15 Republika dzień
16:00 Republika dzień - Serwis
16:15 Republika dzień
16:55 Express Republiki
17:10 Express Republiki+
17:30 Miłosz Kłeczek zaprasza
18:55 Sport w Republice
18:58 Prognoza pogody
19:00 Dzisiaj - serwis inform.
19:45 Gość Dzisiaj
20:20 W punkt

WIECZOREM

21:45 Piachem w tryby
22:20 Mówi się...
22:55 Codziennie ******burza
23:10 Republika wieczór
23:50 Sport w Republice
23:55 Ekonomia raport flash
00:00 Express Republiki
00:15 Express Republiki+
00:35 Poland Daily
00:45 Poland Daily - Weather
00:50 Poland Daily
00:58 Poland Daily - Weather
01:00 #Rock Rachoń
01:30 #Michał Rachoń Jedziemy

PULS

RANO

06:00 Nash Bridges (101) - serial
07:00 Nash Bridges (102) - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny (6) - serial
09:00 Unforgettable (36) - serial
10:00 Zaklinaczka duchów (68) - serial
11:00 Nie igraj z aniołem (48) - serial
12:00 Nie igraj z aniołem (49) - serial
12:55 Zaklinaczka duchów (69) - serial
13:50 Unforgettable (37) - serial

PO POŁUDNIU

14:50 Lombard. Życie pod zastaw (514) - serial
15:50 Ranczo (11) - serial
16:55 Ranczo (12) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (814) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (815) - serial
20:00 Płonąca pułapka - dramat sensacyjny, USA 2004
22:20 Fałszerz - thriller, USA 2014.
Najlepszy na świecie fałszerz sztuki Raymond J. Cutter zawiera umowę z tajemniczym syndykatem, aby uzyskać wcześniejsze zwolnienie z więzienia. W zamian musi podjąć się sfałszowania obrazu Claude'a Moneta.

00:20 Alex Cross - thriller, USA 2012
02:20 Dzielnica strachu (294) - serial
03:20 Lombard. Życie pod zastaw (511) - serial

POLONIA

RANO

07:30 Pytanie na śniadanie
11:10 Wynalazki na medal
11:30 Barwy szczęścia (2995) - serial
12:00 Gość poranka
12:25 Ranczo (26) - serial
13:15 Ranczo (27) - serial
14:10 Hala odlotów - talk-show
15:05 Zagadki zwierzogromadki
15:30 Program informacyjny
16:00 Korona królów. Jagiellonowie (202) - serial
16:30 Barwy szczęścia (2995) - serial

PO POŁUDNIU

17:00 Teleexpress
17:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
17:50 Teleexpress Extra
18:15 Akcent wschodni
18:45 Panorama
19:10 Wilnoteka - magazyn
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Ojciec Mateusz (353) - serial
21:15 Ojciec Mateusz (354) - serial

WIECZOREM

22:15 Radość pisania (film o Wisławie Szymborskiej) - film dokumentalny, Polska 2005
23:10 Panorama
23:45 Dziennik regionów
00:10 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
00:35 World News
01:10 Wilnoteka
01:30 19.30
01:55 Pytanie dnia
02:05 Sport

TRWAM

RANO

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Od rycerza do żołnierza
09:00 Papież Polak do rodaków
09:35 Europejska perła baroku
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy
10:45 Zew natury
11:05 Mocni w wierze
11:40 Ma się rozumieć
12:00 Uroczystości odpustowe ku czci św. Jana Pawła II: Transmisja z Torunia
14:15 Ojcu Świętemu się nie odmawia... - wywiad

PO POŁUDNIU

14:50 Pani Mazowsza - dok.
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:25 Przyroda w obiektywie
16:40 Zdrowie z Bożej Apteki
16:55 Mateczniki Polskości: Muzeum Kresów Wschodnich w Węglińcu
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Zostań żołnierzem RP
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia

WIECZOREM

18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc historia
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Zamek Królewski w mieście stołecznym Poznaniu
23:25 Kierownik duchowy Sekretarki Bożego Miłosierdzia
00:00 Słowo życia

HISTORIA

RANO

07:00 Spór o historię: Polscy prymasi
07:35 Flesz historii
07:55 Stulecie Winnych 2 (22) - serial
08:45 Jacky od zadań specjalnych - film dokumentalny, Polska 2008
09:20 Historia Polski: Kurierka - film animowany, Polska 2021
10:20 Encyklopedia II wojny światowej
10:45 Zapomniane szlaki pielgrzymkowe Europy: Szlak do Canterbury
11:40 Wojownicy czasu: My z Napoleonem, czyli druga wojna polska 1812
12:15 Daleko od szosy (4) - serial
13:35 Wielkie rzeki świata: Nil
14:35 Oddałam Go Kościołowi
15:35 Korona królów (97) - serial
16:05 Sensacje XX wieku
16:45 Sensacje XX wieku
17:20 Historia Polski: Peryskop Gundlacha. Oczy alianckich czołgów

PO POŁUDNIU

18:15 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
18:50 Stulecie Winnych 2 (23) - serial

WIECZOREM

20:00 Okręty podwodne: Niebezpieczeństwo z głębin, część 2
21:05 Wyrok na Franciszka Kłosa - dramat wojenny, Polska 2000
22:50 Sensacje XX wieku
00:00 Krzyż Włoszczowa 1984
01:05 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

KINO POLSKA

RANO

06:00 Złombol (6) - serial dok.
06:50 Nowy kabaretowy rejs - pr. rozryw.
07:50 Nowy kabaretowy rejs - pr. rozryw.
08:55 Na kłopoty... Bednarski (6) - serial
10:00 Orzeł - dramat wojenny, Polska 1958
12:25 Przygoda na Mariensztacie - komedia, Polska 1953
14:20 Milioner - film obyczajowy, Polska 1977
16:20 Syzyfowe prace (1) - serial
17:40 Do krwi ostatniej (1) - serial
18:50 Do krwi ostatniej (2) - serial

PO POŁUDNIU

20:00 Rezerwat - komedia obyczajowa, Polska 2007
22:05 Juliusz - komedia, Polska 2018
00:00 Dobrze się kłamie w miłym towarzystwie - komedio-dramat, Włochy 2016
02:00 „Lata dwudzieste... lata trzydzieste...” - komedia muzyczna, Polska 1983, wyk. Grażyna Szapołowska, Tomasz Stockinger, Piotr Fronczewski.
Inżynier Adam Dereń prowadził poszukiwania ropy naftowej na Podkarpaciu. Finansowe oszustwo, w które został uwikłany, zmusza go do ucieczki. Postanawia jednak zemścić się na wspólnikach i lokuje ich kapitał w zagrożonym plajtą teatrze rewiowym.

04:25 Co lubią tygrysy - komedia obyczajowa, Polska 1989

TVP DOKUMENT

RANO

05:35 Dzika Polska: W dzień foczego narodzenia
06:10 Podróże z historią: Najdalsze zakątki dawnej Polski
06:45 Belize nieznane (1) - serial dok.
07:45 Ropuchy i ludzie - dok.
08:45 Chemiczny świat: Początki
09:45 Wszystkie kolory świata: Egipt - wokół Nilu
10:50 Misja - dok.
11:25 Lena na Bałkanach: Kosowo

PO POŁUDNIU

11:55 Podróż przez Włochy: Via Cassia
13:00 Tylko wiatr - dok.
14:05 Belize nieznane (2) - serial dok.
15:00 Głowonogi podbijają morza
16:00 Chemiczny świat: Wnętrze
17:05 Wszystkie kolory świata: Kazachstan. Serce Azji Środkowej
18:05 Podróż przez Włochy: Via Appia
19:10 Ida Haendel. Wiem, skąd jestem - dok.

WIECZOREM

20:15 Czarna Wołga (7) - serial dok.
21:20 Skąd, dokąd - dok.
22:25 Dziecko i clown - film dokumentalny, Dania 2011
23:30 Mroczne dusze: Jack Unterweger: więzienny poeta
00:30 Witajcie w domu - film dokumentalny, Polska 2004
01:30 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
02:00 Tam jest nasze życie - dok.

KULTURA

RANO

06:40 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
07:20 Mieszczanie żywieccy: Wisia, Małgorzata i Kaja
08:00 Podróże z historią: Z życia wyższych sfer
08:40 Informacje kulturalne
09:05 Najważniejszy dzień życia (5) - serial
10:10 Jutro wstanę rano i oparzę się herbatą - komedia, Czechosłowacja 1977
11:55 Portrety: Urszula Dudziak: Życie jest piękne - film dok., Polska 2008

PO POŁUDNIU

12:50 Dobry tytuł - mag. kult.
13:25 (Nie)zwykły Manhattan - dok., Polska 2022
15:00 Salto - dramat psychologiczny, Polska 1965
16:55 Najważniejszy dzień życia (6) - serial
18:20 W poszukiwaniu dobrego filmu - mag.
18:55 Partia, pieniądze, rock and roll: Nie wierzę politykom (3) - film dokumentalny, Polska 1997

WIECZOREM

20:00 Lalek - sztuka Zbigniewa Herberta
21:20 Lekkie obyczaje: Nasi ulubieńcy - komediodramat, Francja 2019
23:05 Picasso, metamorfozy od błękitu po różowy - film dok., Francja 2018
00:10 Śmierć Zygielbojma - dramat historyczny, Polska 2021
01:55 Buntowniczka nie z wyboru - film dokumentalny, Polska 2022

TVP SPORT

RANO

05:35 Sportowy wieczór
06:00 Piłka nożna: Liga Narodów - mecz: Polska - Chorwacja
08:15 Kolarstwo torowe: Mistrzostwa świata - Ballerup 2024 - podsumowanie
10:00 Betclic 1. liga magazyn - magazyn piłkarski
11:25 Piłka nożna: Betclic 1. Liga - mecz: Stal Rzeszów - Ruch Chorzów
13:30 Betclic 1. liga magazyn - magazyn piłkarski
14:00 GOL - magazyn piłkarski
15:10 Badminton: LOTTO Ekstraliga - mecz: KS Badminton Kobierzyce - UKS Unia Bieruń

18:00 Hokej: Superpuchar Polski - studio
18:25 Hokej: Superpuchar Polski - mecz: Re-Plast Unia Oświęcim - GKS Tychy
21:05 Retro TVP Sport - magazyn sportowy
23:00 Sportowy wieczór
23:45 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa - mecz: Raków Częstochowa - Pogoń Szczecin
01:50 Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024: Judo
03:05 Piłka nożna: Liga Narodów - mecz: Polska - Portugalia

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

eprasa.pl 2491b8b2a7

WE WTOREK, 22 PAŹDZIERNIKA, POLECAMY

PROGRAM KULTURALNY

MATECZNIKI POLSKOŚCI: MUZEUM KRESÓW WSCHODNICH W WĘGLIŃCU

WTOREK 22.10 GODZ. 16.55, TV TRWAM

Słowo „matecznik" oznacza miejsce, w którym zachowały się dawne tradycje. Program „Mateczniki polskości" przenosi widza do źródeł polskiej tożsamość narodowej, naszych zwyczajów i kultury ludowej. Antoni Gumiński wyrusza w podróż po Polsce do starych kuźni, nieczynnej kopalni, dawnych młynów, piekarni, fabryk i muzeów. Odwiedza dawnych mistrzów rzemiosła, którzy wciąż kultywują tradycje ojców. Tym razem będzie to Muzeum Kresów Wschodnich w Węglińcu. Placówka mieści się w dwóch kolejowych wagonach towarowych, ustawionych w węglinieckim parku miejskim. Jest prowadzona przez tutejszy Oddział Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich.

DRAMAT

PŁONĄCA PUŁAPKA

WTOREK 22.10 GODZ. 20.00, TV PULS

Pod czujnym okiem swojego mentora, kapitana Mike'a Kennedy'ego (John Travolta), strażak na okresie próbnym Jack Morrison (Joaquin Phoenix) wyrasta na doświadczonego weterana jednostki straży pożarnej w Baltimore. Jednak Jack staje na życiowym rozdrożu, ponieważ poświęcenia, które wielokrotnie narażały go na niebezpieczeństwo, znacząco wpłynęły na jego relacje z żoną i dziećmi. Podczas akcji gaszenia najgroźniejszego pożaru w swojej karierze zostaje uwięziony w 20-piętrowym budynku. Kapitan Kennedy gorączkowo koordynuje działania mające na celu uratowanie Jacka, podczas gdy ten zastanawia się nad swoim życiem. Jak zakończy się emocjonująca walka z czasem?

THRILLER

FAŁSZERZ

WTOREK 22.10 GODZ. 22.20, TV PULS

Tytułowy fałszerz to Raymond J. Cutter (John Travolta), genialny oszust, który nie ma sobie równych w przestępczym świecie. Przebywający za kratkami Raymond zawiera umowę z tajemniczym syndykatem zbrodni, aby uzyskać wcześniejsze zwolnienie z więzienia. W zamian musi podjąć się kradzieży i sfałszowania obrazu Claude'a Moneta, by następnie podmienić go z oryginałem w muzeum. Replika ma być tak doskonała, aby nikt nie zauważył różnicy. Napad wydaje się niemal niemożliwy do realizacji. Raymond, przyparty do muru, prosi o pomoc swojego ojca Josepha (Christopher Plummer) oraz syna Willa (Tye Sheridan). Wspólnie planują fałszerstwo wszech czasów.

W ŚRODĘ, 23 PAŹDZIERNIKA, POLECAMY

SHOW

ŁOWCY SKARBÓW. KTO DA WIĘCEJ

ŚRODA 23.10 GODZ. 18.00, TV4

Kolejna seria polskiej edycji międzynarodowego hitu, w którym posiadacze ciekawych przedmiotów mają szansę uzyskać profesjonalną ekspertyzę i sprzedać je z zyskiem. Grono kupujących stanowią koneserzy i dealerzy antyków, designu oraz przedmiotów kolekcjonerskich, którzy gotowi są licytować między sobą, czasem bardzo wysoko, by pozyskać tytułowe skarby do własnych zbiorów, antykwariatów lub sklepów. W tym odcinku na pierwszej licytacji wystąpią Paweł oraz jego dywan, który pochodzi najpewniej z Indii, z rejonu Kaszmiru. Następnym uczestnikiem będzie Dariusz, który przyjedzie z ikebaną z Włocławka z czasów PRL. Obiekt z fajansu składa się z misy i kul z otworami.

SERIAL OBYCZAJOWY

NA DOBRE I NA ZŁE – ODC. 930

ŚRODA 23.10 GODZ. 20.45, TVP2

Matylda zaczyna w Leśnej Górze praktyki – jako przyszła pielęgniarka – wspierana po cichu przez całą rodzinę. A Michał odkrywa przy okazji, że z dziewczyną właśnie zerwał jej ukochany Kacper. Tymczasem na SOR trafiają aż trzy ofiary wypadku, w tym dziecko z poważnym urazem kręgosłupa i głowy, które operuje profesor Bart (Piotr Głowacki). Ponadto specjaliści z Leśnej Góry podejmują decyzję o wybudzeniu ze śpiączki Anety, chociaż prof. Markiewicz ostro się temu sprzeciwia. Później nieoczekiwanie do szpitala przyjeżdża Zofia Markiewicz – zdezorientowana starsza kobieta, która cierpi na chorobę Alzheimera. Okazuje się, że jest żoną profesora.

KOSTIUMOWY

TRZYNASTY WOJOWNIK

ŚRODA 23.10 GODZ. 22.00, TV PULS

Film opowiada o młodym Arabie o imieniu Ahmed ibn Fahdlan (Antonio Banderas), który nierozważnie zakochuje się w kobiecie przeznaczonej innemu mężczyźnie. Na skutek tego zdarzenia zostaje wysłany w odległą i niebezpieczną podróż dyplomatyczną. W czasie wyprawy trafia do osady wikingów, gdzie właśnie odbywa się pogrzeb ich wodza. Nowy władca musi zebrać grupę trzynastu wojowników i wysłać ich na trudną misję. Okazuje się, że jeden z nich absolutnie nie może być człowiekiem z Północy. W rezultacie Ahmed wyrusza razem z wikingami. Czy podoła temu zadaniu i wraz ze swymi towarzyszami zwycięży zło?

eprasa.pl 2491b8b2a7

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

Instynkt pierwotny godz. 23.05

Tajemnica anioła godz. 23.00

Pokaż, kotku, co masz... godz. 21.50

Dzisiaj – serwis informacyjny godz. 19.00

Pierwszy król godz. 0.05

Barwy szczęścia godz. 11.30

TVP 1

RANO
- **08:00** Akacjowa 38 (454) - serial
- **08:50** Ranczo (80) - serial
- **09:45** Komisarz Alex (135) - serial
- **10:45** Ojciec Mateusz (115) - serial
- **11:35** Korona królów. Jagiellonowie (220) - serial
- **12:10** Agrobiznes
- **12:30** Agropogoda
- **12:35** Rok w ogrodzie extra
- **13:00** Natura w Jedynce
- **14:00** Wichrowe wzgórze (34) - serial
- **14:55** Jaka to melodia? - pr. rozryw.

PO POŁUDNIU
- **15:35** Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
- **16:05** Dziedzictwo (383) - serial
- **17:00** Teleexpress
- **17:15** Pogoda
- **17:20** Jaka to melodia? - pr. rozryw.
- **17:55** Klan (4395) - serial
- **18:25** Reporterzy - magazyn reporterów
- **18:45** Akacjowa 38 (481) - serial
- **19:30** 19.30
- **19:55** Pytanie dnia

WIECZOREM
- **20:10** Sport
- **20:15** Pogoda
- **20:25** Korona królów. Jagiellonowie (221) - serial
- **20:55** Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA - mecz: RB Lipsk - Liverpool FC
- **23:05** Instynkt pierwotny - thriller, USA 2019, wyk. Nicolas Cage, Famke Janssen
- **00:55** Magazyn Ekspresu Reporterów
- **02:00** King Kong - film przygodowy, USA 1976

TVP 2

RANO
- **06:55** Barwy szczęścia (3056) - serial
- **07:30** Pytanie na śniadanie
- **11:15** Dom Pokoju w Betlejem
- **11:50** Jak to się mówi - Kasia u Bralczyka - mag.
- **12:30** Koło fortuny - teleturniej
- **13:15** Miłość i nadzieja (58) - serial
- **14:05** Va banque - teleturniej
- **14:35** Na sygnale (613) - serial
- **15:05** M jak miłość (1822) - serial
- **16:00** Koło fortuny - teleturniej
- **16:35** Familiada - teleturniej

PO POŁUDNIU
- **17:20** Miłość i nadzieja (59) - serial
- **18:15** Va banque - teleturniej
- **18:50** Jeden z dziesięciu - teleturniej
- **19:25** Barwy szczęścia (3056) - serial
- **20:00** Barwy szczęścia (3057) - serial
- **20:45** Na dobre i na złe (930) - serial
- **21:55** Na sygnale (618) - serial
- **22:25** Na sygnale (619) - serial
- **23:00** Tajemnica anioła - thriller, Australia/USA 2019. Lizzie jest samotną kobietą, która lata temu straciła ukochaną córeczkę. Z chwilą odejścia małej jej życie straciło sens. Pewnego dnia dochodzi do wniosku, że córka sąsiadów, którą widziała na urodzinach, jest jej dzieckiem. Układa w głowie niecny plan.

WIECZOREM
- **00:55** Krok od nieba (27) - serial
- **01:50** Krok od nieba (28) - serial

POLSAT

RANO
- **06:00** Nowy dzień
- **08:30** Malanowski i partnerzy (308) - serial
- **09:00** Malanowski i partnerzy (309) - serial
- **09:30** Sekrety rodziny (246) - serial
- **10:30** Dlaczego ja? (933) - serial
- **11:30** Gliniarze (786) - serial
- **12:30** Gliniarze (787) - serial
- **13:30** Gliniarze (788) - serial
- **14:35** Dlaczego ja? (1375) - serial
- **15:50** Wydarzenia
- **16:20** Pogoda

PO POŁUDNIU
- **16:20** Interwencja
- **16:30** Na ratunek 112 (970) - serial
- **17:00** Gliniarze (995) - serial
- **18:00** Pierwsza miłość (3879) - serial
- **18:50** Wydarzenia
- **19:20** Gość „Wydarzeń”
- **19:25** Sport
- **19:30** Pogoda
- **19:35** Malanowski. Nowe rozdanie (31) - serial
- **20:10** Moja mama i twój tata - reality show

WIECZOREM
- **21:50** Pokaż, kotku, co masz w środku - komedia, Polska 2011, wyk. Jacek Borusiński, Krzysztof Stelmaszyk, Marian Dziędziel, Katarzyna Cynke. Seria nagłych zdarzeń wywraca do góry nogami życie braci Zygmunta i Andrzeja.
- **23:55** 60 sekund - film sensacyjny, USA 2000
- **02:30** Nasz nowy dom - reality show

REPUBLIKA

RANO
- **05:30** Przyjaciele Republiki
- **06:00** Agro Info
- **06:05** Republika wstajemy!
- **06:20** Przyjaciele Republiki
- **06:35** Republika wstajemy!
- **06:45** Przyjaciele Republiki
- **06:50** Republika wstajemy!
- **07:00** Przyjaciele Republiki
- **07:30** #Michał Rachoń Jedziemy
- **09:01** Po 9:00
- **10:01** Po 10:00
- **11:01** Po 11:00
- **12:00** W samo południe
- **12:30** Republika dzień, Serwis

PO POŁUDNIU
- **14:10** 1410 Bitwa polityczna
- **15:00** Koronka do Miłosierdzia Bożego
- **15:15** Republika dzień
- **16:00** Republika dzień - Serwis
- **16:15** Republika dzień
- **16:55** Express Republiki
- **17:10** Express Republiki+
- **17:30** Miłosz Kłeczek zaprasza
- **18:55** Sport w Republice
- **18:58** Prognoza pogody
- **19:00** Dzisiaj - serwis inform.
- **19:45** Gość Dzisiaj
- **20:20** W punkt

WIECZOREM
- **21:45** Piachem w tryby
- **22:20** Mówi się...
- **22:55** Codziennie ******burza
- **23:10** Republika wieczór
- **23:50** Sport w Republice
- **23:55** Ekonomia raport flash
- **00:00** Express Republiki
- **00:15** Express Republiki+
- **00:35** Poland Daily
- **00:45** Poland Daily - Weather
- **00:50** Poland Daily
- **00:58** Poland Daily - Weather
- **01:00** #Rock Rachoń
- **01:30** #Michał Rachoń Jedziemy

PULS

RANO
- **06:00** Nash Bridges (102) - serial
- **07:00** Nash Bridges (103) - serial
- **08:00** Kobra - oddział specjalny (7) - serial
- **09:00** Unforgettable (37) - serial
- **10:00** Zaklinaczka duchów (69) - serial
- **11:00** Nie igraj z aniołem (50) - serial
- **12:00** Nie igraj z aniołem (51) - serial
- **12:55** Zaklinaczka duchów (70) - serial
- **13:50** Unforgettable (38) - serial

PO POŁUDNIU
- **14:50** Lombard. Życie pod zastaw (515) - serial
- **15:50** Ranczo (12) - serial
- **16:55** Ranczo (13) - serial
- **18:00** Lombard. Życie pod zastaw (815) - serial
- **19:00** Lombard. Życie pod zastaw (816) - serial
- **20:00** Polowanie na czarownice - film przygodowy, USA 2011
- **22:00** Trzynasty wojownik - film przygodowy, USA 1999

WIECZOREM
- **00:05** Pierwszy król - dramat historyczny, Belgia/Włochy 2019. Romulus i Remus są bliźniakami, którzy wiodą spokojne życie pasterzy nad brzegiem rzeki Tyber. Remus wierzy, że jest silniejszy niż wola bogów. Wydaje mu się, że jego przeznaczeniem jest zostanie królem miasta, które założą wraz z bratem.
- **02:30** Dzielnica strachu (295) - serial

POLONIA

RANO
- **07:00** Okrasa łamie przepisy
- **07:30** Pytanie na śniadanie
- **11:10** Wilnoteka
- **11:30** Barwy szczęścia (2996) - serial
- **12:00** Gość poranka
- **12:25** Ojciec Mateusz (353) - serial
- **13:10** Ojciec Mateusz (354) - serial
- **14:05** Radość pisania (film o Wisławie Szymborskiej) - film dokumentalny, Polska 2005
- **15:05** Animowanki
- **15:10** Rodzina Treflików - serial anim.

PO POŁUDNIU
- **15:30** Program informacyjny
- **16:00** Korona królów. Jagiellonowie (203) - serial
- **16:30** Barwy szczęścia (2996) - serial
- **17:00** Teleexpress
- **17:20** Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
- **17:50** Teleexpress Extra
- **18:15** Życie to jest być - reportaż
- **18:45** Panorama
- **19:10** Hello Polonia
- **19:30** 19.30

WIECZOREM
- **19:55** Pytanie dnia
- **20:10** Pogoda
- **20:15** Sport
- **20:25** O mnie się nie martw 6 (4) - serial
- **21:20** O mnie się nie martw 6 (5) - serial
- **22:15** Studio w kontakcie
- **23:10** Panorama
- **23:45** Dziennik regionów
- **00:10** Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
- **00:35** World News
- **01:10** Kierunek Zachód

TRWAM

RANO
- **08:00** Informacje dnia
- **08:15** Polski punkt widzenia
- **08:35** Każdy maluch to potrafi
- **09:00** Pierwszy zmysł - rep.
- **09:30** Sanktuaria polskie
- **10:00** Audiencja generalna Ojca Świętego Franciszka
- **11:00** Zagłada redemptorystów na Woli - dok.
- **11:25** Jestem mamą
- **11:40** Prosto o gospodarce
- **12:00** Anioł Pański
- **12:03** Informacje dnia
- **12:20** Camino de Vistula - dok.

PO POŁUDNIU
- **13:05** Zrób jeden mały krok
- **13:30** Msza święta z Jasnej Góry
- **14:30** Krzywda - serial dok.
- **15:00** Baron Feliks Konopka - życie i twórczość
- **15:50** Ma się rozumieć
- **16:00** Informacje dnia
- **16:10** Na zdrowie
- **16:30** Lubieszów - rep.
- **17:00** Po stronie prawdy
- **17:55** Poczet wielkich Polaków
- **18:00** Anioł Pański
- **18:05** Informacje dnia
- **18:15** Rozmowy niedokończone

WIECZOREM
- **19:30** Opowieści Starego Testamentu
- **20:00** Informacje dnia
- **20:20** Różaniec
- **20:50** Myśląc Ojczyzna
- **21:00** Apel Jasnogórski
- **21:20** Informacje dnia
- **21:40** Polski punkt widzenia
- **22:00** Lotte, małopolska Inka, wczoraj i dzisiaj - dok.
- **23:05** Misjonarz - dok.
- **00:00** Słowo życia
- **00:05** Świat w obrazach
- **00:10** Informacje dnia

HISTORIA

RANO
- **07:00** Na bitewnym szlaku: Bitwa pod Legnicą
- **07:30** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
- **08:00** Stulecie Winnych 2 (23) - serial
- **08:55** Historia Polski: Peryskop Gundlacha. Oczy alianckich czołgów
- **09:35** Encyklopedia II wojny światowej
- **11:05** Historia kuchni polskiej
- **11:50** Daleko od szosy (5) - serial
- **13:10** Sekrety starożytnych inżynierów - serial dok.

PO POŁUDNIU
- **14:10** Okręty podwodne: Niebezpieczeństwo z głębin, część 2 - film dokumentalny, Niemcy 2020
- **15:10** Korona królów (98) - serial
- **15:45** Sensacje XX wieku
- **16:25** Sensacje XX wieku
- **17:05** Historia Polski: Polskie lato, węgierska jesień
- **18:05** Fake czy historia? - pr. publ.
- **19:00** Stulecie Winnych 2 (24) - serial
- **20:00** Kroniki Hitlera: Zdobywca. Lata 1940-1941

WIECZOREM
- **21:05** Polskie lato, węgierska jesień - film dokumentalny, Polska 2006
- **22:05** Prawdziwe polowanie na Czerwony Październik (2) - film dokumentalny, Kanada 2020
- **23:00** Sensacje XX wieku
- **00:05** Janos Esterhazy. Niewymazana historia - film dok., Polska 2021
- **01:20** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

KINO POLSKA

RANO
- **06:00** W rytmie wolności (1) - serial dok.
- **06:50** Nowy kabaretowy rejs - pr. rozryw.
- **07:55** Nowy kabaretowy rejs - pr. rozryw.
- **08:50** Na kłopoty... Bednarski (7) - serial
- **10:00** Gdzie jest generał... - komedia wojenna, Polska 1963
- **12:00** Urodziny młodego warszawiaka - dramat wojenny, Polska 1980

PO POŁUDNIU
- **14:05** Tego się nie robi kotu - film krótkometrażowy, Polska 2022
- **14:30** Ludzie z pociągu - dramat wojenny, Polska 1961
- **16:20** Syzyfowe prace (2) - serial
- **17:40** Do krwi ostatniej (2) - serial
- **18:50** Do krwi ostatniej (3) - serial
- **20:00** Poniedziałek - film sensacyjny, Polska 1998
- **22:00** Misja Afganistan (7) - serial
- **23:00** Misja Afganistan (8) - serial

WIECZOREM
- **23:55** Hiacynt - dramat obyczajowy, Polska 2021
- **02:25** Koniec sezonu na lody - film kryminalny, Polska 1987. Koniec sezonu wypoczynkowego w bałtyckim kąpielisku Zacisze Morskie przynosi niespodziewane zabójstwo właściciela miejscowej lodziarni wraz z zaginięciem znacznej sumy utargowanych przez niego pieniędzy.

TVP DOKUMENT

RANO
- **06:15** Podróże z historią: Burzliwe dzieje Kresów
- **06:50** Belize nieznane (2) - serial dok.
- **07:45** Głowonogi podbijają morza
- **08:45** Chemiczny świat: Wnętrze
- **09:50** Wszystkie kolory świata: Kazachstan. Serce Azji Środkowej
- **10:50** Encyklopedia Tatrzańska: 100 lat temu powstało Towarzystwo Tatrzańskie
- **11:30** Wybudzeni - serial dok.
- **12:05** Podróż przez Włochy: Via Appia

PO POŁUDNIU
- **13:05** Dziecko i clown - dok.
- **14:05** Belize nieznane (3) - serial dok.
- **15:00** Tytani świata owadów
- **16:05** Chemiczny świat: Wpływ ludzkości
- **17:05** Wszystkie kolory świata: Gruzja. Najlepiej strzeżone tajemnice Kaukazu
- **18:10** Podróż przez Włochy: Via Popilia
- **19:15** Dziewczyna z ekranu - dok.
- **20:15** Czarna Wołga (8) - serial dok.

WIECZOREM
- **21:15** Tajwan. Życie w cieniu Chin - film dokumentalny, Polska 2023
- **22:20** Jeden dzień dłużej - film dokumentalny, Polska 2020
- **23:20** Mroczne dusze: Stephan Letter: Anioł Śmierci z Sonthofen
- **00:20** Portrecista - film dokumentalny, Polska 2005
- **01:20** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

KULTURA

RANO
- **07:10** Mieszczanie żywieccy: Księżna Maria Krystyna i Krzysztof
- **07:45** Podróże z historią: W świecie Łemków
- **08:30** Poczet świrów polskich
- **09:00** Najważniejszy dzień życia (6) - serial
- **10:20** Salto - dramat psychologiczny, Polska 1965
- **12:15** Cały ten polski rock 1959-1984 - film dokumentalny, Polska 1984
- **13:05** Gwiazdy tamtych lat: Bogusław Wyrobek
- **13:45** Wydarzenie aktualne
- **14:20** Podróż - film obyczajowy, Polska 2006

PO POŁUDNIU
- **15:00** Na kredyt - film obyczajowy, Polska 2008
- **15:45** Eroica - dramat wojenny, Polska 1957
- **17:20** Najważniejszy dzień życia (7) - serial
- **18:30** Informacje kulturalne
- **19:00** Reżyserzy: J Lee Thompson
- **20:00** Na wschód od Hollywood: Światło między oceanami - dramat obyczajowy, Kanada/USA/Nowa Zelandia/Australia/Wielka Brytania/Indie 2016

WIECZOREM
- **22:20** Legendy rocka: Rockabilly
- **22:55** Legendy rocka: Chicagowski Blues
- **23:35** Lekkie obyczaje: Nasi ulubieńcy - komediodramat, Francja 2019
- **01:15** Kino nocne: Pociągi pod specjalnym nadzorem - komediodramat, Czechosłowacja 1966

TVP SPORT

RANO
- **05:55** Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024: Kolarstwo torowe
- **07:20** Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024: Tenis
- **08:40** Hokej: Superpuchar Polski - mecz: Re-Plast Unia Oświęcim - GKS Tychy
- **10:55** Skoki narciarskie: Letnie mistrzostwa Polski - Zakopane 2024 - konkursy na skoczni normalnej kobiet i mężczyzn
- **12:30** Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych

PO POŁUDNIU
- **12:55** Piłka nożna: Betclic 2. Liga - mecz: Wieczysta Kraków - Polonia Bytom
- **15:10** Tenis stołowy: LOTTO Superliga - mecz: SRB Dojlidy Białystok - Akademia Zamojska Zamość
- **17:55** Koszykówka mężczyzn: FIBA Europe Cup - mecz: Anwil Włocławek - Sporting CP
- **20:00** Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA - studio

WIECZOREM
- **20:55** Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA - mecz: RB Lipsk - Liverpool FC
- **23:15** Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA - skróty
- **01:10** Boks: KnockOut Boxing Night 33 w Białymstoku - waga superśrednia: Kamil Szeremeta - Abel Mina
- **02:05** Boks: KnockOut Boxing Night 25 w Zakopanem - waga junior ciężka: Mateusz Masternak - Jason Whateley

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

eprasa.pl 2491b8b2a7

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

Ula
godz. 23.05

Winni
godz. 23.50

Patch Adams
godz. 22.20

Miłosz Kłeczek zaprasza
godz. 17.30

Dusigrosz
godz. 23.55

Gra słów. Krzyżówka
godz. 17.20

TVP 1

RANO

08:00 Akacjowa 38 (455) - serial
08:50 Ranczo (81) - serial
09:50 Komisarz Alex (136) - serial
10:45 Ojciec Mateusz (116) - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie (221) - serial
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 To się opłaca
12:55 Natura w Jedynce
14:00 Wichrowe wzgórze (35) - serial
14:55 Jaka to melodia? - pr. rozryw.

PO POŁUDNIU

15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo (384) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
17:55 Klan (4396) - serial
18:25 Reporterzy - magazyn reporterów
18:45 Akacjowa 38 (482) - serial
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia

WIECZOREM

20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie (222) - serial
21:05 Ojciec Mateusz (407) - serial
22:05 Sprawa dla reportera
23:05 Ula - film dokumentalny, Polska 2023
00:35 Profilerka (6) - serial
01:35 Instynkt pierwotny - thriller, USA 2019
03:25 Szalone przygody Louisa de Funesa (1) - dok.

TVP 2

RANO

07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Kryzys męskości - reportaż
11:50 Dobry tytuł - mag. kult.
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja (59) - serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:35 Na sygnale (618) - serial
15:05 La Promesa - pałac tajemnic (33) - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja (60) - serial

PO POŁUDNIU

18:15 Va banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Barwy szczęścia (3057) - serial
20:05 Barwy szczęścia (3058) - serial
20:50 Tak to leciało! - teleturniej
21:50 Krucjata 2. Znak bliźniąt (7) - serial
22:40 Informacje kulturalne
23:00 Hala odlotów - talk-show
23:50 Winni - dramat kryminalny, Dania 2018, reż. Gustav Möller.
Operator odbierający połączenia alarmowe odbiera telefon od spanikowanej kobiety. Została porwana, a samochód, w którym się znajduje, jedzie w nieznanym kierunku. Gdy połączenie zostaje gwałtownie przerwane, mężczyzna rusza kobiecie na ratunek.
01:25 Poczet świrów polskich
02:00 Kalifat (5) - serial
03:00 Kalifat (6) - serial

POLSAT

RANO

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i partnerzy (310) - serial
09:00 Malanowski i partnerzy (311) - serial
09:30 Sekrety rodziny (247) - serial
10:30 Dlaczego ja? (934) - serial
11:30 Gliniarze (789) - serial
12:30 Gliniarze (790) - serial
13:30 Gliniarze (791) - serial
14:35 Dlaczego ja? (1376) - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda

PO POŁUDNIU

16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 (971) - serial
17:00 Gliniarze (996) - serial
18:00 Pierwsza miłość (3880) - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:35 Malanowski. Nowe rozdanie (32) - serial
20:10 Nasz nowy dom - reality show
21:15 Przyjaciółki (285) - serial
22:20 Patch Adams - komedio-dramat, USA 1998, wyk. Robin Williams, Monica Potter, Daniel London.
Były pacjent szpitala psychiatrycznego kończy studia medyczne i zostaje lekarzem. Wśród innych lekarzy jego metody wywołują falę krytyki.
01:00 Pokaż, kotku, co masz w środku - komedia, Polska 2011
03:05 Nasz nowy dom - reality show

REPUBLIKA

RANO

05:30 Przyjaciele Republiki
06:00 Agro Info
06:05 Republika wstajemy!
06:20 Przyjaciele Republiki
06:35 Republika wstajemy!
06:45 Przyjaciele Republiki
06:50 Republika wstajemy!
07:00 Przyjaciele Republiki
07:30 #Michał Rachoń Jedziemy
09:01 Po 9:00
10:01 Po 10:00
11:01 Po 11:00
12:00 W samo południe
12:30 Republika dzień, Serwis

PO POŁUDNIU

14:10 1410 Bitwa polityczna
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:15 Republika dzień
16:00 Republika dzień - Serwis
16:15 Republika dzień
16:55 Express Republiki
17:10 Express Republiki+
17:30 Miłosz Kłeczek zaprasza
18:55 Sport w Republice
18:58 Prognoza pogody
19:00 Dzisiaj - serwis inform.
19:45 Gość Dzisiaj
20:20 W punkt

WIECZOREM

21:45 Piachem w tryby
22:20 Mówi się...
22:55 Codziennie ******burza
23:10 Republika wieczór
23:50 Sport w Republice
23:55 Ekonomia raport flash
00:00 Express Republiki
00:15 Express Republiki+
00:35 Poland Daily
00:45 Poland Daily - Weather
00:50 Poland Daily
00:58 Poland Daily - Weather
01:00 #Rock Rachoń
01:30 #Michał Rachoń Jedziemy

PULS

RANO

06:00 Nash Bridges (103) - serial
07:00 Nash Bridges (104) - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny (8) - serial
09:00 Unforgettable (38) - serial
10:00 Zaklinaczka duchów (70) - serial
11:00 Nie igraj z aniołem (52) - serial
12:00 Nie igraj z aniołem (53) - serial
12:55 Zaklinaczka duchów (71) - serial
13:50 Unforgettable (39) - serial

PO POŁUDNIU

14:50 Lombard. Życie pod zastaw (516) - serial
15:50 Ranczo (13) - serial
16:55 Ranczo (14) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (816) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (817) - serial
20:00 Taxi 5 - komedia sensacyjna, Francja 2018
22:00 Alibi.com - komedia, Francja 2017
23:55 Dusigrosz - komedia, Francja 2016.
Utalentowany skrzypek François Gautier od dziecka jest chorobliwie skąpy. Nie ma przyjaciół, bo postawienie drinka kosztowałoby go zawał serca. Nie związał się z kobietą, bo nawet zakup uschłych kwiatów to w jego oczach finansowe szaleństwo. Pewnego dnia świat François staje na głowie.
01:30 Dzielnica strachu (296) - serial

POLONIA

RANO

07:00 Zasmakuj w Sienkiewiczu
07:30 Pytanie na śniadanie
11:10 Hello Polonia
11:30 Barwy szczęścia (2997) - serial
12:00 Gość poranka
12:25 O mnie się nie martw 6 (4) - serial
13:15 O mnie się nie martw 6 (5) - serial
14:05 Studio w kontakcie
14:50 Nad Niemnem - magazyn Polaków na Białorusi
15:05 Bajki naszych rodziców: Bajki pana Bałagana

PO POŁUDNIU

15:30 Program informacyjny
16:00 Korona królów. Jagiellonowie - taka historia
16:30 Barwy szczęścia (2997) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
17:50 Teleexpress Extra
18:15 Zakochaj się w Polsce
18:45 Panorama
19:10 W obiektywie Polonii
19:30 19.30

WIECZOREM

19:55 Pytanie dnia
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:25 PitBull (5) - serial
21:20 PitBull (6) - serial
22:15 Polonia 24
22:50 Laskowik & Malicki - pr. rozryw.
23:10 Panorama
23:45 Dziennik regionów
00:10 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
00:35 World News
01:10 Słowo daję!

TRWAM

RANO

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
09:00 Na zdrowie
09:20 Opowieści Starego Testamentu
09:45 Zrozumieć wartość życia - rozmowa z dr Wandą Półtawską
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc Ojczyzna
11:35 Przyroda i ludzie
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia

PO POŁUDNIU

12:20 Wykłady z konferencji „W obronie państwa prawa”
13:05 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:35 Pasjonat muzyki i malarstwa. Marcin Żarnecki
15:00 Po stronie prawdy
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę
16:35 Sól ziemi
17:05 Akademia pro-life

WIECZOREM

17:30 Odpowiedzialni za Kościół
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Przyjaciele i bohaterowie
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc historia
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Głos serca
22:45 My chcemy Boga!
00:00 Słowo życia

HISTORIA

RANO

06:30 Wojownicy czasu: My z Napoleonem, czyli druga wojna polska 1812
07:05 Fake czy historia? - pr. publ.
08:00 Stulecie Winnych 2 (24) - serial
08:50 Dokąd - film dokumentalny, Polska 1990
09:10 Historia Polski: Polskie lato, węgierska jesień
10:10 Encyklopedia II wojny światowej
10:35 Podziemne Włochy: Todi i Tarquinia

PO POŁUDNIU

11:35 Przypadek Polski. Polityka i idee
12:00 Daleko od szosy (6) - serial
13:25 Kroniki miasta: Trondheim
14:30 Kroniki Hitlera: Zdobywca. Lata 1940-1941
15:30 Korona królów (99) - serial
16:00 Sensacje XX wieku
16:35 Sensacje XX wieku
17:10 Historia Polski: Towarzysz Wiesław - od agitatora do dyktatora
18:10 Flesz historii
18:30 Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939-1945

WIECZOREM

18:55 Stulecie Winnych 2 (25) - serial
19:45 Szlakiem miejsc niezwykłych
20:00 Janine - film dokumentalny, Białoruś 2019
21:10 Kobieta samotna - dramat obyczajowy, Polska 1981
22:55 Sensacje XX wieku
00:05 Jurek - film dokumentalny, Polska 2014
01:35 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

KINO POLSKA

RANO

06:00 W rytmie wolności (2) - serial dok.
06:55 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.
07:50 Nowy kabaretowy rejs - pr. rozryw.
08:45 Syzyfowe prace (1) - serial
09:50 Pieczone gołąbki - komedia, Polska 1966
11:50 Miłość ci wszystko wybaczy - dramat biograficzny, Polska 1981
14:25 Atrakcyjny pozna panią... - komedia, Polska 2004.
Stasio Tuchała, stary kawaler, mieszkaniec Suchej Wólki, po wyjeździe siostry do Ameryki zostaje sam. Ponieważ nie radzi sobie z gospodarstwem, przyjaciele postanawiają go ożenić. O rękę Stasia starają się dwie wiejskie gospodynie, ale on sam marzy o pannie jak z kolorowych pism.
16:20 Syzyfowe prace (3) - serial
17:40 Do krwi ostatniej (3) - serial
18:50 Do krwi ostatniej (4) - serial

WIECZOREM

20:00 Obywatel - komediodramat, Polska 2014
22:10 Rozmowy nocą - komedia romantyczna, Polska 2008
00:25 Miłość po angielsku - komedia romantyczna, Wielka Brytania 2022
02:25 Zamknąć za sobą drzwi - film sensacyjny, Polska 1987
04:05 Nóż w wodzie - dramat psychologiczny, Polska 1961

TVP DOKUMENT

RANO

06:05 Podróże z historią: Wśród Huculów
06:45 Belize nieznane (3) - serial dok.
07:40 Tytani świata owadów - dok.
08:40 Chemiczny świat: Wpływ ludzkości
09:45 Wszystkie kolory świata: Gruzja. Najlepiej strzeżone tajemnice Kaukazu
10:45 Gwiazdy, gwiazdki, gwiazdeczki: Śpiewa Zdzisława Sośnicka

PO POŁUDNIU

11:15 Wybudzeni - serial dok.
11:55 Podróż przez Włochy: Via Popilia
12:55 Jeden dzień dłużej - dok.
13:55 Belize nieznane (4) - serial dok.
14:50 Na granicy zagłady: najciekawsze zwierzęta Chin
15:50 Wynalazki Leonarda da Vinci: Środki lokomocji
16:55 Wszystkie kolory świata: Armenia - kraina Noego
18:00 Podróż przez Włochy: Sycylia

WIECZOREM

19:05 BV Doshi. Obietnica architekta - dok.
20:10 Kret w Korei (1) - dok.
21:35 Demony Neapolu - film dok., Francja 2017
22:40 Odnaleziony walc - film dok., Polska 2016
23:45 Mroczne dusze: Joanne Dennehy: morderczyni z Peterborough
00:40 Teatr w telewizji - dok.
01:50 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

KULTURA

RANO

07:00 Tamte lata, tamte dni
07:30 Podróże z historią: Kulisy dawnych podróży
08:05 Portrety: Barbara Falender - film dokumentalny, Polska 2019
08:40 Którędy po sztukę - mag. kult.
09:00 Najważniejszy dzień życia (7) - serial
10:05 Eroica - dramat wojenny, Polska 1957
11:40 Reżyserzy: J Lee Thompson
12:40 Poczet świrów polskich

PO POŁUDNIU

13:20 Kobiela na plaży - film krótkometrażowy, Polska 1963
14:05 Monolog trębacza - film krótkometrażowy, Polska 1965
14:45 Statyści - serial
16:50 Najważniejszy dzień życia (8) - serial
18:00 Którędy po sztukę - mag. kult.
18:10 Portrety: Barbara Falender
18:45 Keith Jarrett - sztuka improwizacji - film dokumentalny, USA 2002

WIECZOREM

20:00 Hala odlotów - talk-show
21:05 Czwartkowy klub filmowy: Katyń - dramat historyczny, Polska 2007
23:15 Serialowa nostalgia: Matylda (6) - serial
00:10 Światło między oceanami - dramat obyczajowy, Kanada/USA/Nowa Zelandia/Australia/Wielka Brytania/Indie 2016
02:35 Kino nocne: Winni - dramat kryminalny, Dania 2018

TVP SPORT

RANO

05:40 Retro TVP Sport: Piłka nożna: Puchar Polski 1979 - mecz: Wisła - Arka - magazyn sportowy
07:55 Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA
09:50 Koszykówka mężczyzn: FIBA Europe Cup - mecz: Anwil Włocławek - Sporting CP

PO POŁUDNIU

11:30 Skoki narciarskie: Letnie mistrzostwa Polski - Zakopane 2024 - konkurs drużynowy na skoczni normalnej
13:00 Piłka nożna: Betclic 2. Liga - mecz: Wieczysta Kraków - Polonia Bytom
15:15 Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA - mecz: RB Lipsk - Liverpool FC

WIECZOREM

17:20 Gala Złote Kolce - widowisko
20:15 Ring TVP Sport - magazyn bokserski
21:10 Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA - skróty
23:00 Sportowy wieczór
23:45 Boks: PZB Suzuki Boxing Night 29 w Dobczyce
02:05 Boks: KnockOut Boxing Night 34 we Wrocławiu - waga junior ciężka: Mateusz Masternak - Jean Jacques Olivier

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

eprasa.pl 2491b8b2a7

W CZWARTEK, 24 PAŹDZIERNIKA, POLECAMY

KOMEDIA
TAXI 5
CZWARTEK 24.10 GODZ. 20.00, TV PULS

Oficer policji, szalony mistrz kierownicy Sylvain Marot (Franck Gastambide) wbrew swojej woli zostaje przeniesiony do Marsylii. Tam jego głównym zadaniem staje się rozbicie włoskiego gangu terroryzującego mieszkańców miasta i okolicy. Specjalizujący się w kradzieży brylantów gangsterzy przemieszczają się niezwykłym ferrari, z którym samochody francuskiej policji nie mogą się równać. Co gorsza, partnerem Sylvaina zostaje życiowy nieudacznik, najgorszy kierowca w Marsylii – Eddy Maklouf (Malik Bentalha), prywatnie siostrzeniec słynnego Daniela, właściciela legendarnej białej taksówki. Czy Sylvainowi i Eddy'emu uda się znaleźć wspólny język?

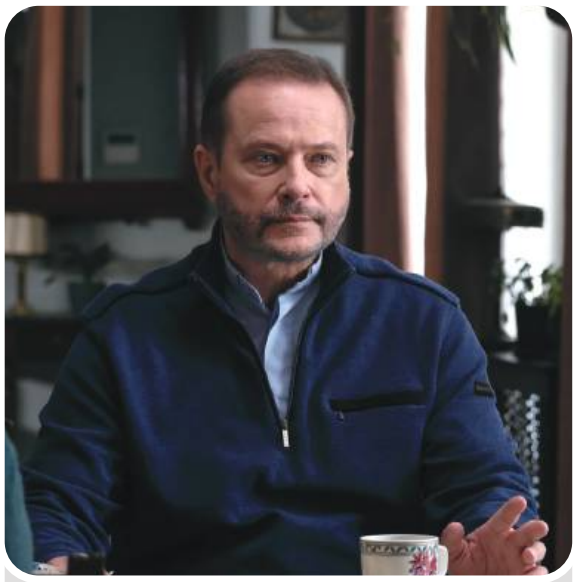

SERIAL KRYMINALNY
OJCIEC MATEUSZ
CZWARTEK 24.10 GODZ. 21.05, TVP1

Mateusz rozpoczyna posługę duszpasterską w lokalnym ośrodku terapii uzależnień. Szefem placówki jest surowy i pryncypialny Wit Nowak. Pierwszego dnia ksiądz jest świadkiem przepychanki między dwoma pacjentami – Teddym i Karolem. Podobno takie zachowania to codzienność w ośrodku leczenia narkomanii. Karol chce się zwierzyć Mateuszowi z poważnego problemu, jednak pod wpływem nagłego impulsu zmienia zdanie. Wkrótce zostaje znaleziony martwy. Policjanci rozpoczynają śledztwo. Okazuje się, że ofiara jest synem pewnego wpływowego polityka. Pierwszym podejrzanym staje się Teddy, w którego rzeczach w ośrodku znaleziono tajemnicze leki. Zostaje zatrzymany.

BIOGRAFICZNY
PATCH ADAMS
CZWARTEK 24.10 GODZ. 22.20, POLSAT

Opuszczając klinikę psychiatryczną, Hunter Adams (Robin Williams), zwany Patchem, wie jedno: zostanie lekarzem, oczywiście psychiatrą. Ale jakże innym niż ci, którzy go dotąd leczyli. Kiedy zjawia się w szpitalu, w salach chorych fruwają baloniki, skaczą piłki, słychać śmiechy i żarty. Drobne schorzenia uleczy przecież uśmiech, w trudniejszych przypadkach potrzeba klauna, a kiedy on nie da rady – pojawi się anioł. To, co robi Patch, jego nauczyciele odbierają jako lekceważenie medycyny, a przede wszystkim – ich autorytetu. Ale jak usunąć ze studiów studenta, który osiąga najlepsze wyniki w nauce mimo skłonności do zwariowanych żartów? Patchowi jednak łatwo nie będzie.

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

eprasa.pl 2491b8b2a7